

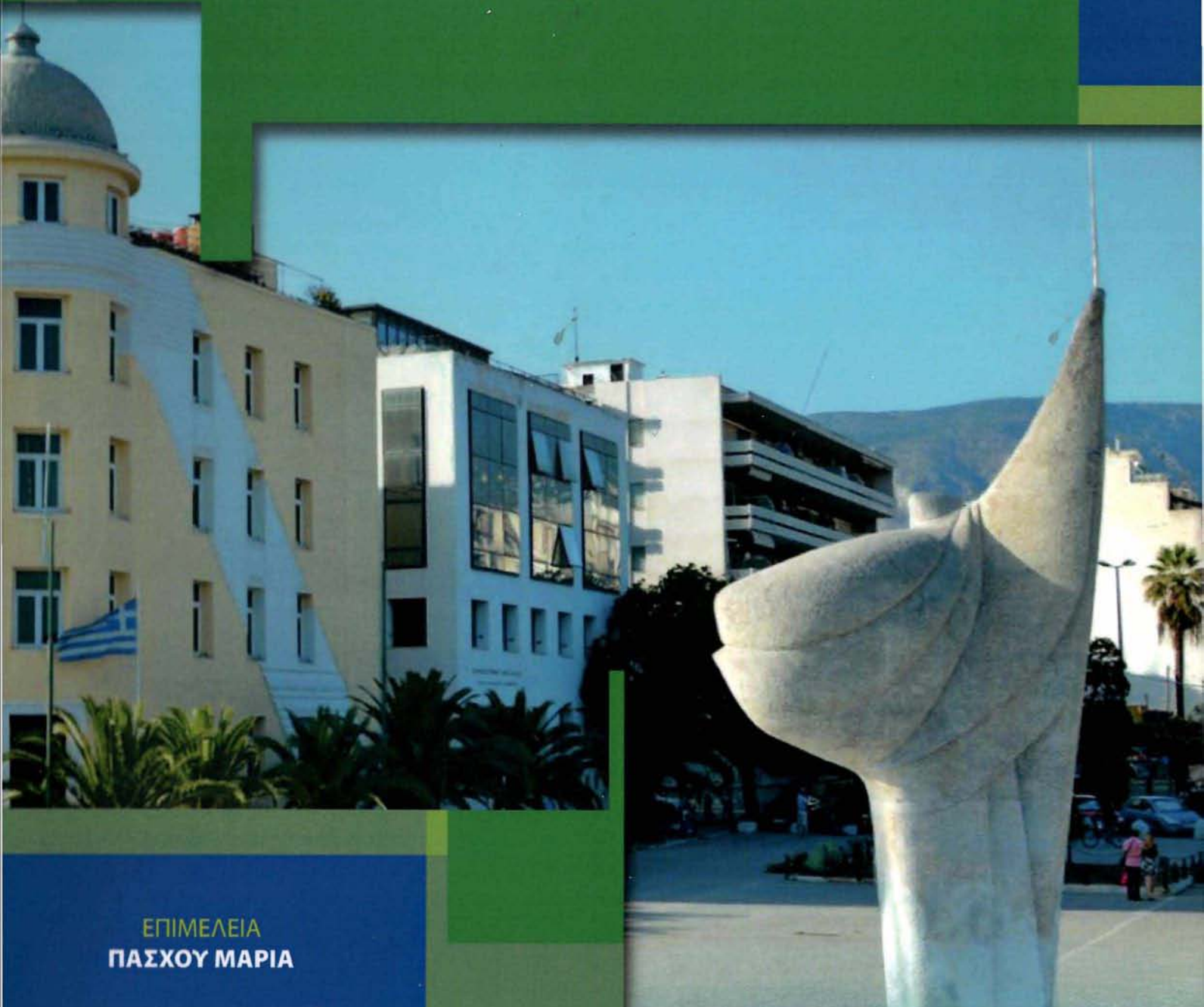

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
& ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

“ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΒΟΛΟ”

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 12870/1
Ημερ. Εισ.: 30-07-2014
Δωρεά: Συγγραφέα
Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ - ΜΧΠΠΑ
2014
ΠΑΣ

Στους γονείς μου Νίκο και Ιωάννα και
στην αδερφή μου Στέλλα

Επιμέλεια εξωφύλλου: Πάσχος Αντώνης

Φωτογραφία εξωφύλλου: Νεβσεχιρλίογλου Χρήστος

Περιεχόμενα

Περίληψη- Λέξεις κλειδιά.....	Σελ. 6
Abstract Key words	σελ. 7
Ευχαριστίες.....	σελ. 8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ. 9
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	σελ. 11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	σελ. 14
<u>1.1 ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ.....</u>	σελ. 14
1.1.1 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ.....	σελ. 14
1.1.2 CAMPUS.....	σελ. 15
1.1.3 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ.....	σελ. 15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ.....	σελ. 17
<u>2.1 UNIVERSITY OF SUSSEX.....</u>	σελ. 17
<u>2.2 UNIVERSITY OF NEWCASTLE.....</u>	σελ. 19
<u>2.3 UNIVERSITY COLLEGE OF LONDON.....</u>	σελ. 21
<u>2.4 OXFORD UNIVERSITY.....</u>	σελ. 22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ.....	σελ. 27

<u>3.1 ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ...</u>	σελ. 27
<u>3.2 ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ</u>	σελ. 28
<u>3.3 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.....</u>	σελ. 30
<u>3.4 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΒΑΛΑΣ.....</u>	σελ. 31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΜΟΡΦΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ.....	σελ. 33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ.....	σελ. 36
<u>5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....</u>	σελ. 36
<u>5.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ.....</u>	σελ. 37
<u>5.3 ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ.....</u>	σελ. 39
<u>5.4 ΚΛΙΜΑ.....</u>	σελ. 41
<u>5.5 ΒΑΣΙΚΑ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....</u>	σελ. 42
<u>5.6 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ.....</u>	σελ. 44
<u>5.7 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ.....</u>	σελ. 45
<u>5.7.1 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ.....</u>	σελ. 45
<u>5.7.2 ΣΙΑΗΡΟΔΡΟΜΟΣ.....</u>	σελ. 46

5.7.3 ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ.....	σελ. 46
5.7.4 ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ.....	σελ. 47
5.7.5 ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ.....	σελ. 47
5.7.6 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ.....	σελ. 48
5.8 ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΒΟΛΟΥ.....	σελ. 48
5.9 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΒΟΛΟΥ.....	σελ. 49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΧΩΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	σελ. 51
6.1 ΟΙ ΣΧΟΛΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ.....	σελ. 51
6.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ.....	σελ. 59
6.3 Η ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.....	σελ. 66
6.4 ΧΩΡΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	σελ. 75
6.5 ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ ΑΠΟΤΥΠΩΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΗΤΟΡΕΣ.....	σελ. 80
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΩΝ	σελ. 86

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.....	
<u>7.1 ΣΕΝΑΡΙΟ 1^ο</u>	σελ. 88
<u>7.2 ΣΕΝΑΡΙΟ 2^ο</u>	σελ. 93
<u>7.3 ΣΕΝΑΡΙΟ 3^ο</u>	σελ. 98
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ.	σελ. 105
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ/ ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ.....	σελ. 110
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	σελ. 112
ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ.....	σελ. 116
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ.....	σελ. 118
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	σελ. 120
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ.....	σελ. 121

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αντικείμενο τη διερεύνηση του καλύτερου μοντέλου χωροθέτησης των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην πόλη του Βόλου. Για το σκοπό αυτό αρχικά, παρατίθενται πληθώρα παραδειγμάτων από την ελληνική και ξένη εμπειρία προκειμένου ο αναγνώστης να γνωρίσει τα χαρακτηριστικά και τη δομή των μορφών βάσει των οποίων οι εγκαταστάσεις ενός πανεπιστημίου αναπτύσσονται.

Στη συνέχεια και πριν ακόμα παρουσιαστούν τα σενάρια για τα οποία έγινε λόγος, παρατίθενται σε πίνακες και χάρτες η ακίνητη περιουσία του Πανεπιστημίου στην πόλη. Ακολουθεί η διατύπωση των σεναρίων χωροθέτησης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων βάσει των τριών μορφών που εκείνες μπορούν να πάρουν. Οι μορφές αυτές αφορούν στη διαμόρφωση ενός campus εντός της πόλης, στη διαμόρφωση campus εκτός της πόλης και στη μετατροπή τμήματος της πόλης σε πανεπιστημιούπολη. Περαιτέρω, πραγματοποιείται προσεγγιστικά ο υπολογισμός της χρηματικής αξίας υλοποίησης του κάθε ενός. Τέλος, με βάση την αξία και άλλους παράγοντες επιλέγεται το σενάριο εκείνο που εξυπηρετεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το Πανεπιστήμιο.

Λέξεις κλειδιά

Campus, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, εγκαταστάσεις, χωροθέτηση, Βόλος

Abstract

The present dissertation is intended to explore the best model of locating the facilities of the University of Thessaly in Volos. For this purpose, firstly it is given a plethora of examples derived from the Greek and foreign experience in order the reader to acquire the characteristics and the structure of the forms on which the facilities of a university are formed.

Then and even before presenting the scenarios which were mentioned, the property of the University in the city is listed in tables and maps. Below there is the formulation of the locating scenarios regarding the campus facilities under the three forms that they can take. These forms refer to the formation of a campus within the city, to the formation of a campus outside of the city and to convert a part of the city to a campus. Furthermore, the calculation of the monetary value of each implementation is performed approximately. Finally, based on the value and other factors the scenario that serves the University optimally is chosen.

Key words

Campus, University of Thessaly, facilities, locating, Volos

Ευχαριστίες

Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον υπεύθυνο καθηγητή μου κύριο Οικονόμου Δημήτρη που στάθηκε αρωγός στην προσπάθεια υλοποίησης της διπλωματικής μου εργασίας. Με τις σωστές κατευθύνσεις και συμβουλές του κατάφερα να ολοκληρώσω εγκαίρως τη διπλωματική εργασία και να εξάγω αποτελέσματα και συμπεράσματα τα οποία μπορούν να φανούν χρήσιμα για την ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο μέλλον. Στη συνέχεια, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με τη θετική τους στάση βοήθησαν στη συλλογή των στοιχείων που ήταν απαραίτητα για την διεξαγωγή της διπλωματικής εργασίας και ιδιαίτερα την κυρία Κιρτσάκη Θάλεια, υπάλληλο της Τεχνικής Υπηρεσίας του Πανεπιστημίου που με βοήθησε σε όλα τα στάδια αναζήτησης πληροφορίας. Τέλος, ευχαριστώ τους γονείς μου Νίκο και Ιωάννα και την αδερφή μου Στέλλα, στους οποίους αφιερώνω τη διπλωματική μου εργασία, διότι χωρίς την ψυχολογική, και όχι μόνο, υποστήριξή τους δεν θα ήταν εφικτή η ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι πόλεις, με την ευρύτερη περιοχή τους, αναγνωρίζονται όλο και πιο πολύ ως οι χώροι συγκέντρωσης της παραγωγής, των βασικών λειτουργιών και του πληθυσμού (Θεοδωρά και Λουκάκης, 2005: 128). Οι πόλεις είναι αυτές που αποτελούν τα ουσιαστικά γνωρίσματα της χώρας καθώς μπορούν να αναδείξουν αλλά και να ισοπεδώσουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της. Μια πόλη συνθέτεται, σχεδιάζεται και αναπτύσσεται με γνώμονα τις ανάγκες του ανθρώπου και την ανάπτυξη καλύτερων συνθηκών διαβίωσης.

Οι συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων δύναται να βελτιωθούν με την άνοδο του επιπέδου μόρφωσής τους, με την εκπαίδευση. Στη ζωή και τη διαβίωση του ανθρώπου κυρίαρχο ρόλο διαδραματίζει η εκπαίδευση, καθώς το μορφωτικό επίπεδο κάθε λαού αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μεγέθη μέτρησης της ανάπτυξής του¹. Σε μια περίοδο, όπου η μόρφωση αποτελεί ένα από τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του σύγχρονου ανθρώπου, ενώ η τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί πλέον μια από τις βασικότερες ανάγκες του και όχι απλά ένα πλεονέκτημα των ευνοούμενων, όπως συνέβαινε παλαιότερα, είναι αναγκαίο να δίνεται η πρέπουσα σημασία στην ανάπτυξη ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και στη χωροθέτησή τους μέσα ή κοντά σε μια πόλη.

Ήδη, τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια βρίσκονται στη διαδικασία προσαρμογής στις ακαδημαϊκές απαιτήσεις της “Ανώτερης Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης (EHEA, European Higher Education Area)”, όμως υπάρχει η ανάγκη αναβάθμισης της ποιότητας όσον αφορά στο χώρο (αρχιτεκτονικά και αστικά). Ως απάντηση σε αυτή την πρόκληση, η καινοτόμα ιδέα του “εκπαιδευτικού campus” (η λέξη εκπαιδευτικό έχει την έννοια του πανεπιστημιακού campus) έχει σχεδιαστεί και θα είναι δυνητικού ενδιαφέροντος σε αυτούς που είναι υπεύθυνοι για τον προσανατολισμό του μελλοντικού σχεδιασμού των

¹ Όπως αναφέρει η Παφίλη Ε. (2013) σύμφωνα με τον Mincer (1974) σε συλλογικό επίπεδο, η μεταβολή στο μέσο επίπεδο εκπαίδευσης μιας χώρας αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους προσδιοριστικούς παράγοντες της εισοδηματικής ανάπτυξης. «...ο όρος ανθρώπινο δυναμικό εμφανίζεται ταυτόσημος με τον όρο ανθρώπινο κεφάλαιο...Η παραδοχή αυτή δείχνει ότι το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί για μια οικονομία ένα πολύτιμο συντελεστή παραγωγής που επηρεάζει πολλαπλασιαστικά το επίπεδο του εισοδήματος με παρόμοιο τρόπο με τον οποίο επηρεάζει πολλαπλασιαστικά το υλικό κεφάλαιο. Ακριβώς όπως μια οικονομία οδηγείται σε ψηλότερο επίπεδο Α.Ε.Π. μέσα από την επένδυση (από τη μεταβολή του υλικού κεφαλαίου...έτσι και η επένδυση σε γνώσεις, μπορεί να βελτιώσει το ανθρώπινο δυναμικό της και να αυξήσει το επίπεδο του Α.Ε.Π.» (Βορζας ,1995).

πανεπιστημίων. Σκοπός του είναι η προώθηση της μετάβασης του απλού φυσικού χώρου (physical space) σε υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό χώρο (educational space). Με τον τρόπο αυτό συνεισφέρει στη διανοητική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των σπουδαστών στο αστικό και κοινωνικό πλαίσιο (Campos Calvo-Sotelo P., 2010).

Στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας, που εκπονείται στα πλαίσια της θολοκλήρωσης της προπτυχιακής εκπαίδευσης της συγγραφέως, είναι η επιλογή του καταλληλότερου σεναρίου, από τα τρία που θα διατυπωθούν, για τη χωροθέτηση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στην πόλη του Βόλου. Συγκεκριμένα, θα διατυπωθούν και θα αξιολογηθούν τρία σενάρια σχετικά με την μορφή που θα πρέπει να έχουν οι εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην εξεταζόμενη πόλη και θα προκύψουν τα τελικά αποτελέσματα.

Το θέμα που θα μελετηθεί στην παρούσα εργασία επιλέχθηκε με στόχο το συνδυασμό του αντικείμενου του πολεοδομικού σχεδιασμού με το αντικείμενο των αστικών ακινήτων (real estate).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Στην παρούσα διπλωματική εργασία θα διατυπωθούν και θα παρουσιαστούν αναλυτικά τρία σενάρια για τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην πόλη του Βόλου. Σκοπός της εργασίας είναι η επιλογή του καλύτερου σεναρίου, με όρους χωροταξικούς και η καλή τεκμηρίωση της επιλογής αυτής. Ασφαλώς, για την επιτυχία της επιλογής είναι σημαντικό να διατυπωθούν με οικονομικούς όρους οι τυχόν περιορισμοί που μπορεί να προκύψουν-όπως είναι το αυξημένο κόστος υλοποίησης κάποιου σεναρίου- χωρίς όμως αυτό να αποτελεί κύριο θέμα της παρούσας εργασίας. Ιδανικό θα ήταν με έναυσμα αυτήν να πραγματοποιηθούν στο μέλλον διδακτορικές διατριβές ο οποίες να πραγματοποιήσουν την οικονομοτεχνική ανάλυση του σεναρίου χωροθέτησης που θα επιλεγεί ώστε να εξακριβωθεί αν μια πιθανή επαναχωροθέτηση των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου θα ήταν εφικτή. Στη συνέχεια του κεφαλαίου τούτου θα παρουσιαστεί αναλυτικά η διάρθρωση και το περιεχόμενο των κεφαλαίων που θα ακολουθήσουν.

Συγκεκριμένα, στο **Κεφάλαιο 1** γίνεται μια πρώτη προσέγγιση των όρων και ορισμών που θα χρησιμοποιηθούν σε επόμενα κεφάλαια. Αποσαφηνίζονται οι έννοιες “Πανεπιστήμιο”, “Campus” και “Πανεπιστημιούπολη” δίδονται τα χαρακτηριστικά τους και αποσαφηνίζονται οι διαφορές τους. Τέλος, παρουσιάζονται συνοπτικά τα δύο μοντέλα χωροθέτησης των πανεπιστημίων που αναπτύχθηκαν στην Ευρώπη και την Αμερική ήδη πριν τον 20^ο περίπου αιώνα καθώς και οι ενδιάμεσες μορφές τους όπως εκείνες διαμορφώθηκαν και έτειναν να γεφυρώσουν την απόσταση μεταξύ των δύο αρχικών μοντέλων.

Στο **Κεφάλαιο 2** παρουσιάζονται οι εγκαταστάσεις τεσσάρων ξένων πανεπιστημίων, το μοντέλο χωροθέτησης που έχει επιλεγεί καθώς και μερικά χαρακτηριστικά και πληροφορίες για αυτά. Τα πανεπιστήμια για τα οποία γίνεται λόγος είναι το University of Sussex, το University of Newcastle, το University College of London και το Oxford University. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί πως τα τέσσερα πανεπιστήμια επιλέχθηκαν διότι αποτελούν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα της μορφής και του τρόπου χωροθέτησής τους και η γλώσσα στην οποία βρίσκονταν οι επίσημοι ιστότοποί τους- η αγγλική- βοήθησε αρκετά στην αναζήτηση των στοιχείων που θα παρουσιαστούν.

Στη συνέχεια και στο **Κεφάλαιο 3** παρουσιάζεται η ιστορία της δημιουργίας πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στην Ελλάδα από την ίδρυση του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έως τη δημιουργία των πολυάριθμων πλέον πανεπιστημίων και τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας. Περαιτέρω, δίδονται ενδεικτικά τα κριτήρια επιλογής χώρων ή περιοχών για την ανάπτυξη Πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων όπως αυτά διατυπώθηκαν στο Ρυθμιστικό Σχέδιο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας που εκπονήθηκε το έτος 1997. Τέλος, στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι εγκαταστάσεις τριών ελληνικών πανεπιστημίων, το μοντέλο χωροθέτησής τους, ορισμένα χαρακτηριστικά και πληροφορίες τους. Τα πανεπιστήμια που επιλέχθηκαν είναι το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το Τεχνικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Καβάλας.

Στο **Κεφάλαιο 4** πραγματοποιείται απολογισμός σχετικά με τα θετικά και τα αρνητικά σημεία που εντοπίζονται από τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων ενός πανεπιστημίου σε campus (εντός ή εκτός της πόλης που το φιλοξενεί) ή στη διαμόρφωση μιας περιοχής ή ενός τμήματος της πόλης σε πανεπιστημιούπολη με τη διάχυση των εγκαταστάσεων μέσα σε αυτή.

Έπειτα, στο **Κεφάλαιο 5** πραγματοποιείται η ανάλυση της περιοχής μελέτης –η πόλη του Βόλου- για την οποία θα διαμορφωθούν στη συνέχεια σενάρια χωροθέτησης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων. Αξίζει να αναφερθεί πως η ανάλυση που ακολουθείται δεν παρουσιάζει στοιχεία που αποτελούν απλά πληροφορίες για την πόλη του Βόλου, αλλά στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν στα επόμενα κεφάλαια, στοιχεία που συνθέτουν το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα γίνουν οι προτάσεις χωροθέτησης και με βάση τα οποία θα γίνει και η επιλογή του καταλληλότερου σεναρίου. Για το λόγο αυτό πραγματοποιείται παρουσίαση των βασικών γεωγραφικών χαρακτηριστικών (πρόσβαση και χιλιομετρική απόσταση από τις δύο μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας), οι βασικές λειτουργίες του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου (χρήσεις γης και λεπτομέρειες για τον πολεοδομικό ιστό), το κλίμα (βροχοπτώσεις, θερμοκρασίες), τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά (εξέλιξη πληθυσμού), η πολιτιστική του κληρονομιά και οι τεχνικές και άλλες υποδομές (οδικό δίκτυο, δίκτυο ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων, υποδομές αναψυχής κ.ά.) και η οικονομική βάση.

Στο **Κεφάλαιο 6** γίνεται μια προσπάθεια παρουσίασης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, των σχολών και τμημάτων του στις πόλεις του Βόλου, της Λάρισας, των Τρικάλων και της Καρδίτσας. Παρουσιάζεται το Ρυθμιστικό Σχέδιο του πανεπιστημίου όπως αυτό είχε διατυπωθεί το έτος 1997 και αναθεωρηθεί κατά το έτος 1999, η ακίνητη περιουσία του πανεπιστημίου (τα οικόπεδα, αγροτεμάχια και κτίρια). Τέλος, αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση των εγκαταστάσεων και υπολογίζονται οι ανάγκες των τμημάτων οι οποίες προέκυψαν έπειτα από συζητήσεις με τους προέδρους των τμημάτων και τους κοσμήτορες των σχολών.

Στη συνέχεια στο **Κεφάλαιο 7** υπολογίζονται τα τετραγωνικά μέτρα σε κλειστούς χώρους που απαιτούνται για την κάλυψη των αναγκών των τμημάτων του πανεπιστημίου. Ακόμα, το κεφάλαιο περιλαμβάνει τα σενάρια χωροθέτησης των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην πόλη του Βόλου. Τούτα είναι τρία και αφορούν στην χωροθέτηση των εγκαταστάσεων:

- Σε έναν οργανωμένο υποδοχέα (campus) εντός ή σε άμεση επαφή με τα όρια του Π.Σ. Βόλου και Ν.Ιωνίας
- Σεν έναν οργανωμένο υποδοχέα (campus) εκτός ορίων του Π.Σ. Βόλου και Ν. Ιωνίας
- Στη διαμόρφωση τμήματος του Βόλου σε πανεπιστημιούπολη

Στο **Κεφάλαιο 8** γίνεται η επιλογή και η τεκμηρίωση, του ενός από τα σενάρια που αναφέρθηκαν σε ανωτέρω κεφάλαιο. Η επιλογή βασίζεται στα χαρακτηριστικά που συναντώνται στην περιοχή μελέτης –γεωγραφικά χαρακτηριστικά, κλίμα κτλ-, και με βάση τα οποία προκύπτουν (βλ. χάρτες αντίστοιχου σεναρίου) περιοχές κατάλληλες και ακατάλληλες για τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων. Ακόμα, συνοπτικά παρουσιάζεται και το κόστος υλοποίησης του κάθε σεναρίου.

Το τελευταίο **Κεφάλαιο 9** παρουσιάζει συνοπτικά το περιεχόμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας και εξάγει ορισμένα συμπεράσματα σχετικά με το μοντέλο που επιλέχθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Προκειμένου να επιτευχθεί η ολοκληρωμένη θεώρηση των ζητημάτων που τίγονται στην παρούσα διπλωματική εργασία, απαιτείται η εξέταση των κρίσιμων εννοιών που εντοπίζονται. Αυτές είναι οι έννοιες του πανεπιστημίου, της πανεπιστημιούπολης και του campus. Η αποσαφήνιση των παραπάνω εννοιών έχει ως σκοπό τόσο τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών τους όσο και τον προσδιορισμό των χωρικών απαιτήσεων που αφορούν στη λειτουργία τους ούτως ώστε να γίνουν γνωστοί οι μηχανισμοί που υπεισέρχονται στην επιλογή των κριτηρίων για τη χωροθέτησή τους ανάλογα με τα βασικά χαρακτηριστικά μιας δεδομένης περιοχής.

1.1 ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

1.1.1 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ο όρος πανεπιστήμιο (university) προήλθε από το λατινικό “universitas”, που αναφερόταν στην ασχολία των πανεπιστημίων με το “universal” δηλαδή με θέματα παγκοσμίου ενδιαφέροντος. Εάν ο όρος πανεπιστήμιο έπρεπε να ακολουθηθεί κατά γράμμα, τότε ένα σχολείο που αποκαλείται πανεπιστήμιο θα έπρεπε να ασχολείται με περίπου όλα τα γνωστικά αντικείμενα που υπάρχουν, κάτι που φυσικά δεν είναι εφικτό να συμβεί (World Book Encyclopedia, 2014).

Πιο συγκεκριμένα, πανεπιστήμιο σύμφωνα με την Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα είναι το ίδρυμα που παρέχει ανώτατη εκπαίδευση με σχολές θεωρητικών (κοινωνικών) και θετικών (φυσικών) επιστημών και στο οποίο αναγνωρίζεται η εξουσία να απονέμει τίτλους και βαθμούς πτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών στα διάφορα επιστημονικά πεδία. Η έννοια αυτή δεν θα πρέπει να συγχέεται με τον όρο “κολέγιο” τα οποία έγιναν (αρχικά) για να δημιουργηθούν εστίες και χώροι τραπεζαρίας για τους φοιτητές που ακολουθούσαν μια συγκεκριμένη σπουδή. Σήμερα, ένα κολέγιο μπορεί να είναι ένα ανεξάρτητο ίδρυμα ή και τμήμα, από διοικητική άποψη, ενός πανεπιστημίου το οποίο έχει διάφορα κολέγια με ανεξάρτητη διοίκηση. Ανεπίσημα ένα κολέγιο μπορεί να λέγεται και πανεπιστήμιο και να χορηγεί πτυχία. Στην Ελλάδα ο όρος χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει τους οργανισμούς που συνεργάζονται με ξένα πανεπιστήμια (Συμβουλές για Προπτυχιακά, Μεταπτυχιακά, Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα και το εξωτερικό, 2014).

1.1.2 CAMPUS

Για την έννοια αυτή ένας καλός και σύντομος ορισμός δίνεται από το πανεπιστήμιο Queen Mary του Λονδίνου, το οποίο ορίζει ως campus μία μεγάλη, αυτοδύναμη φοιτητική κοινότητα που περιλαμβάνει αμφιθέατρα, αίθουσες διαμονής, αίθουσες σεμιναρίων, καταστήματα, τράπεζες, μπαρ και άλλα τα οποία βρίσκονται όλα σε κοντινή απόσταση με τα πόδια (Επίσημος Ιστότοπος Πανεπιστημίου Queen Mary, 2014).

Ένα campus είναι παραδοσιακά η γη στην οποία βρίσκεται ένα πανεπιστήμιο με τα συναφή προς αυτό κτίρια. Τέτοια είναι οι βιβλιοθήκες, οι αίθουσες διδασκαλίας, διαμονής, αίθουσες φαγητού και χώρους στάθμευσης. Η λέξη προέρχεται από την λατινική λέξη “πεδίο” και χρησιμοποιήθηκε αρχικά τον 18^ο αιώνα για να περιγράψει τα εδάφη που είχε στην κατοχή του το κολέγιο του New Jersey. Από τον ορισμό προκύπτει πως ένα campus δεν αποτελείται μόνο από κτίρια των πανεπιστημίων που φιλοξενούνται μέσα σε αυτό αλλά για τη λειτουργία του είναι αναγκαίος ένας πολεοδομικός σχεδιασμός που πέρα από τις απαραίτητες πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνει και τις λοιπές υποστηρικτικές υποδομές όπως οι δρόμοι, οι πεζόδρομοι, οι ελεύθεροι χώροι κ.ά.

1.1.3 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ

Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για να περιγράψει τμήματα πόλεων, περιοχές που αναπτύσσονται βασισμένες στην ύπαρξη ενός ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των οποίων οι εγκαταστάσεις βρίσκονται διάχυτες μέσα σε αυτές και οι λειτουργίες τους συνδυάζονται με τις αστικές λειτουργίες. Έναν σύντομο ορισμό για την πανεπιστημιούπολη δίνει το πανεπιστήμιο Queen Mary του Λονδίνου το οποίο ορίζει ως πανεπιστημιούπολη τις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις που βρίσκονται διασκορπισμένες γύρω από το κέντρο μιας πόλης και περιλαμβάνει αίθουσες διαμονής φοιτητών και άλλες κύριες εγκαταστάσεις του πανεπιστημίου (Επίσημος Ιστότοπος Πανεπιστημίου Queen Mary, 2014).

Τα πανεπιστήμια αναπτύσσονται χωρικά και κατηγοριοποιούνται σε δύο διαφορετικά μοντέλα. Το πρώτο μοντέλο είναι αυτό που αναπτύχθηκε στην Ευρώπη όπου τα πρώτα πανεπιστήμια δημιουργήθηκαν μέσα στον ιστό δυναμικών (τις περισσότερες φορές) πόλεων. Τα πανεπιστήμια αυτά επικεντρώνονταν σε επιστημονικά αντικείμενα που

«εξασφαλίζουν στους γνώστες τους ισχύ και υψηλή κοινωνική θέση: νομικά, ιατρική και θεολογία»(Λαλένης Κ., Θεοδωρίδου Λ., 2012). Οι πολιτικές και κοινωνικές επιλογές τους ήταν εμφανείς στη χωροθέτηση ώστε να διευκολύνεται η κυριαρχία τους στις κοινωνίες των πόλεων όπου φιλοξενούνταν. Το πρώτο μοντέλο αφορούσε μεμονωμένα μνημειακά κελύφη αλλά και «αυτόνομες» πανεπιστημιούπολεις, οι οποίες διατηρήθηκαν, εμπλουτίστηκαν ή και μετασχηματίστηκαν και δεν έχασαν με αυτό τον τρόπο τις δυνατότητες για αυτόνομη ανάπτυξη και επέκτασή τους. Μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα σε πολεοδομικά σχέδια που θεωρούνται σταθμοί στην εξέλιξη της ευρωπαϊκής πολεοδομίας, όπως αυτό της Βαρκελώνης το 1904 και αυτό της Αμβέρσας το 1910, δεν περιέχονται ειδικές περιοχές πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων (Λαλένης Κ., Θεοδωρίδου Λ., 2012).

Το δεύτερο μοντέλο, που αναπτύχθηκε στην Αμερική, αναπτύσσεται χωρικά σε συμπλέγματα πανεπιστημιακών υποδομών με μεγαλύτερη λειτουργική αυτονομία και χωροθετήθηκαν κοντά σε μικρές πόλεις. Η χωροθέτηση αυτή είχε ως σκοπό την εξυπηρέτηση των πανεπιστημίων και την κάλυψη διαφόρων λειτουργικών αναγκών τους, ενώ η πόλη αποκτούσε εξάρτηση και «δορυφορική» σχέση με το εκεί πανεπιστήμιο.

Μεταξύ των δύο αυτών μοντέλων αναπτύχθηκαν σταδιακά νέες μορφές πανεπιστημίων που είχαν χαρακτηριστικά τα οποία έτειναν να γεφυρώσουν την απόσταση μεταξύ των δύο αρχικών μοντέλων και είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πανεπιστημιούπολεων στις περιφέρειες μεγάλων πόλεων. Ειδικότερα, μετά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο στην Ευρώπη αλλά και στη Αμερική υπήρξε η ανάγκη ίδρυσης συγκροτημάτων που θα φιλοξενούσαν μεγάλο αριθμό σπουδαστών και διαφορετικά μεταξύ τους τμήματα ώστε να γίνεται δυνατή η κοινή χρήση χώρων με μεγάλο λειτουργικό κόστος (εργαστήρια, εστιατόρια, βιβλιοθήκες, αθλητικές εγκαταστάσεις). Η ανάγκη αυτή οδήγησε στο σχεδιασμό campus εντός και εκτός του αστικού ιστού και ανάπτυξη εναλλακτικών μοντέλων «αυτόνομων» πανεπιστημιούπολεων(Λαλένης Κ., Θεοδωρίδου Λ., 2012). Κατά τη διαδικασία σχεδιασμού προέκυψαν ζητήματα ένταξης και γενικότερης σχέσης του πανεπιστημίου με την πόλη ώστε να ενισχυθούν οι δεσμοί με την πόλη και να διαμορφωθεί ένα «κατά αναλογία» αστικό περιβάλλον στο εσωτερικό των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ

Στο παρόν κεφάλαιο θα αναφερθούν περιπτώσεις ξένων πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων. Τα πανεπιστήμια, των οποίων τις εγκαταστάσεις θα παρουσιάσουμε είναι τα εξής:

- University of Sussex
- University of Newcastle
- University College of London και
- Oxford University

Τα ανωτέρω πανεπιστήμια επιλέχθηκαν διότι το κάθε ένα αποτελεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα της μορφής και χωροθέτησης των εγκαταστάσεών τους. Πιο συγκεκριμένα, το Πανεπιστήμιο του Sussex είναι οργανωμένο σε campus το οποίο βρίσκεται εκτός πόλης, το πανεπιστήμιο του Newcastle είναι οργανωμένο επίσης σε campus και βρίσκεται εντός πόλης και τέλος, το Πανεπιστημιακό Κολέγιο του Λονδίνου με τη διάχυτη μορφή των εγκαταστάσεών του και των ιδρυμάτων και υπηρεσιών με τις οποίες συνεργάζεται αλλά και το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης αντιπροσωπεύουν τη διάχυτη μορφή χωροθέτησης των εγκαταστάσεων. Τέλος, ακόμα ένα κριτήριο επιλογής των συγκεκριμένων πανεπιστημίων ήταν η γλώσσα στην οποία βρίσκονται οι επίσημοι ιστότοποι τους, γεγονός που βοήθησε πολύ στην αναζήτηση των στοιχείων που θα παρουσιαστούν.

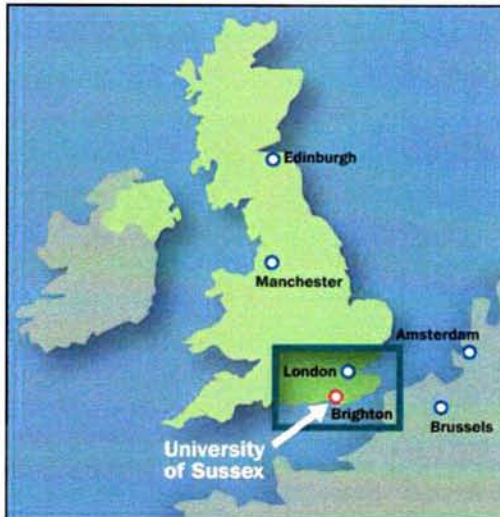
2.1 UNIVERSITY OF SUSSEX

Το πανεπιστήμιο του Sussex ιδρύθηκε τη δεκαετία του 1960 και έλαβε το «Royal Charter» (Επίσημος Ιστότοπος University of Sussex, 2014), ένα βασιλικό επίσημο έγγραφο που δίδεται σε άτομα ή νομικά πρόσωπα και αποτελούσε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το πανεπιστήμιο αποτελεί ένα από τα πιο δυνατά ιδρύματα διδασκαλίας και έρευνας. Έχει πάνω από 13000 σπουδαστές από τους οποίους περίπου το ένα τρίτο είναι μεταπτυχιακοί σπουδαστές. Στόχος του πανεπιστημίου, όπως αναφέρεται στην επίσημη ιστοσελίδα του στο διαδίκτυο, είναι να προσφέρει στους φοιτητές του δεξιότητες για τη ζωή βασισμένες στις τελευταίες μεθόδους έρευνας και διδασκαλίας.

Το Πανεπιστήμιο του Sussex χωροθετείται σε μία μεγάλη και ελεύθερη έκταση που καλύπτεται από πράσινο, νότια του ανατολικού Sussex κοντά στην πόλη του Brighton

και Hove (Ιστότοπος Wikipedia. The Free Encyclopedia/University_of_Sussex#Campus, 2014).

Εικόνα 1: Χωροθέτηση του πανεπιστημίου του Sussex

Πηγή: <http://www.sussex.ac.uk/aboutus/campus/tour/#1>

Το πανεπιστήμιο στεγάζεται σε περιοχή campus που βρίσκεται κοντά σε πάρκο στην άκρη του Brighton. Περιβάλλεται από το Εθνικό Πάρκο South Downs και βρίσκεται μερικά μόνο λεπτά μακριά από το Brighton και Hove (Επίσημος Ιστότοπος University of Sussex, 2014). Είναι σχεδιασμένο από τον Sir Basil Spence και ο μετέπειτα σχεδιασμός του στηρίζεται σε masterplan το οποίο ξεκίνησε το 2004 για να παράσχει ένα πλαίσιο προγραμματισμού για την στήριξη του δομικού προγραμματισμού και της αναγέννησης του τόπου(Gazette Supplement, 2012) .

Η πρόσβαση στο campus του Πανεπιστημίου του Sussex γίνεται από τον σιδηροδρομικό σταθμό που βρίσκεται κοντά σε αυτό καθώς και από τον αυτοκινητόδρομο A27. Είναι αυτόνομο καθώς περιέχει υπηρεσίες και καταστήματα που εξυπηρετούν την καθημερινότητα των σπουδαστών, ερευνητών και επισκεπτών. Τέτοιου είδους υπηρεσίες και καταστήματα είναι συνεδριακά κέντρα, καταστήματα τροφίμων, τράπεζες, γυμναστήρια, κέντρα υγείας, κέντρα παιδικής φροντίδας, οδοντιατρεία, φαρμακεία, βιβλιοπωλεία, εστιατόρια, ταχυδρομείο, χώροι προσευχής και συνάντησης, κ.ά (Επίσημος Ιστότοπος University of Sussex /services/, 2014) .

Εικόνα 2: Αεροφωτογραφία Campus Πανεπιστημίου του Sussex

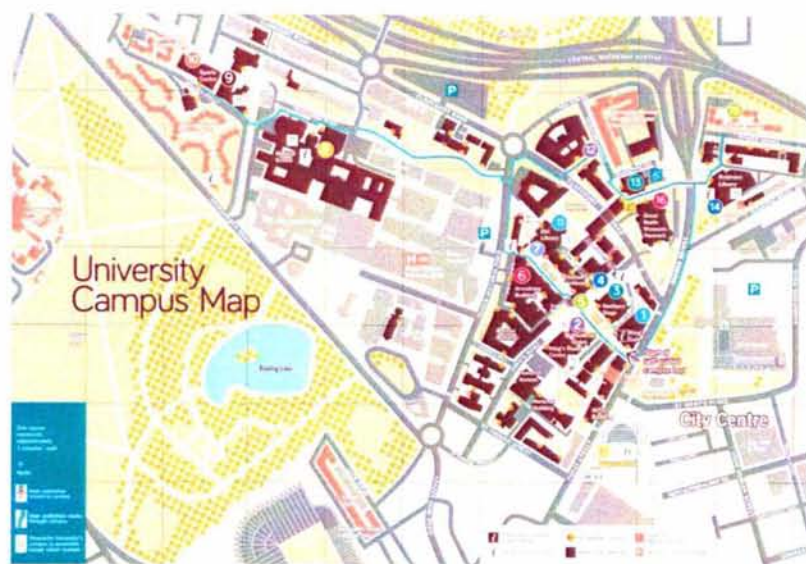
Πηγή:http://upload.wikimedia.org/University_Of_Sussex_Campus.jpg

2.2 UNIVERSITY OF NEWCASTLE

Το πανεπιστήμιο του Newcastle είναι ένα δημόσιο ερευνητικό πανεπιστήμιο που βρίσκεται στα βορειοανατολικά της Αγγλίας. Λειτουργήσε για πρώτη φορά το 1834, φιλοξενώντας την Ιατρική Σχολή και την Χειρουργική. Στις μέρες μας, το πανεπιστήμιο προσελκύει περίπου 20000 σπουδαστές από περισσότερες από 120 διαφορετικές χώρες. Προσφέρει περίπου 175 προπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε ένα ευρύ φάσμα θεματικών περιοχών που καταλαμβάνουν τα πεδία των τεχνών, των επιστημών, της μηχανικής και της ιατρικής, καθώς και 340 περίπου μεταπτυχιακά προγράμματα σε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών κλάδων.

Το πανεπιστήμιο στεγάζεται σε campus 50 στρεμμάτων στην περιοχή Heymarket που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης του Newcastle της Αγγλίας, μία περιοχή πολυσύχναστη και ανεπτυγμένη που είναι περικυκλωμένη από σημαντικά τοπία της περιοχής και σε γειτνίαση με τη μεγαλύτερη εμπορική περιοχή της πόλης. (Επίσημος Ιστότοπος University of Newcastle /campus, 2014).

Εικόνα 3: Πανεπιστημιακό campus Newcastle

Πηγή: <http://www.ncl.ac.uk/campustourguide.pdf>

Όπως φαίνεται στο παραπάνω σχήμα, τα οικοδομικά τετράγωνα που συνορεύουν με τις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, αποτελούν ελεύθερους και κοινόχρηστους χώρους. Κατά την πλειονότητά τους το campus περικλείεται από χώρους πρασίνου και έτσι διαφυλάσσεται ο αστικός ιστός ενώ ταυτόχρονα δίνεται η εντύπωση πως είναι απομονωμένο από αυτόν. Η σύνδεσή του με το κέντρο της πόλης επιτυγχάνεται μέσω του μεγαλύτερου εμπορικού άξονά της.

Οι πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις αναπτύχθηκαν σταδιακά και επεκτάθηκαν ανάλογα με το υπάρχον απόθεμα σε ελεύθερη γη. Οι ανάγκες για εύρεση χώρου υποδοχής των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων που θα προέκυπταν από την ανάπτυξή του, προβλέφθηκαν ήδη από την αρχή της ίδρυσης του πανεπιστημίου με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένας δακτύλιος γύρω από το πανεπιστήμιο. Ο δακτύλιος αυτός προστατεύει την περιοχή γύρω από το πανεπιστήμιο περιορίζοντας και ελέγχοντας τη δόμηση, ενώ ταυτόχρονα η ύπαρξη μεγάλων εκτάσεων χώρων πρασίνου συμβάλλει στην αναβάθμιση και προστασία του αστικού περιβάλλοντος (Επίσημος Ιστότοπος University of Newcastle /campus, 2014).

Οι υποδομές που παρέχονται από το campus είναι οι αίθουσες διδασκαλίας, οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι κατοικίες που φιλοξενούν τους σπουδαστές, αλλά και οι ερευνητικές και εμπορικές υποδομές, βιοχημικά εργαστήρια,

εστιατόρια, εκθεσιακοί χώροι κ.ά (Επίσημος Ιστότοπος University of Newcastle/facilities/, 2014).

2.3 UNIVERSITY COLLEGE OF LONDON

Το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, γνωστό ως UCL ιδρύθηκε το 1826 στην Αγγλία και προσέλκυσε σπουδαστές ανεξαρτήτου φυλής, φύλου, κοινωνικής τάξης και θρησκείας. Αποτελεί ένα από τα δύο πανεπιστήμια που έχουν διακριθεί στην Αγγλία για τον αριθμό των επιστημόνων διδασκόντων τους, γεγονός που σημαίνει ότι οι σπουδαστές του πανεπιστημίου διδάσκονται, σύμφωνα με το Higher Statistics Agency του 2011 από ειδικούς με μεγάλα προσόντα στα δικά τους επιστημονικά πεδία.

Ειδικότερα τα τμήματα διδασκαλίας στο πανεπιστήμιο του Λονδίνου είναι τα εξής:

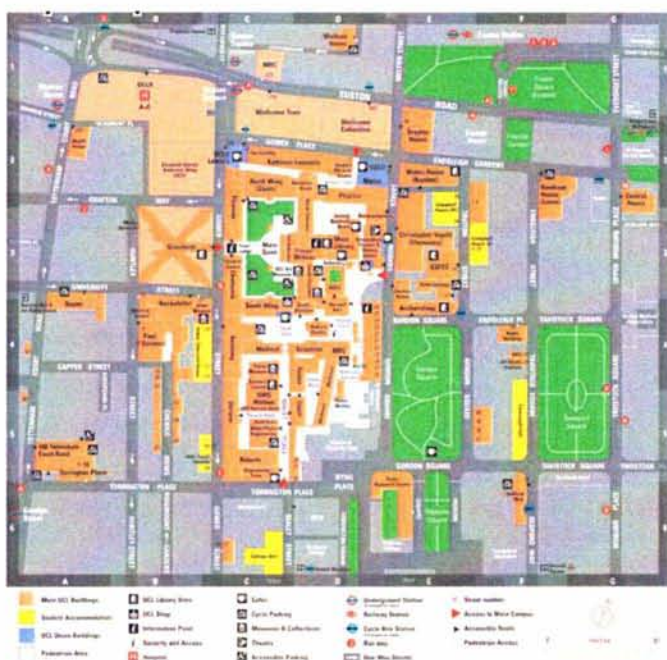
- Σχολή Κοινωνικών Σπουδών
- Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Καινοτομίας
- Πολυτεχνική Σχολή Θετικών Επιστημών
- Σχολή Καλών Τεχνών και Ανθρωπιστικών Επιστημών
- Τμήμα Βιοχημικής Μηχανικής
- Σχολή Κοινωνικών και Ιστορικών Επιστημών
- Τμήμα Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών
- Τμήμα Ηλεκτρονικών και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
- Σχολή Βιοϊατρικών Επιστημών και
- Τμήμα Χημικών Μηχανικών

Οι πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις βρίσκονται στο κεντρικό Λονδίνο, θέση που συγκεντρώνει σημαντικά οφέλη για την πόλη. Ορισμένα από αυτά είναι η προσέλκυση επιστημόνων, η ανταλλαγή εντυπωσιακών ακαδημαϊκών και πολιτιστικών πόρων αλλά και η ενίσχυση της κοινωνικής ζωής μέσα από την επίσκεψη των φοιτητών. Το UCL διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για την πόλη αλλά και διάφορα ιδρύματα που βρίσκονται μέσα σε αυτήν και με τα οποία υπάρχει συνεργασία. Τέτοιου είδους συνεργασία αναπτύσσεται με τη Βρετανική Βιβλιοθήκη και το Βρετανικό Μουσείο, το Βρετανικό Κοινοβούλιο, βιομηχανίες και επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό το μοντέλο ανάπτυξης του πανεπιστημίου δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα campus κλειστό

αλλά ως μια χωροθέτηση με οργανική διαπλοκή των πανεπιστημιακών με τις αστικές λειτουργίες.

Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του πανεπιστημίου είναι εύκολη αφού γίνεται με τρένο αλλά και λεωφορείο. Τέλος, ο έλεγχος της ταχύτητας και της κυκλοφορίας εντός των εγκαταστάσεων επιτυγχάνεται με τη μονοδρόμηση των περισσότερων οδών καθώς και με τη δημιουργία πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων για τη μετακίνηση των σπουδαστών, των επιστημόνων της κοινότητας και των επισκεπτών.

Εικόνα 4: Campus UCL

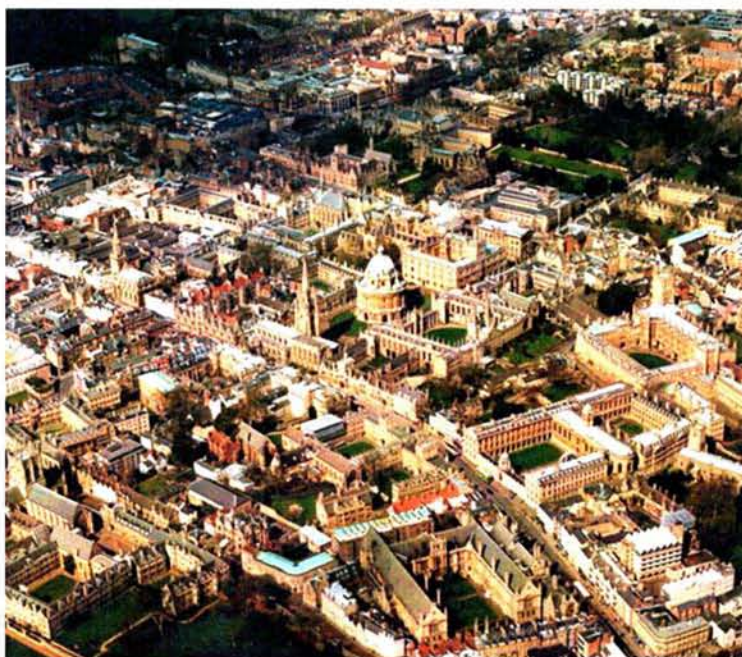
Πηγή: <http://www.ucl.ac.uk/maps/downloads/campus-map-2012.pdf>

2.4 OXFORD UNIVERSITY

Είναι ένα συλλογικό ερευνητικό πανεπιστήμιο που βρίσκεται στην Οξφόρδη της Αγγλίας. Δεν υπάρχει ακριβής ημερομηνία ίδρυσης του ιδρύματος, στοιχεία το χρονολογούν περίπου πριν το 1096 καθιστώντας το, το παλαιότερο αγγλόφωνο πανεπιστήμιο στον κόσμο και το δεύτερο μεγαλύτερο σε ηλικία. Απασχολεί περίπου 22000 σπουδαστές από τους οποίους 11772 είναι προπτυχιακών σπουδών και οι υπόλοιποι μεταπτυχιακού. Αποτελείται από το κεντρικό πανεπιστήμιο και από τα κολέγια. Το κεντρικό πανεπιστήμιο αποτελείται από ακαδημαϊκά τμήματα και ερευνητικά κέντρα, διοικητικές υπηρεσίες, βιβλιοθήκες και μουσεία. Τα 38 κολέγια είναι αυτοδιοικούμενα και οικονομικά ανεξάρτητα ιδρύματα, τα οποία σχετίζονται με

το κεντρικό πανεπιστήμιο με ένα ομοσπονδιακό σύστημα. Οι διαφορετικοί ρόλοι των κολεγίων και του κεντρικού πανεπιστημίου έχουν εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου (Επίσημος Ιστότοπος University of Oxford/organisation, 2014).

Εικόνα 5: Αεροφωτογραφία Πανεπιστημιακού campus Οξφόρδης

Πηγή: Andrew Hamilton - Phil Sayer: Aerial view – OU

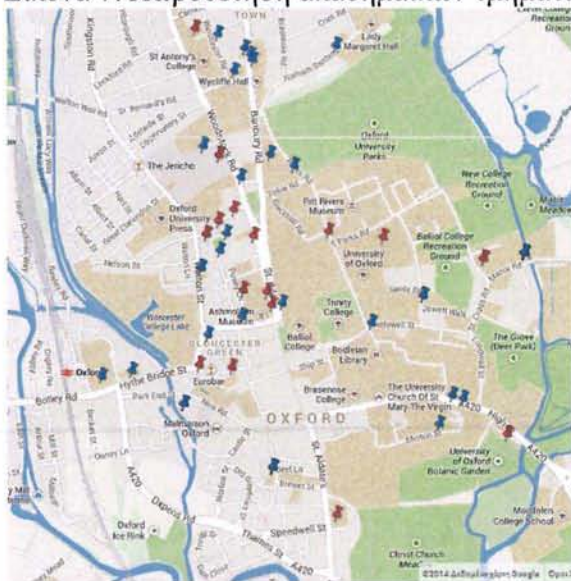
Το συλλογικό αυτό σύστημα του κεντρικού Πανεπιστημίου και των κολεγίων είναι ο παράγοντας επιτυχίας του. Δίνει στους φοιτητές και τους ακαδημαϊκούς τα οφέλη της παρακολούθησης ενός πανεπιστημίου διεθνούς φήμης αλλά και ενός μικρού ιδρύματος και μιας διεπιστημονικής ακαδημαϊκής κοινότητας. Στις παρακάτω φωτογραφίες, από την επίσημη ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, βλέπουμε πως είναι διάσπαρτα μέσα στην πόλη τα κολέγια, τα ακαδημαϊκά τμήματα, τα ερευνητικά κέντρα, τα μουσεία, τις βιβλιοθήκες και τους χώρους γενικού ενδιαφέροντος και τις διοικητικές υπηρεσίες.

Εικόνα 6: Χωροθέτηση των κολεγίων του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης

Πηγή: <http://www.ox.ac.uk/visitors/maps-and-directions/colleges>

Εικόνα 7: Χωροθέτηση ακαδημαϊκών τμημάτων Πανεπιστημίου Οξφόρδης

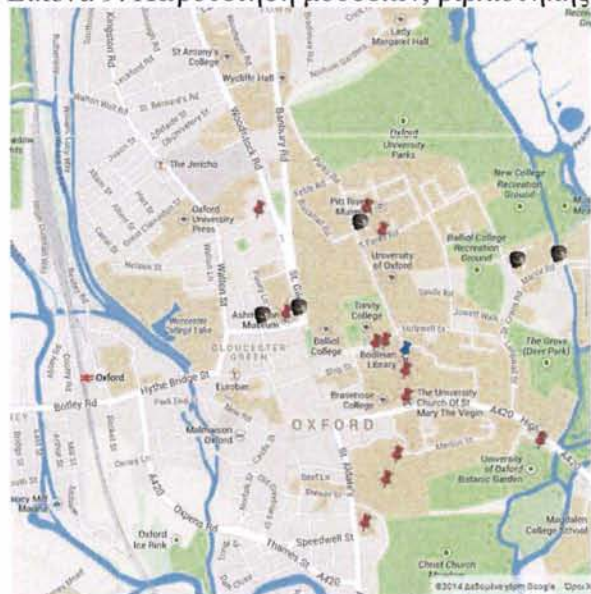
Πηγή: <http://www.ox.ac.uk/visitors/maps-and-directions/departments>

Εικόνα 8: Χωροθέτηση ερευνητικών κέντρων Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Πηγή: <http://www.ox.ac.uk/science-area>

Εικόνα 9: Χωροθέτηση μουσείων, βιβλιοθήκης και σημείων ενδιαφέροντος

Πηγή: <http://www.ox.ac.uk/museums-libraries-and-places-of-interest>

Εικόνα 10: Χωροθέτηση διοικητικών υπηρεσιών

Πηγή: <http://www.ox.ac.uk/University-Administration-and-Services>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

3.1 ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στην Ελλάδα η δημιουργία πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων μπορεί να χωριστεί σε τέσσερις χρονικές περιόδους. Η πρώτη περίοδος περιλαμβάνει την ανέγερση δύο πανεπιστημιακών κτιρίων που αποτελούν μνημεία σήμερα: του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) και του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στη δεύτερη περίοδο, που συσχετίζεται με την εποχή του Βενιζέλου (Λαλένης Κ., Θεοδωρίδου Λ., 2012), τοποθετείται η ίδρυση της πανεπιστημιούπολης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) και η ανασυγκρότηση του Εθνικού Μετσόβιου Πανεπιστημίου. Κατά την τρίτη περίοδο, η οποία ταυτίζεται με τη μεταρρύθμιση Παπανδρέου τη δεκαετία του 1960, την ίδρυση δύο περιφερειακών πόλων στην Πάτρα και τα Γιάννενα και τη δημιουργία συγκροτημάτων στις παρυφές ή και σε απόσταση από τις πόλεις. Η τέταρτη και τελευταία περίοδος περιλαμβάνει τα λιγότερο ή περισσότερο σχεδιασμένα campus των πολυάριθμων πλέον πανεπιστημίων και ΤΕΙ που έχουν δημιουργηθεί στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες.

Από τότε που η τριτοβάθμια εκπαίδευση αναπτύχθηκε και ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών σε τριτοβάθμια ιδρύματα άρχισε να αυξάνεται, πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις έπρεπε να χωροθετηθούν στις πόλεις όπου φιλοξενούνταν ένα Πανεπιστημιακό Ίδρυμα. Με βάση τόσο την Ελληνική όσο και τη διεθνή εμπειρία, οι επιλογές χώρων ή περιοχών για την ανάπτυξη Πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων θα πρέπει να πληρούν οπωσδήποτε στα κριτήρια : α) της κεντρικότητας ή προσπελασιμότητας ως προς το αστικό δίκτυο, β) της επάρκειας των χώρων, γ) της συγκέντρωσης ομοειδών δραστηριοτήτων και δ) της ύπαρξης ενός περιβάλλοντος με σημαντικές αστικές λειτουργίες (Ρυθμιστικό Σχέδιο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Π.Σ. του Βόλου, Σχέδιο προς συζήτηση 1997:4-5).

Το πρώτο κριτήριο, αυτό της **κεντρικότητας** ή **υψηλής προσπελασιμότητας** είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την εγκατάσταση των Πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων, κυρίως σε πόλεις πέρα από τα δύο μητροπολιτικά κέντρα της χώρας (όπου οι επιλογές έχουν γίνει ούτως ή άλλως με το κριτήριο αυτό) και παραπέμπει στην επιλογή χώρων που τόσο λειτουργικά όσο και σημειολογικά αναδεικνύουν και δεν υποβαθμίζουν το Ίδρυμα. Η επιλογή χώρων στον κεντρικό ιστό της πόλης ή σε σημεία με υψηλή

προσπελασιμότητα, συμβάλλουν στην προβολή του Πανεπιστημίου και το συμπεριλαμβάνουν στις σημαντικότερες λειτουργίες της πόλης.

Το δεύτερο κριτήριο, αυτό της **επάρκειας των χώρων** παραπέμπει σε επιλογές οι οποίες καλύπτουν ικανοποιητικά μία μάζα ομοειδών ή συγγενών δραστηριοτήτων, χωρίς αυτές να είναι σε διασπορά. Επομένως, οι χώροι που θα επιλεγούν θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να φιλοξενήσουν τον αριθμό και το μέγεθος εκείνο των δραστηριοτήτων οι οποίες κρίνεται απαραίτητο να γειτνιάζουν ή να συνυπάρχουν.

Το κριτήριο της **συγκέντρωσης** επιβάλλει ότι δραστηριότητες ακαδημαϊκής φύσης που έχουν υψηλό βαθμό συνάφειας όπως είναι η έρευνα ή η διδασκαλία θα πρέπει γεωγραφικά να συνυπάρχουν ώστε να απολαμβάνουν τα οφέλη που προκύπτουν από την οικονομίες συγκέντρωσης. Τέτοια οφέλη προκύπτουν από τη συνύπαρξη εργαστηριακών εγκαταστάσεων με σημαντική συμπληρωματικότητα ως προς τον εξοπλισμό ή τις κατευθύνσεις της έρευνας και ασφαλώς τη συνύπαρξη καθηγητών και ερευνητών.

Τέλος, το κριτήριο του **περιβάλλοντος υψηλής αστικότητας** παραπέμπει σε επιλογές που διαθέτουν εκείνο το κρίσιμο μέγεθος αστικών λειτουργιών που είναι απαραίτητες για την προσέλκυση επιστημονικού δυναμικού υψηλής ποιότητας για τη στελέχωση του Ιδρύματος.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται παραδείγματα πανεπιστημιούπολεων και *campus* του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου αλλά και του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Καβάλας.

3.2 ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπως συνηθίζουν να το ονομάζουν εγκαινιάστηκε τον Μάιο του 1837, αρχικά στεγάστηκε σε ένα νεοκλασικό κτήριο στη βορειοανατολική πλευρά της Ακρόπολης, το οποίο στις μέρες μας έχει ανακαινισθεί και λειτουργεί ως Μουσείο του Πανεπιστημίου. Αρχικά ονομάστηκε «Οθωνικό Πανεπιστήμιο» και μόλις το 1932 πήρε τη σημερινή του ονομασία αφού μετεγκαταστάθηκε στο σημερινό ευρέως γνωστό ως «κεντρικό κτήριο». Καθώς αποτέλεσε το πρώτο Πανεπιστήμιο του νεοσύστατου νεοελληνικού κράτους, αλλά και της ευρύτερης βαλκανικής και μεσογειακής περιοχής,

απέκτησε σημαντικό κοινωνικο-ιστορικό ρόλο, ο οποίος υπήρξε καθοριστικός για την παραγωγή συγκεκριμένης γνώσης και πολιτισμού μέσα στη χώρα.

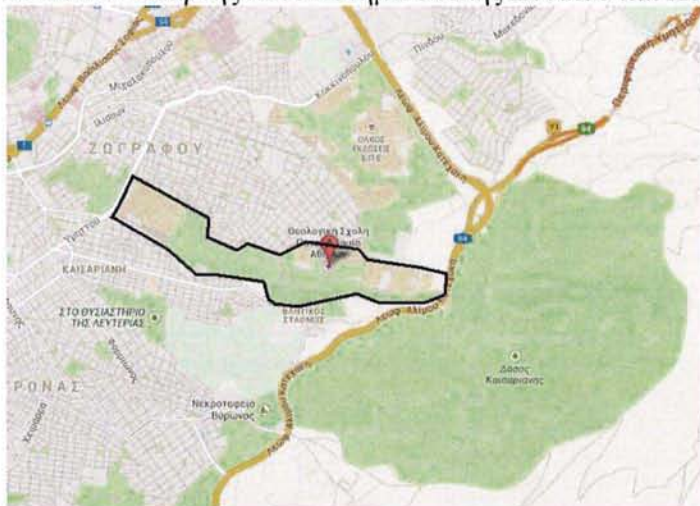
Ως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα το Πανεπιστήμιο Αθηνών ήταν το μοναδικό πανεπιστήμιο στην Ελλάδα, το οποίο παρείχε στην ελληνική κοινωνία διπλωματούχους επιστήμονες στην ιατρική, στις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες, στη νομική και τα οικονομικά, στην αρχαιολογία και την εκπαίδευση καθώς και στον κλήρο.

Ανταποκρινόμενο στις καινούργιες προκλήσεις, κάποια από τα σημαντικά βήματα που έχει κάνει το Πανεπιστήμιο Αθηνών για τη ραγδαία ανάπτυξή του είναι η δημιουργία νέων τμημάτων και τομέων σε προπτυχιακό επίπεδο, τα διατμηματικά και διεπιστημονικά μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, τη δημιουργία νέων εργαστηρίων, ερευνητικών κέντρων και βιβλιοθηκών, οργανωμένα προγράμματα και διμερείς συμφωνίες με ευρωπαϊκά και άλλα ξένα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα για ανταλλαγή φοιτητών και νέων ερευνητών κ.ά.

Μέρος των εγκαταστάσεων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου εντοπίζονται σε Πανεπιστημιούπολη μεταξύ της Καισαριανής και του Ζωγράφου, στα ανατολικά όρια της Αθήνας. Πρόκειται για μια μεγάλη, μακρόστενη έκταση που περιλαμβάνει, εκτός από τα κτήρια των περισσότερων Σχολών, τη Φοιτητική Εστία του Πανεπιστημίου, αθλητικές εγκαταστάσεις και δασικές εκτάσεις. Το δυτικό της τμήμα γειτνιάζει με το Άλσος Ιλισίων, ενώ το ανατολικό της βρίσκεται στους πρόποδες του Υμηττού.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών διαθέτει και ορισμένα κτήρια στο Γουδί, που στεγάζουν τη Σχολή Επιστημών Υγείας και αρκετά στο κέντρο της Αθήνας: το ιστορικό, νεοκλασικό κτήριο που στέγαζε το Πανεπιστήμιο από το 1837 και για πολλές δεκαετίες και τα νεότερα κτήρια της Νομικής Σχολής στην ευρύτερη περιοχή.

Εικόνα 11: Χάρτης πανεπιστημιούπολης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου

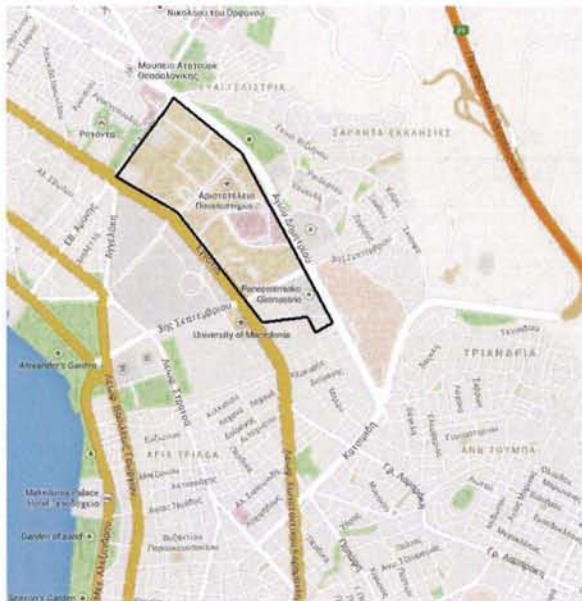

Πηγή: <https://maps.google.gr/>, ίδια επεξεργασία

3.3 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η προσπάθεια ίδρυσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου είχε ξεκινήσει από τον Ελευθέριο Βενιζέλο και η απόφαση της ίδρυσής του λήφθηκε από τον τότε πρωθυπουργό Αλέξανδρο Παπαναστασίου το 1924. Τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του (1926) λειτούργησε η Φιλοσοφική σχολή που στεγάστηκε στο κτίριο «Αλλατίνι» (Επίσημη ιστοσελίδα Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 2014). Ήδη όμως μετά την πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης το 1917 ο γάλος πολεοδόμος E. Hebrard, ταυτόχρονα με την αναμόρφωση της πόλης εκπόνησε μια ιδιαίτερη μελέτη για την πανεπιστημιούπολη της Θεσσαλονίκης. Πρότεινε μάλιστα ο χώρος του εβραϊκού νεκροταφείου (που βρισκόταν δίπλα στο ιστορικό κέντρο) να δενδροφυτευτεί και να λειτουργήσει ως επέκταση του Πανεπιστημίου παρά την ύπαρξη ενός ειδικού νόμου του 1918, ο οποίος καθόριζε πως τα νεκροταφεία ήταν προστατευόμενος χώρος σαν ιδρύματα δημόσιας ωφελείας (Παπαναστασοπούλου 2011 :14) . Τη σημερινή του μορφή την παίρνει περίπου μετά το τέλος του εμφύλιου πολέμου (1949) και συνεχίζεται και κατά την επόμενη περίοδο (δεκαετία του 1960). Το συνολικό συγκρότημα αποτελεί μέχρι σήμερα αντικείμενο πολλών θεωρητικών επεξεργασιών ως «το σημαντικότερο δείγμα αυτόνομου πανεπιστημιακού campus μέσα στον αστικό ιστό ελληνικής πόλης» (Λαλένης Κ., Θεοδωρίδου Α., 2012). Ο Χάρτης με τα κτίρια των σχολών και τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης βρίσκεται στο Παράρτημα.

Εικόνα 12: Χάρτης campus Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Πηγή: <https://maps.google.gr/> , ίδια επεξεργασία

Πιο συγκεκριμένα, οι εγκαταστάσεις που περιλαμβάνει το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης δεν αφορούν μόνο στις αίθουσες διδασκαλίας και εργαστηρίων που βρίσκονται στην κεντρική πανεπιστημιούπολη στο κέντρο της πόλης (334000 τετραγωνικά μέτρα) αλλά και σε εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν τις κλινικές της Κτηνιατρικής σχολής, το Πανεπιστημιακό Αγρόκτημα, τις εγκαταστάσεις της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος στο Φοίνικα Θεσσαλονίκης, τις Πανεπιστημιακές Ανασκαφές στη Βεργίνα, το Δίον, την Πέλλα κ.ά., το Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών, το Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών, τον Σεισμολογικό Σταθμό, τους Μετεωρολογικούς Σταθμούς Ολύμπου, την Πανεπιστημιακή Κατασκήνωση Καλάνδρας και τα Πανεπιστημιακά Δάση στο Περτούλι της Πίνδου και στον Ταξιάρχη Χαλκιδικής.

3.4 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΒΑΛΑΣ

Το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Καβάλας ιδρύθηκε το 1976. Η σημερινή του μορφή είναι το αποτέλεσμα πολλών θεσμικών μεταρρυθμίσεων και μεταβολών (Επίσημη Ιστοσελίδα Τεχνολογικού Επαγγελματικού Ιδρύματος Καβάλας, 2014). Αρχικά ιδρύθηκε ως ενιαίο συγκρότημα, εγκατεστημένο σε ενιαίο campus στην πόλη της Καβάλας εκμεταλλευόμενο όμως τις τάσεις πολλαπλασιασμού των τμημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την εξάπλωσή τους σε διαφορετικές πόλεις δημιούργησε και άλλα τμήματα στη Δράμα και το Διδυμότειχο. Για τις ανάγκες της παρούσας

εργασίας θα εξετασθεί το campus του ΤΕΙ Καβάλας στην Καβάλα. Το προαναφερθέν campus καταλαμβάνει έκταση 132000 τετραγωνικά μέτρα με κάλυψη 36000 τετραγωνικών μέτρων και περιλαμβάνει αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, φοιτητικές εστίες και κτίριο βιβλιοθήκης(Επίσημος Ιστότοπος Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Καβάλας, 2014). Αποτελεί μια ευανάγνωστη περίπτωση πολιτικής χωροθέτησης ενός ελληνικού campus της δεκαετίας του 1980. Στο campus στεγάζονται η Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών με τμήματα Ηλεκτρολογίας, Μηχανολογίας, Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου, Βιομηχανικής Πληροφορικής και Γενικό Τμήμα Θετικών Επιστημών και η Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας με τμήματα Λογιστικής, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Πληροφοριών. Το campus βρίσκεται σε μεγάλο σχετικά υψόμετρο από τη στάθμη της θάλασσας και με θέα προς αυτήν, στα όρια της πόλης.

Εικόνα 13: Αεροφωτογραφία Τεχνολογικού Επαγγελματικού Ιδρύματος Καβάλας. Αποψη του campus

Πηγή: <http://www.dimokratianews.gr/>

Η προσβασιμότητα στο πανεπιστημιακό campus είναι δύσκολη καθώς είναι αθέατο από το δρόμο αλλά και αυστηρά οριοθετημένο με υψηλό τοίχο αντιστήριξης που οπτικά λειτουργεί σαν αμυντικό τείχος. Η πρόσβαση σε αυτό γίνεται μόνο με ΙΧ και αστική συγκοινωνία, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα καθώς τα δρομολόγια έχουν μικρή συχνότητα και δεν υπάρχουν δίκτυα εναλλακτικών μετακινήσεων όπως ποδηλατοδρόμοι ή πεζόδρομοι. Η σύνδεση με την υπόλοιπη πόλη και ιδιαίτερα με το κέντρο παρουσιάζεται δύσκολη καθώς το campus είναι αποκομμένο από την περιβάλλουσα οικιστική ενότητα στερώντας τη συνέχεια και την πολυπλοκότητα της αστικής ζωής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΜΟΡΦΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ

Σε παραπάνω κεφάλαιο παρουσιάστηκε η πορεία που ακολούθησαν τα πανεπιστήμια στην Ελλάδα από την ίδρυση των πρώτων πανεπιστημίων - του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) και του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών- έως τα λιγότερο ή περισσότερο σχεδιασμένα campus των πολυάριθμων πλέον πανεπιστημίων και τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που έχουν δημιουργηθεί στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες λόγω της αύξησης του αριθμού των εισακτέων φοιτητών στα τριτοβάθμια ιδρύματα. Ακόμα, παρουσιάζεται η διάρθρωση και η μορφή των εγκαταστάσεων τριών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της Ελλάδας τα οποία αποτελούν αντιπροσωπευτικά παραδείγματα της μορφής που έχουν πάρει.

Οι μορφές για τις οποίες γίνεται λόγος είναι η χωροθέτηση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων σε έναν οργανωμένο υποδοχέα εντός του κέντρου της πόλης όπου φιλοξενείται (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), σε έναν οργανωμένο υποδοχέα που βρίσκεται εκτός της πόλης (Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Καβάλας) και τέλος η μετατροπή μιας περιοχής της πόλης σε πανεπιστημιούπολη όπου θα στεγάζονται όλες οι ανάγκες του πανεπιστημίου και της πανεπιστημιακής κοινότητας (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών).

Στο παρόν κεφάλαιο, θα παρατεθούν τα θετικά και αρνητικά σημεία που εντοπίζονται από τη λειτουργία των τριών μορφών χωροθέτησης για τους φοιτητές, τους εργαζόμενους και τους άμεσα εμπλεκόμενους με το πανεπιστήμιο αλλά και για τους έμμεσα ωφελούμενους ή μη.

Προσπαθώντας λοιπόν, να παραθέσουμε τα θετικά σημεία της εγκατάστασης του πανεπιστημίου μέσα σε έναν οργανωμένο υποδοχέα είτε αυτός βρίσκεται εντός είτε εκτός της πόλης, αυτά αφορούν κυρίως στη συνοχή που προσφέρουν στην πανεπιστημιακή κοινότητα καθώς όλα τα τμήματα, τα ερευνητικά εργαστήρια και οι συμπληρωματικές του πανεπιστημίου λειτουργίες είναι στο ίδιο μέρος συγκεντρωμένες με αποτέλεσμα τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας. Με τον τρόπο αυτό γίνεται ευκολότερη η ανταλλαγή γνώσεων και ειδικευμένου προσωπικού.

Ακόμα, η μετακίνηση μεταξύ των πανεπιστημιακών χώρων (αίθουσες διδασκαλίας, αμφιθέατρα, λέσχη σίτισης, φοιτητικές κατοικίες και λοιπές λειτουργίες του

πανεπιστημίου) γίνεται με ευκολία ιδιαίτερα εάν το campus έχει τις απαραίτητες υποδομές όπως είναι το οργανωμένο δίκτυο ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων και δίκτυο μέσων μαζικής μεταφοράς όπου αυτό απαιτείται ανάλογα με την έκταση του υποδοχέα. Σημαντικό είναι πως σε έναν οργανωμένο υποδοχέα όπως είναι το campus θα καθίσταται εύκολη ήδη από τα σχέδια ανάπτυξης (masterplan) του η πρόσβαση σε όλους τους χώρους και από τα άτομα με ειδικές ικανότητες. Περαιτέρω, ο χώρος και αίσθηση ότι εντάσσεται κάποιος μέσα σε αυτόν του παρέχει μια αίσθηση ασφάλειας και ο φοιτητής ή εργαζόμενος ή ερευνητής αισθάνεται οικία στον χώρο αυτό. Τέλος, ευκολότερη καθίσταται και η ενημέρωση για εκδηλώσεις, σεμινάρια και άλλα προγράμματα που προσφέρονται από το πανεπιστήμιο ή άλλους οργανισμούς (workshop και projects).

Από την άλλη πλευρά, κάνοντας μια προσέγγιση στα αρνητικά σημεία τα οποία μπορεί να προκύψουν από τη λειτουργία ενός οργανωμένου υποδοχέα (campus) εντός ή εκτός της πόλης, εκείνα αφορούν κυρίως στην έντονη κινητικότητα που υπάρχει σε όλους τους χώρους του και την πιθανή δυσχέρεια στη μελέτη και την ολοκλήρωση εργασιών που συνήθως λαμβάνουν χώρα σε κοινόχρηστους χώρους. Ακόμα ένα αρνητικό σημείο που εντοπίσαμε είναι η άσκοπη πολλές φορές μετακίνηση για την εύρεση αστικών λειτουργιών που δεν υπάρχουν μέσα σε ορισμένους υποδοχείς και οι οποίες όμως είναι σημαντικές και χρήσιμες. Τέλος, πρόβλημα μπορεί να υπάρξει με την αισχροκέρδεια και το ύψος του ενοικίου στις γειτονικές με τον υποδοχέα περιοχές. Είναι πολύ πιθανό, λόγω του μη επαρκούς χώρου για τη στέγαση όλων των φοιτητών είτε από επιλογή των ιδίων να ενοικιάζονται δωμάτια και εκτός αυτού. Το γεγονός τούτο μπορεί να οδηγήσει στην υπερεκμετάλλευση και στην αύξηση των ενοικίων.

Όσον αφορά στη χωροθέτηση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων με τη μετατροπή μιας περιοχής της πόλης σε πανεπιστημιούπολη, τα θετικά σημεία που εκείνη συγκεντρώνει αφορούν κυρίως στην αύξηση της επισκεψιμότητας του κέντρου και την αυξημένη κίνηση στα καταστήματα της περιοχής. Ακόμα, μία περιοχή μπορεί να αναβαθμίσει την εικόνα της μέσω των παρεμβάσεων που μπορεί οι ίδιοι οι φοιτητές να πραγματοποιήσουν ιδιαίτερα αν σε αυτήν υπάρχουν τμήματα που εξειδικεύονται στο σχεδιασμό του χώρου ή την διακόσμηση εξωτερικών χώρων κ.ά. Τέλος, μια τέτοια μορφή χωροθέτησης επιτρέπει την απαλλαγμένη από χωρικούς περιορισμούς ανάπτυξη του πανεπιστημίου. Όποτε παρουσιαστεί ανάγκη επέκτασης των εγκαταστάσεων του

πανεπιστημίου και των συμπληρωματικών του λειτουργιών υπάρχει η δυνατότητα, από χωρικής άποψης κάτι τέτοιο να πραγματοποιηθεί.

Από την άλλη πλευρά τα αρνητικά σημεία που μπορεί να προκύψουν από την εγκατάσταση ενός πανεπιστημίου σε μια πανεπιστημιούπολη αναφέρονται, σε αντίθεση με τη μορφή του campus, στην ανυπαρξία συνοχής στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Τα τμήματα και οι διάφοροι πανεπιστημιακοί χώροι (αίθουσες διδασκαλίας, αμφιθέατρα, λέσχη σίτισης, φοιτητικές κατοικίες και λοιπές λειτουργίες του πανεπιστημίου) δεν βρίσκονται σε γειννίαση αλλά διάχυτες μέσα σε αυτή καθιστώντας δύσκολη την ανάπτυξη συνοχής. Ακόμα, διαμόρφωση ενός τμήματος πόλης ή περιοχής σε πανεπιστημιούπολη, απαιτεί την μελέτη εκ νέου όλων των τεχνικών υποδομών της πόλης. Αναγκαία είναι η διεξαγωγή μελετών για τον σχεδιασμό εκ νέου των δικτύων πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και νέων διαδρομών των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς που διαθέτει η πόλη προκειμένου να καλύπτει και να ικανοποιεί τις ανάγκες φοιτητών και εργαζομένων στις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις αλλά και των κατοίκων και μετακινούμενων της περιοχής. Το γεγονός αυτό αυξάνει τα έξοδα για το δήμο και την περιοχή εκείνη και για το λόγο αυτό εντοπίζεται ως μειονέκτημα της μορφής.

Πίνακας 1: Συνοπτική παρουσίαση πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων των campus και της πανεπιστημιούπολης

Campus		Πανεπιστημιούπολη	
Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
Συνοχή και ενσωμάτωση στην πανεπιστημιακή κοινότητα	Θόρυβος και αδυναμία συγκέντρωσης λόγω της έντονης κινητικότητας	Κινητικότητα και «ζωντάνια» στο κέντρο της πόλης	Υψηλή ζήτηση σε τεχνικές υποδομές (μεγάλο κόστος μελετών)
Ευκολία πρόσβασης	Μετακίνηση σε μεγάλες αποστάσεις για εύρεση αστικών λειτουργιών	Διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων και αξιοποίηση από φοιτητές	Χαλάρωση των δεσμών της πανεπιστημιακής κοινότητας
Ενημέρωση για workshop και εκδηλώσεις	Αυξημένο κόστος ενοικίασης δωματίου	Χωρική επέκταση των εγκαταστάσεων (συνήθως ενοικίαση υπαρχόντων κτιρίων)	Έντονες κλιματολογικές συνθήκες- δυσκολία μετακινήσεων
ασφάλεια	-	-	-

Πηγή: ίδια επεξεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής είναι να εξετασθεί το καταλληλότερο μοντέλο χωροθέτησης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στην πόλη του Βόλου. Για το λόγο αυτό, σκόπιμη κρίνεται η παρουσίαση των χαρακτηριστικών που η πόλη συγκεντρώνει, προκειμένου έπειτα από τη διατύπωση των χωρικών σεναρίων (μοντέλων) να επιλεγεί, με βάση ορισμένα κριτήρια αλλά και τα παρακάτω χαρακτηριστικά το καταλληλότερο σενάριο(μοντέλο).

Τα χαρακτηριστικά που επιλέχθηκαν προκειμένου να παρουσιαστούν στο κεφάλαιο αυτό αφορούν κυρίως στη γεωγραφία της περιοχής, στο κλίμα, στον πληθυσμό, στην πολιτιστική κληρονομιά και στις τεχνικές υποδομές που υπάρχουν, καθώς και στο επίπεδο των υπηρεσιών που παρέχουν και παρουσιάζουν τις προοπτικές και δυνατότητες που έχει η πόλη του Βόλου στη χωροθέτηση πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων.

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η πόλη του Βόλου ανήκει στις έξι μεγαλύτερες πόλεις του ελληνικού χώρου (πέμπτη στη σειρά). Αποτελεί την έδρα της περιφερειακής ενότητας Μαγνησίας και γεωγραφικά τοποθετείται στην περιοχή της κεντρικής Ελλάδας και ειδικότερα στο πεδινό τμήμα του νομού. Χαρακτηρίζεται από έντονες αστικές λειτουργίες, μια σημαντική παρουσία της βιομηχανίας και του τουρισμού αλλά και από ένα αξιοσημείωτο αριθμό νέων ανθρώπων, κυρίως λόγω της ύπαρξης της πλειονότητας των τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά γνωρίσματα διαμορφώνουν την ταυτότητα της πόλης, το κάθε ένα με το δικό του ξεχωριστό τρόπο, ενώ με το κατάλληλο σχεδιασμό και πολιτικές, μπορούν να συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη και ευημερία της πόλης.

Σε τοπικό επίπεδο, το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου βρίσκεται στο εσωτερικό του Παγασητικού Κόλπου, σε μικρή απόσταση από τον κύριο οδικό άξονα της χώρας (ΠΑΘΕ) με τον οποίο συνδέεται σε δύο σημεία, στις Μικροθήβες και στο Βελεστίνο. Η καλή σύνδεση με τον κύριο οδικό άξονα της χώρας καθώς και οι σχετικά μικρές αποστάσεις του από την πρωτεύουσα Αθήνα (330 χιλιόμετρα) και τη Θεσσαλονίκη

(214 χιλιόμετρα) καθιστά τη θέση του προνομιακή και κατάλληλη για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων οικονομικού και όχι μόνο περιεχομένου.

Η περιοχή που καταλαμβάνει ο οικιστικός ιστός περιβάλλεται βορειοανατολικά από τον ορεινό όγκο του Πηλίου, νότια από το υγρό στοιχείο της θάλασσας και δυτικά από τις πεδινές εκτάσεις της Θεσσαλίας. Είναι κτισμένη με προσανατολισμό κυρίως στον Παγασητικό κόλπο και εκτείνεται ως τις παρυφές του Πηλίου. Η σχέση της πόλης με το βουνό και τη θάλασσα έχει επιδράσει διαχρονικά δραστικά στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των κατοίκων και έχει διαμορφώσει καθοριστικά την εξέλιξη του επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης του Βόλου.

5.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

Οι κεντρικές λειτουργίες του Βόλου βρίσκονται σε μια ζώνη που αναπτύσσεται παράλληλα με το θαλάσσιο μέτωπο (στους παράλληλους δρόμους) και κάθετα προς αυτό κυρίως κατά μήκος του κεντρικού άξονα σύνδεσης της πόλης με το Πήλιο αλλά και με την Ιωλκό ή τη Νέα Ιωνία. Το κέντρο του Βόλου δεν περιλαμβάνει το Κάστρο, δηλαδή τον αρχικό οικιστικό πυρήνα που αποτελούσε η περιοχή των Παλαιών. Οι κύριες χρήσεις που περιλαμβάνει είναι το λιανικό και χονδρικό εμπόριο. Η χωροθέτηση των κεντρικών λειτουργιών του Βόλου φαίνεται να έγινε με τρόπο «οργανικό» βασισμένο στην ιδιωτική πρωτοβουλία και με έλλειψη κανόνων πολεοδομικής οργάνωσης και λειτουργίας. Το αποτέλεσμα είναι η μη ορθολογική εγκατάσταση των υπηρεσιών και η δημιουργία συμφόρησης δραστηριοτήτων και κινήσεων.

Όσον αφορά στις **εμπορικές δραστηριότητες**, το εμπορικό κέντρο της πόλης του Βόλου επικεντρώνεται σε έναν κύριο πεζόδρομο, την οδό Ερμού και στον κάθετο σε αυτή δρόμο Ελευθερίου Βενιζέλου που χωρίζει την αγορά σε δύο σχετικά ευδιάκριτα τμήματα. Δυτικά αυτής βρίσκονται μικρά καταστήματα και ατομικές επιχειρήσεις, ενώ ανατολικά αναπτύσσονται εμπορικά καταστήματα επώνυμων εταιρειών και ατομικές επιχειρήσεις υψηλής ποιότητας.

Τα τελευταία χρόνια την εμφάνισή τους κάνουν μεγάλες αλυσίδες πολυκαταστημάτων στο δυτικό τμήμα της πόλης. Συγκεκριμένα, στη συνοικία των Παλαιών εγκαταλειμμένα βιομηχανικά κτίρια επαναχρησιμοποιούνται καλύπτοντας τις ανάγκες στέγασης των πολυκαταστημάτων (Old city και Village Cinemas).

Η ανάπτυξη των περιοχών **κατοικίας** πραγματοποιείται σε όλο τον αστικό ιστό από το κέντρο έως τις παρυφές του βουνού και γύρω από τους οικιστικούς πυρήνες. Η κατοικία συνυπάρχει με τις κεντρικές λειτουργίες της πόλης σε μια σχέση αρμονικής και ήπιας αλληλεπίδρασης. Ορισμένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κατοικία του κέντρου σύμφωνα με την ανάλυση που υπάρχει στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Βόλου είναι η υπεραξία γης, η κακή ποιότητα του κτιριακού αποθέματος (λόγω παλαιότητας) και η έλλειψη κοινοχρήστων χώρων και θέσεων στάθμευσης.

Το κτιριακό απόθεμα της κατοικίας αποτελείται από παλιές μονοκατοικίες, σύγχρονες αλλά και παλαιότερες πολυκατοικίες. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η αποφυγή των μεγάλων πυκνοτήτων οικοδομικών όγκων σε μεγάλα τμήματα της πόλης με αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας μεσαίου μεγέθους πόλης, σχετικά αραιοδομημένης.

Τέλος, στις περιοχές επεκτάσεων απαντάται συχνά το φαινόμενο της αυθαίρετης δόμησης. Η αυθαίρετη δόμηση δρα ανασταλτικά σε οποιαδήποτε προσπάθεια πολεοδομικής παρέμβασης προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης δυναμικών πολεοδομικών κέντρων στις επεκτάσεις και στην προσπάθεια ανάπτυξης δυναμικών πολεοδομικών κέντρων στις επεκτάσεις και ενός πολυκεντρικού συστήματος στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου.

Αναψυχή και τουρισμός. Πόλος αναψυχής για την πόλη του Βόλου αποτελεί το ιστορικό κέντρο και συγκεκριμένα η περιοχή του Αγίου Νικολάου καθώς εκεί λειτουργούν καφετέριες, bars και μικρά εστιατόρια. Ένας άλλος πόλος αναψυχής εντοπίζεται στο παραλιακό μέτωπο όπου υπάρχουν καταστήματα ηλεκτρονικών παιχνιδιών, ταχυεστιατόρια, καφέ και bars.

Τα καταστήματα που έχουν μεγάλες ανάγκες για χώρο όπως τα νυχτερινά κέντρα, εντοπίζονται κυρίως στη συνοικία των Παλαιών, κυρίως κατά τη χειμερινή περίοδο και αξιοποιούν εγκαταλειμμένα βιομηχανικά κτίρια, ενώ αντίστοιχα κατά τη θερινή περίοδο αυτού του είδους οι δραστηριότητες εντοπίζονται στην περιοχή των Νέων Παγασών και σε αυτή της Αγριάς. Ακόμα, ένα μικρό πλέγμα πολιτιστικών μονάδων συγκεντρώνεται στην πλατεία Ρήγα Φεραίου (Δημοτικό Θέατρο, Δημοτικό Ωδείο, Κέντρο Τέχνης Τζιόρτζιο ντε Κίρικο). Τέλος, όσον αφορά στον τουρισμό, στον αστικό ιστό εντοπίζονται ξενοδοχειακές μονάδες που εμφανίζουν ήπια χαρακτηριστικά (μεσαίο αριθμό κλινών) και εξυπηρετούν πολλαπλές δραστηριότητες.

Οι ζώνες προστασίας είναι συνδεδεμένες τόσο με αρχαιολογικούς χώρους όσο και κυρίως με το φυσικό περιβάλλον που είναι ιδιαίτερα πλούσιο. Οι κύριες φυσικές ζώνες προστασίας είναι ο Παγασητικός Κόλπος, η ορεινή περιοχή του Πηλίου και η πεδινή περιοχή του λεκανοπεδίου που περιλαμβάνει την πόλη (Αβδελίδης, 2010). Πιο συγκεκριμένα, οι περιοχές προστασίας στην ευρύτερη περιοχή φαίνονται στον χάρτη 2 που βρίσκεται στο του Παραρτήματος στη σελίδα 112. Περισσότερες λεπτομέρειες για την πολιτιστική κληρονομιά της πόλης και της ευρύτερης περιοχής δίδονται στο υποκεφάλαιο 5.5.

Τέλος, λεπτομερή απεικόνιση των χρήσεων γης γίνεται στον χάρτη 4 του Παραρτήματος.

5.3 ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Η πόλη του Βόλου διαθέτει θεσμοθετημένες χρήσεις γης που καθορίστηκαν με το ΦΕΚ 669/Δ/1995 περί «Καθορισμού όρων δόμησης, ως προς τις χρήσεις γης με βάση τη μελέτη αναθεώρησης του παλαιού σχεδίου πόλης Βόλου Νομού Μαγνησίας, πλην των συνοικιών Παλαιών, Νεάπολης και Αγ. Αναργύρων» και το ΦΕΚ1131/Δ/1997 περί «Τροποποίησης όρων δόμησης, ως προς τη χρήση γης, σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως. Οι περιοχές αυτές είναι : Αϊβαλιώτικα, Νέες Παγασές, Βόρειες Συνοικίες, επέκταση Νεάπολης- Αγ. Αναργύρων και παλαιό σχέδιο πόλης Βόλου, Ν.Μαγνησίας». Σύμφωνα με τα ΦΕΚ για τις περιοχές με παλαιό σχέδιο, δηλαδή όλου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου ισχύουν τρεις κατηγορίες χρήσεων:

- Το Πολεοδομικό Κέντρο (Βόλου)
- Τα τοπικά Κέντρα (Βόλου)
- Η υπόλοιπη Περιοχή Παλαιού Σχεδίου (Γενική Κατοικία Βόλου)

Σύμφωνα με το ΦΕΚ του 1995 που αναφέρθηκε ανωτέρω στην παράγραφο Α, Β και Γ οι περιοχές, όπως αυτές ορίζονται μέσα στην Απόφαση, στις οποίες είναι χωρισμένη η πόλη επιτρέπεται να έχουν τις εξής χρήσεις γης:

Πίνακας 2: Περιοχές Βόλου σύμφωνα με την Αναθεώρηση- Επέκταση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ²	ΤΟΠΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
Κατοικία	Κατοικία	Κατοικία
Ξενώνες, ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις	Ξενοδοχεία μέχρι 100 κλινών και ξενώνες.	Ξενοδοχεία μέχρι 100 κλινών και ξενώνες.
Εμπορικά καταστήματα	Εμπορικά καταστήματα	Εμπορικά καταστήματα με εξαίρεση τις υπεραγορές και τα πολυκαταστήματα
Γραφεία, τράπεζες, ασφάλειες, κοινωφελείς οργανισμοί.	Γραφεία, τράπεζες, ασφάλειες, κοινωφελείς οργανισμοί.	Κτίρια εκπαίδευσης
Κτίρια εκπαίδευσης	Κτίρια εκπαίδευσης	Θρησκευτικοί χώροι.
Εστιατόρια.	Εστιατόρια.	Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας
Αναψυκτήρια.	Αναψυκτήρια.	Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης
Θρησκευτικοί χώροι.	Θρησκευτικοί χώροι.	Αθλητικές εγκαταστάσεις
Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας	Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας	Κτίρια, γήπεδα στάθμευσης.
Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης	Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης	Πολιτιστικά κτίρια (και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις)
Αθλητικές εγκαταστάσεις	Αθλητικές εγκαταστάσεις	-
Κτίρια, γήπεδα στάθμευσης.	Κτίρια, γήπεδα στάθμευσης.	-
Πολιτιστικά κτίρια (και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις)	Πολιτιστικά κτίρια (και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις)	-
Διοίκηση.	-	-
Κέντρα διασκέδασης αναψυχής.	-	-
Χώροι συνάθροισης κοινού.	-	-

Πηγή: Αναθεώρηση- Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, Φάση Β' Κεφάλαιο Π.3

Όσον αφορά στον εξωαστικό χώρο του Βόλου για αυτόν ισχύουν οι γενικές διατάξεις, άρθρο 1, του ΦΕΚ 270/Δ/21.5.1995 περί «Τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του 1923 οικισμών» και το ΦΕΚ 63/Δ/18.2.1986 περί «Καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου γύρω από τα διοικητικά όρια των δήμων Βόλου και Ν. Ιωνίας και των κοινοτήτων Διμηνίου, Αγριάς, Άλλης Μεριάς, Άνω Βόλου, Ανακασιάς και Αγ. Ονουφρίου του Ν. Μαγνησίας και καθορισμός χρήσεων γης και όρων περιορισμών δόμησης». Πιο συγκεκριμένα, οι επιτρεπόμενες

² Η πόλη του Βόλου χωρίζεται σε ευρύτερες περιοχές με βάση τους δρόμους. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. ΦΕΚ 669/Δ/1995.

χρήσεις γης σε κάθε Ζώνη οικιστικού Ελέγχου (1α, 1β, 1γ, 2, 3α, 3β, 3γ, και 3δ) εντοπίζονται στο άρθρο 2 του ιδίου και συνοπτικά είναι οι εξής:

Πίνακας 3: Περιοχές Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου³

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΗΣΗ
1α	Κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι	κατοικία
1β	Εκτάσεις δασικές και αναδασωτέες	ΦΕΚ 289/Α/1979
1γ	Προστασία χλωρίδας	Εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας
2	Υπάρχουσες βιομηχανίες	Κτίρια συμπληρωματικά των υφισταμένων
3α	Καλλιεργήσιμες γεωργικές εκτάσεις	Ανέγερση γεωργοκτηνοτροφικών και γεωργοπτηνοτροφικών κτιρίων, γεωργικών αποθηκών, αντλητικών εγκαταστάσεων, υδατοδεξαμενών, φρεατίων, θερμοκηπίων και κατοικιών
3β	Εκτάσεις με τάσεις οικιστικής ανάπτυξης	Κατοικίες, γεωργοκτηνοτροφικά και γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια, γεωργικές αποθήκες, αντλητικές εγκαταστάσεις, υδατοδεξαμενές, φρεάτια και εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας
3γ	Βιοτεχνίες, χονδρεμπόριο	Αντίστοιχες εγκαταστάσεις
3δ	Γεωργικές εκτάσεις	Κατοικία, γεωργοκτηνοτροφικά και γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια, γεωργικές αποθήκες, θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, υδατοδεξαμενές και φρεάτια

Πηγή: το ΦΕΚ 63/Δ/ 18.2.1986

5.4 ΚΛΙΜΑ

Το κλίμα της περιοχής του Βόλου έχει χαρακτηριστικά του μεσογειακού κλίματος των παραθαλάσσιων περιοχών της Θεσσαλίας με ετήσιες διαφορές μεταξύ μέγιστης και ελάχιστης θερμοκρασίας άνω των 20 βαθμών Κελσίου . Η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 16,9 βαθμοί Κελσίου ενώ ο μέσος όρος υψηλής θερμοκρασίας ετησίως είναι 21,1 βαθμοί Κελσίου και μέσος όρος χαμηλής θερμοκρασίας ετησίως είναι 11,9 βαθμοί Κελσίου (Ιστότοπος Wikipedia. The Free Encyclopedia, 2014).

³ Βλ. Χάρτη 4 σελ. 115 Παραρτήματος

5.5 ΒΑΣΙΚΑ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ο Βόλος ως ευρύτερο Πολεοδομικό Συγκρότημα έχει πληθυσμό που ξεπερνά τους 140000 κατοίκους και τους 86000 κατοίκους ως δημοτική ενότητα Βόλου, σύμφωνα με την απογραφή που πραγματοποιήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή το 2011 (ΕΛΣΤΑΤ, 2011).

Ο πληθυσμός του έχει εμφανίσει αύξηση καθώς κατά τις απογραφές του 2001 και 1991 ο πληθυσμός έφτανε τις 142923 και 132917 κατοίκους αντίστοιχα. Η πληθυσμιακή εξέλιξη φαίνεται και γραφικά στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Πληθυσμιακή εξέλιξη Βόλου

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Από τους κατοίκους του Βόλου, σύμφωνα με την ίδια Αρχή, οι 41161 είναι άνδρες και οι υπόλοιπες είναι γυναίκες. Τα ποσοστά, καθώς και οι ακριβείς αριθμοί φαίνονται στον παρακάτω πίνακα και γράφημα (πίτα):

Πίνακας 4: Αριθμός ανδρών και γυναικών στο Βόλο

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Δημοτική Ενότητα Βόλου	41161	44885	86046

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Γράφημα 2: Ποσοστά που καταλαμβάνουν τα δύο φύλα στο Βόλο

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Η οικογενειακή κατάσταση των κατοίκων της Δημοτικής Ενότητας Βόλου φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και το γράφημα που ακολουθεί:

Πίνακας 5: Οικογενειακή κατάσταση κατοίκων

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011	ΆΓΑΜΟΙ	ΈΓΓΑΜΟΙ	ΧΗΡΟΙ	ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Δημοτική Ενότητα Βόλου	33967	42397	6673	3009	86046

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Όπως βλέπουμε καλύτερα από το γράφημα που ακολουθεί, οι περισσότεροι κάτοικοι στην πόλη του Βόλου είναι έγγαμοι (42397) και αμέσως μετά ακολουθούν οι άγαμοι με αριθμό 33967, τέλος έρχονται οι διαζευγμένοι με αριθμό που φτάνει τους 3009 κατοίκους.

Γράφημα 3: Οικογενειακή κατάσταση πληθυσμού

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

5.6 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Ένα από τα σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης είναι η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της. Αυτή συμπεριλαμβάνει στοιχεία της μυθολογίας (αργοναυτική εκστρατεία, κένταυροι, κτλ.), της ιστορίας (αρχαιολογικά ευρήματα, βυζαντινά μνημεία) του νεότερου αλλά και του σύγχρονου πολιτισμού (νεοκλασικά κτίρια, έθιμα, τρόπος ζωής) τα οποία προάγονται μέσα από μια πληθώρα δραστηριοτήτων (εκθέσεις, φεστιβάλ μουσικής, χορού, μουσικού θεάτρου, κτλ.) που λαμβάνουν χώρα σε οργανωμένες υποδομές (αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία, θέατρα, εικαστικοί, μουσικοί και πολιτιστικοί χώροι) που διαθέτει άφθονες η πόλη.

Πιο συγκεκριμένα, οι χώροι, τα μνημεία και οι υπαίθριες περιοχές των οποίων η προστασία, η ανάδειξη και η προβολή υποστηρίζεται με δράσεις είναι:

- Η **Γορίτσα και το Κάστρο** (Παλιά), μνημειακοί χώροι σχετικά μεγάλης έκτασης στα δυο άκρα της πόλης, τα οποία συνιστούν τα κύρια μνημειακά σύνολα που υπάρχουν στον ιστορικό πυρήνα του Βόλου. Ο ρόλος τους για την ανάδειξη του μνημειακού χαρακτήρα του κεντρικού αστικού τμήματος, είναι πολύ σημαντικός.
- Το **Διμήνι** και το **Σέσκλο**, αρκετά κοντά στο αστικό κέντρο, αποτελούν μνημειακούς χώρους εθνικής και υπερεθνικής σημασίας. Πρόκειται για τους πλέον γνωστούς Νεολιθικούς οικισμούς του ελλαδικού χώρου, που περιλαμβάνουν επίσης σημαντικά στοιχεία από άλλες προϊστορικές περιόδους.
- Το εκτεταμένο μνημειακό σύνολο εθνικής εμβέλειας των **Παγασών-Δημητριάδας** (περιλαμβανομένης και της «Νηλείας» αλλά και του παραδοσιακού ναυπηγείου) που βρίσκεται σε άμεση επαφή με το οικιστικό σύνολο του Βόλου (εντός της ΖΟΕ) και αποτελείται από μνημεία της Ελληνιστικής περιόδου, αλλά και πολλά παλαιότερα και μεταγενέστερα στοιχεία. Η ενοποίηση και ανάδειξη των στοιχείων του παραπάνω συνόλου εντάσσεται σε ήδη εγκεκριμένο και βαθμιαία υλοποιούμενο πρόγραμμα.
- Τα πολυπληθή σύνολα **βυζαντινών και νεοτέρων μνημείων** που συναντώνται στην ευρύτερη ζώνη των παραπάνω τριών μνημειακών χώρων, στον ιστορικό πυρήνα του κυρίως αστικού κέντρου και στους κηρυγμένους οικισμούς του Πηλίου. Το συνολικό αυτό σύστημα απαιτεί αξιοποίηση, με περιθώρια περαιτέρω ενίσχυσης της εμβέλειάς του.
- Οι χαρακτηρισμένοι **παραδοσιακοί οικισμοί**: Αγία Παρασκευή, Γλαφυρά, Μελισσάτικα, Αγριά, Δράκεια, Πλατανίδια, Άνω Λεχώνια, Κάτω Λεχώνια, Άγιος

- Ονούφριος, Ανακασιά, Άνω Βόλος, Άλλη Μεριά, Κατηχώρι, Πορταριά, Σταγιάτες και Μακρινίτσα, συναντώνται στο Πήλιο, στα βόρεια και ανατολικά της ενότητας. Απαιτείται η διατύπωση νέων όρων και περιορισμών δόμησης, λαμβάνοντας υπόψη τα υπάρχοντα ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία συνοδείας των κτιριακών αποθεμάτων και του φυσικού περιβάλλοντος. Το χωρικό σύνολο προσφέρεται για τη συνδυασμένη ανάδειξη του ενιαίου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
- Η ζώνη συνδυασμένης προστασίας και ανάδειξης των στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του **Πηλίου**, στις δράσεις της οποίας ενσωματώνονται η ενίσχυση των τοπικών προϊόντων και των διατροφικών συνηθειών.
- Το πλέγμα των μνημείων από το Κάστρο Μικροθηβών ως τη Νέα Αγχίαλο, δηλαδή ο χώρος της **αρχαίας Πυράσου** και των **Φθιωτίδων Θηβών**, συμπεριλαμβανομένου και του λιμανιού τους. Και οι δυο παραπάνω χώροι περιλαμβάνουν σημαντικά κατάλοιπα πολλών περιόδων, από τη Νεολιθική ως τη Νεώτερη. Η συνδυασμένη ανάδειξη τους καθιστά τους δυο πόλους υπερτοπικής εμβέλειας.
- Η ζώνη αναβάθμισης των στοιχείων της φύσης και του δασικού πλούτου στο **βόρειο, ανατολικό και νότιο Μαυροβούνιο** (Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος οικιστικού Συγκροτήματος Βόλου, 2009).

Στο παράρτημα στη σελίδα 113 βρίσκεται ο χάρτης 3, όπως διαμορφώθηκε για τις ανάγκες αναθεώρησης- επέκτασης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, ο οποίος περιέχει συγκεκριμένα τους κηρυγμένους και μη αρχαιολογικούς χώρους της ευρύτερης περιοχής και τα βυζαντινά μνημεία για τα οποία στο παρόν υποκεφάλαιο δεν γίνεται εκτενής αναφορά.

5.7 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

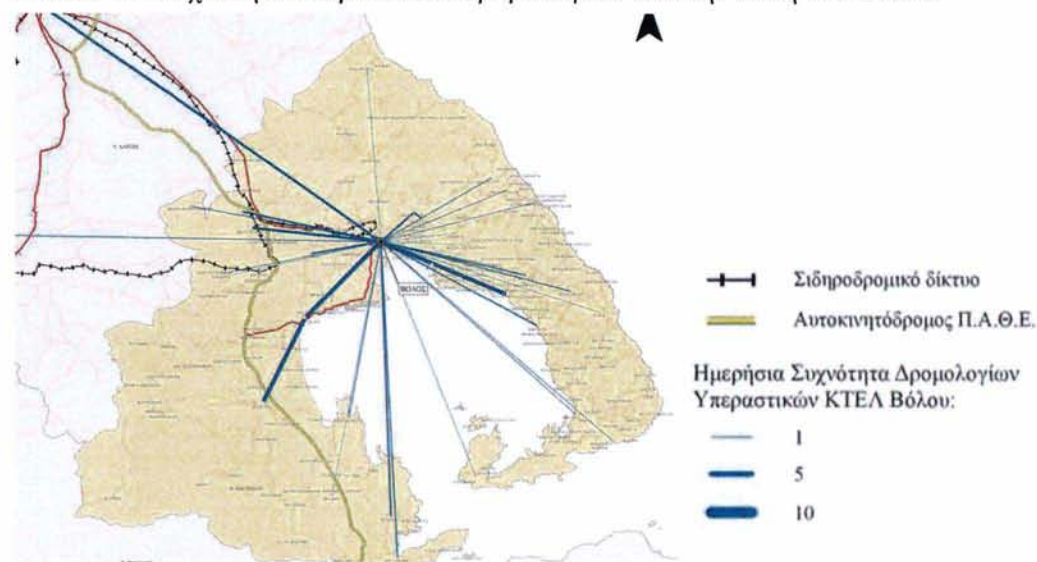
Οι υποδομές που συγκεντρώνονται στην πόλη του Βόλου και αφορούν άμεσα ή έμμεσα τη διαδικασία χωροθέτησης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων είναι οι εξής:

5.7.1 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Για τις ανάγκες της παρούσας διπλωματικής εργασίας το οδικό δίκτυο θα διαχωριστεί στο α) αστικό οδικό δίκτυο και στο β) υπεραστικό οδικό δίκτυο το οποίο διασφαλίζει της σύνδεση της πόλης με την ευρύτερη περιοχή και τη σύνδεση μεταξύ οικισμών και σημαντικών δραστηριοτήτων της περιοχής. Όσον αφορά στις υπεραστικές οδικές συγκοινωνίες που επιτρέπουν τη σύνδεση της πόλης με την υπόλοιπη Ελλάδα, εντοπίζεται δίκτυο υπεραστικών συγκοινωνιών το οποίο καταλήγει στον κεντρικό

σταθμό υπεραστικών λεωφορείων (ΚΤΕΛ) Βόλου, προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Το δίκτυο των υπεραστικών συγκοινωνιών συνδέει επίσης το Βόλο με τα νομαρχιακά αστικά κέντρα Αλμυρού- Ευξεινούπολης, Νέας Αγχιάλου και Βελεστίνου. Ο κεντρικός υπεραστικός σταθμός του Βόλου είναι εγκατεστημένος στη δυτική είσοδο της πόλης και σε μικρή απόσταση από το σιδηροδρομικό σταθμό και το λιμάνι. Από τη θέση αυτή διέρχονται και τα λεωφορεία του αστικού δικτύου της πόλης

Εικόνα 14: Συχνότητα υπεραστικών δρομολογίων από την πόλη του Βόλου

Πηγή: Αναθεώρηση- Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου

5.7.2 ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Το σιδηροδρομικό δίκτυο που υπάρχει στην περιοχή αντιστοιχεί σε τρεις άξονες. Τον άξονα Βόλος-Βελεστίνο-Λάρισα, τον άξονα Βόλος- Βελεστίνο- Παλαιοφάρσαλος και τον άξονα Βόλος- Άνω Λεχώνια- Μηλίες (Αναθεώρηση- Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, 2009). Από αυτούς, ο πρώτος χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση των δρομολογίων από και προς τη Λάρισα, ο δεύτερος δεν χρησιμοποιείται ενώ ο τρίτος έχει ανακαινισθεί και λειτουργεί ως περιηγητική γραμμή με αφετηρία τα Άνω Λεχώνια και τέρμα το χωριό Μηλίες.

5.7.3 ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ

Σημαντικό αναπτυξιακό παράγοντα για την πόλη και την ευρύτερη περιοχή αποτελεί ο Κρατικός Αερολιμένας Νέας Αγχιάλου. Το αεροδρόμιο αποτελεί το μοναδικό της ευρύτερης ηπειρωτικής περιοχής και αντιπροσωπεύει τη μοναδική δυνατότητα διασύνδεσης της με τον ευρύτερο ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Πρόκειται για

στρατιωτικό αερολιμένα που λειτουργεί πλέον με πολιτικό χαρακτήρα «μη νομοθετημένου σημείου εισόδου- εξόδου», με εμβαδόν τερματικού σταθμού 530 τετραγωνικά μέτρα (με προοπτική επέκτασης σε 8815 τετραγωνικά μέτρα) (Αναθεώρηση- Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, 2009).

Τέλος, υπάρχει ενδεχόμενο να υπάρξουν τακτικά αεροπορικά δρομολόγια από και προς τη Ν.Αγχιάλο ιδίως αν υλοποιηθούν στην ευρύτερη περιοχή μεγάλες επενδύσεις που δημιουργούν ζήτηση για αεροπορική μετακίνηση (επενδύσεις τουριστικού και οικιστικού χαρακτήρα υψηλού επιπέδου που να απευθύνονται στη διεθνή αγορά).

5.7.4 ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Το λιμάνι του Βόλου είναι το κύριο της περιοχής αλλά και σε περιφερειακό και μερικώς σε διαπεριφερειακό επίπεδο (Κεντρικής Ηπειρωτικής Ελλάδας), δεδομένης και της εξυπηρέτησής του από το βασικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας. Η λιμενική ζώνη της Ο.Λ.Β. Α.Ε (Οργανισμός Λιμένα Βόλου) έχει έκταση 1000 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Η θαλάσσια έκταση του κεντρικού λιμένα φθάνει τα 1350 τετραγωνικά χιλιόμετρα, ενώ ο διαθέσιμος κύκλος ελιγμών των πλοίων έχει διάμετρο περίπου 500 μέτρων επιτρέποντας την εξυπηρέτηση πλοίων μήκους 200-250 μέτρων (Αναθεώρηση- Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, 2009). Τέλος, το κυρίως λιμάνι που αποτελεί το παραλιακό μέτωπο της πόλης αποτελεί «κύρια θαλάσσια πύλη της ακτοπλοϊκής σύνδεσης της Κεντρικής Ηπειρωτικής Ελλάδας με τις Βόρειες Σποράδες, παρόλο που παρουσιάζονται συχνά προβλήματα στη σύνδεση αυτή» (Αναθεώρηση- Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου, 2009). Ζήτημα έχει τεθεί τα τελευταία χρόνια σχετικά με την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση της ευρύτερης ζώνης του λιμένα και ο σχεδιασμός της περιοχής.

5.7.5 ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Το διαδίκτυο, τα ασύρματα και ενσύρματα δίκτυα, οι συχνότητες της τηλεόρασης αποτελούν παραδείγματα της κατηγορίας αυτής. Ως προς τα δίκτυα τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής, κάποια περιορισμένης κλίμακας ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων πραγματοποιήθηκε στο Βόλο κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Οι υποδομές σταθερής τηλεφωνίας του δικτύου του Ο.Τ.Ε. δεν παρουσιάζουν προβλήματα. Τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας καλύπτουν σε ικανοποιητικό βαθμό την περιοχή.

5.7.6 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ

Στην πόλη του Βόλου υπάρχει σημαντικός αριθμός πεζοδρομημένων δρόμων στην κεντρική ζώνη του που ολοκληρώνονται μερικώς με τη μορφή δικτύου. Συμπληρωματικά υπάρχουν ποδηλατόδρομοι στην πόλη με πρώτο αυτόν που κατασκευάστηκε με τη μορφή λωρίδας με ειδική σήμανση επί του οδοστρώματος σε τμήμα του θαλάσσιου μέτωπου από την είσοδο του λιμανιού μέχρι τη συνοικία των Παλαιών. Υπάρχουν ακόμα, ορισμένοι ποδηλατόδρομοι που κατασκευάστηκαν κυρίως το 2004 και ορισμένοι πεζόδρομοι και δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας που χρησιμοποιούνται και από ποδήλατα. Τέλος, σημαντικό έργο των τελευταίων ετών αποτελεί η κατασκευή ποδηλατόδρομου που συνδέει το Βόλο με τις Αλυκές.

5.8 ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΒΟΛΟΥ

Η οικιστική ανάπτυξη του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου έχει ενσωματώσει τα κυριότερα χαρακτηριστικά του μεταπολεμικού αθηναϊκού μοντέλου οικιστικής ανάπτυξης (Urban Green Keys, 2014). Τα θετικά χαρακτηριστικά και ο ιστορικός τρόπος οικιστικής ανάπτυξης του Βόλου, έχουν μειώσει ορισμένα από τα αρνητικά σημεία του μοντέλου αυτού. Ο υφιστάμενος οικιστικός χώρος δεν παρουσιάζει φαινόμενα «ασφυξίας» όπως οι περισσότερες ελληνικές πόλεις ανάλογου μεγέθους με το Βόλο. Παράλληλα, διατηρούνται αξιόλογοι οικιστικοί θύλακες με σχετικά παλαιότερο (πριν από το τέλος της δεκαετίας του '60) απόθεμα κτηρίων χαμηλού ύψους (τόσο στο Βόλο όσο και στη Ν. Ιωνία). Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι ευνοούν την προώθηση προγραμμάτων ανάπλασης.

Επιπλέον, το θαλάσσιο μέτωπο αποτελεί σημείο εξαιρετικά σημαντικό καθώς είναι εκτεταμένο, λειτουργεί συμπληρωματικά σε ορισμένα τμήματά του με τον οικιστικό ιστό και όπου αυτό δε δρα συμπληρωματικά συγκεντρώνει χαρακτηριστικά που επιτρέπουν μελλοντική ενσωμάτωσή του στον ιστό της πόλης. Ακόμα, η αύξηση του πληθυσμού και η απαίτηση χώρων για την εγκατάσταση νέου τύπου δραστηριοτήτων δημιουργούν νέες ανάγκες πολεοδομικής χωρητικότητας. Οι ανάγκες αυτές θα

μπορέσουν να καλυφθούν είτε με εντατικοποίηση της χρήσης του υφιστάμενου οικιστικού χώρου είτε με την εφαρμογή μιας στρατηγικής λελογισμένων επεκτάσεων που θα έχουν ασφαλώς επικυρωθεί από τον πολεοδομικό σχεδιασμό. Ωστόσο, μια επέκταση του Πολεοδομικού Συγκροτήματος δεν είναι εύκολη υπόθεση καθώς υπάρχουν γεωγραφικοί φραγμοί, όπως είναι το Πήλιο και οι «διέξοδοι» προς βορειοανατολικά και νοτιοδυτικά που επιβάλλουν συντονισμένα μέτρα σχεδιασμού.

Τα συντονισμένα μέτρα σχεδιασμού που αναφέρθηκαν διαδραματίζουν θετικό ρόλο, η ύπαρξη οργανωμένων υποδοχέων της βιομηχανίας και η θεσμοθέτηση Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (ZOE) έχει επιφέρει θετικά αποτελέσματα στο ζήτημα της εκτός σχεδίου νόμιμης δόμησης και του κυκλώματος της αυθαίρετης δόμησης. Ωστόσο, όπως εντοπίζεται και από τον οργανισμό Green Key για τη μετατροπή των πόλεων σε βιώσιμες πόλεις, ο ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός της οικιστικής ανάπτυξης σε μεσοπρόθεσμη βάση επιβάλλει αναθεωρήσεις της ZOE, που πρέπει να αντικατασταθεί από έναν σχεδιασμό χρήσεων γης ευρέως φάσματος (στη σελίδα 114 του Παραρτήματος βρίσκεται ο χάρτης 4 με τις ZOE). Τέλος, η διαχείριση του αστικού χώρου έχει σημειώσει βελτιώσεις, υπάρχει όμως έλλειμμα μηχανισμών για την υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού και ιδιαίτερα μηχανισμών πολιτικής γης και μηχανισμοί παρακολούθησης και ελέγχου.

5.9 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΒΟΛΟΥ

Το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου συγκεντρώνει 34325 οικονομικώς ενεργούς πολίτες και 42337 οικονομικώς μη ενεργούς. Από τους πρώτους, οι άνεργοι είναι 4087 ενώ εκείνοι οι οποίοι κατά την απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής δεν δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας είναι 2083. Από τους υπόλοιπους – οι οποίοι αποτελούν τους απασχολούμενους- οι 888 δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα, οι 6946 στο δευτερογενή και οι 20321 δραστηριοποιούνται στον τριτογενή τομέα παραγωγής. Από τους αριθμούς αυτούς, γίνεται αντιληπτό πως η οικονομία της πόλης στηρίζεται στον τριτογενή τομέα και συγκεκριμένα στο εμπόριο, τη βιομηχανία, τη βιοτεχνία και τον τουρισμό.

Τα ποσοστά και οι ακέραιοι αριθμοί των στοιχείων που παρουσιάστηκαν παραπάνω συγκεντρώνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 6: Οικονομική δραστηριότητα

Περιοχή	Οικονομικώς ενεργοί							Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι					Άνεργοι	
		Σύνολο	Α'γενής	Β'γενής	Γ'γενής	Δε δήλωσαν κλάδο	Σύνολο	
Βόλος	34325	30238	888	6946	20321	2083	4087	42337

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΧΩΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**6.1 ΟΙ ΣΧΟΛΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**

Στο παρόν κεφάλαιο θα γίνει λόγος για το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και τα τμήματά του στις πόλεις της Θεσσαλίας και στη συνέχεια πιο συγκεκριμένα θα γίνει λόγος για το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στην πόλη του Βόλου και το σχέδιο ανάπτυξής του.

Το πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύθηκε το 1984 και είχε ως έδρα του τον Βόλο. Αποτελεί σύμπλεγμα ακαδημαϊκών τμημάτων στις πρωτεύουσες των πρώην θεσσαλικών νομών: το Βόλο, τη Λάρισα, τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα. Η σημερινή ακαδημαϊκή οργάνωση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας είναι η ακόλουθη(Οδηγός Σπουδών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας 2010-2011):

Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου

Πίνακας 7: Τμήματα και πληροφορίες της Σχολής Επιστημών του Ανθρώπου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου	Βάση σχολής	Έτος ίδρυσης	Αριθμός Μελών ΔΕΠ	Αριθμός Μελών Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	Βόλος	1985	18	4
Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης	Βόλος	1984	23	3
Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής	Βόλος	1993	20	7
Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	Βόλος	1993	24	3

Πηγή: Γραμματείες αντίστοιχων τμημάτων, ίδια επεξεργασία

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου (Π.Τ.Δ.Ε.) Θεσσαλίας ιδρύθηκε το 1985 και άρχισε να δέχεται τους πρώτους φοιτητές από το ακαδημαϊκό έτος 1988-89. Αποτελείται από 18 μέλη Διοικητικού και Εκπαιδευτικού

Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) και 4 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού. Πέρα από την παραδοσιακή επαγγελματική διέξοδο στο δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (με τις διαρκώς αυξανόμενες απαιτήσεις τους), οι απόφοιτοι του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης είναι δυνατό να εργαστούν σε παιδικά κέντρα, κέντρα νεότητας, κέντρα φύλαξης παιδιών, πολιτιστικούς οργανισμούς, παιδικές κατασκηνώσεις, παιδικές βιβλιοθήκες, μουσεία, μέσα μαζικής ενημέρωσης και φορείς παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού (Επίσημος Ιστότοπος Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, 2014).

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Π.Ε.) ιδρύθηκε το 1984 με έδρα το Συγκρότημα Παπαστράτου στο Βόλο. Η αρχική ονομασία του τμήματος ήταν Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών. Αναλαμβάνει την προετοιμασία εκπαιδευτικών για την προσχολική εκπαίδευση, βάσει των νέων δεδομένων των επιστημών της αγωγής. Είναι στελεχωμένο με 23 μέλη Δ.Ε.Π. (επίκειται ο διορισμός άλλων 2) και 3 υπαλλήλων για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη (Επίσημος Ιστότοπος Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης, 2014)

Το Τμήμα Ειδικής Αγωγής ιδρύθηκε το 1993 και άρχισε να λειτουργεί από το χειμερινό εξάμηνο του 1998. Οι κύκλοι μαθημάτων αφορούν στην Ειδική Αγωγή, τα παιδαγωγικά και την Κοινωνιολογία, την Ψυχολογία και τη Γλώσσα και τις Θετικές Επιστήμες. Το τμήμα αποτελείται από 20 μέλη Δ.Ε.Π. και 7 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού (Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Ειδικής Αγωγής, 2014).

Το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας ιδρύθηκε το 1993 και επιδιώκει την κατάρτιση των ιστορικών, αρχαιολόγων και κοινωνικών ανθρωπολόγων οι οποίοι μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες της εκπαίδευσης, της έρευνας, της ανάδειξης και διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς, καθώς και τις απαιτήσεις μεταγραφής των ιστορικών, αρχαιολογικών και εθνογραφικών δεδομένων στο ηλεκτρονικό περιβάλλον. Αποτελείται από 24 μέλη Δ.Ε.Π. και 3 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού (Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, 2014).

Σχολή Γεωπονικών Επιστημών

Πίνακας 8: Τμήματα και πληροφορίες της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	Βάση σχολής	Έτος ίδρυσης	Αριθμός Μελών ΔΕΠ	Αριθμός Μελών Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού
Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος	Βόλος	2002 (αυτόνομη εκπαιδευτική λειτουργία)	26	2
Τμήμα Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος	Βόλος	2002 (αυτόνομη εκπαιδευτική λειτουργία)	17	4

Πηγή: Γραμματείες αντίστοιχων τμημάτων, ίδια επεξεργασία

Το Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος δημιουργήθηκε από την κατάτμηση της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών σε Τμήματα, και άρχισε την αυτόνομη εκπαιδευτική του λειτουργία κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003. Η έναρξη του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους βρίσκει το τμήμα να λειτουργεί με 26 μέλη Δ.Ε.Π. και 2 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού. Αντικείμενο του Τμήματος είναι οι Γεωπονικές Επιστήμες. Κατατάσσονται στις πλέον εφαρμοσμένες Βιολογικές επιστήμες, γιατί συμβάλλουν αποτελεσματικά στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του σύγχρονου ανθρώπου, μέσω της βελτίωσης όλων των παραμέτρων που επιδρούν στην παραγωγή τροφής (Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος, 2014).

Το Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος ξεκίνησε την αυτόνομη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003. Η λειτουργία του Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος έρχεται να αντιμετωπίσει το κρίσιμο πρόβλημα σχετικά με την παροχή σύγχρονων γνώσεων σε θέματα διαχείρισης των αλιευτικών αποθεμάτων και των υδάτινων πόρων γενικότερα. Ειδικά στον ελληνικό χώρο, η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος παρέχει προοπτικές σημαντικής ανάπτυξης τόσο στον επιστημονικό όσο και στον επαγγελματικό χώρο από την πλευρά της εφαρμογής στην αγορά εργασίας. Αποτελείται από 17 μέλη Δ.Ε.Π. και

4 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού (Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος, 2014).

Πολυτεχνική Σχολή

Πίνακας 9: Τμήματα και πληροφορίες της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Πολυτεχνική Σχολή	Βάση σχολής	Έτος ίδρυσης	Αριθμός Μελών ΔΕΠ	Αριθμός Μελών Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού
Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης	Βόλος	1989	18	11
Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	Βόλος	1985	18	21
Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	Βόλος	1993	20	3
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	Βόλος	1999	23	3
Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων	Βόλος	2003	23	6

Πηγή: Γραμματείες αντίστοιχων τμημάτων, ίδια επεξεργασία

Το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΤΜΧΠΠΑ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1989 και είναι το πρώτο Τμήμα στην Ελλάδα που προσέφερε Πανεπιστημιακό Δίπλωμα στη Χωροταξία, Πολεοδομία και την Περιφερειακή Ανάπτυξη. Οι απόφοιτοι του Τμήματος είναι πτυχιούχοι μηχανικοί. Το ΤΜΧΠΠΑ απασχολεί 18 μέλη ΔΕΠ ενώ, επιπλέον, 4 μέλη ΔΕΠ είναι υπό διορισμό και 11 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού(Οδηγός Σπουδών 2013-2014 τμήματος, 2014).

Το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών ιδρύθηκε το 1985 και το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 εισήχθησαν οι πρώτοι φοιτητές και το 1992 εξελέγησαν τα τρία πρώτα μέλη Δ.Ε.Π. Σήμερα το τμήμα έχει 18 μέλη ΔΕΠ και εκκρεμεί ο διορισμός δύο ακόμη μελών ΔΕΠ. Διοικητική και τεχνική υποστήριξη παρέχεται από 14 μέλη διοικητικού

προσωπικού και 7 μέλη Ειδικού Τεχνικού και Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ). Το 1996 συστάθηκαν οι τρεις Τομείς που λειτουργούν και σήμερα στο Τμήμα και είναι οι εξής : α) Τομέας Ενέργειας, Βιομηχανικών Διεργασιών και Αντιρρυπαντικής Τεχνολογίας, β) Τομέας Μηχανικής, Υλικών και Κατεργασιών, και γ) Τομέας Οργάνωσης Παραγωγής και Βιομηχανικής Διοίκησης(Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών, 2014).

Το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών ιδρύθηκε το 1993. Οι πρώτοι φοιτητές εισήλθαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 1994-1995. Στο Τμήμα λειτουργούν ήδη τα εργαστήρια Εφαρμογών Πληροφορικής στην Επιστήμη του Πολιτικού Μηχανικού, Ανάλυσης και Σχεδιασμού Κατασκευών, Γεωτεχνικής Μηχανικής, Οδοποιίας, Τεχνολογίας και Κατασκευών Οπλισμένου Σκυροδέματος, Υδρομηχανικής και Περιβαλλοντικής Τεχνικής, Αντοχής Υλικών και Μικρομηχανικής, Υπολογιστικής Γεωτεχνικής Μηχανικής, Συγκοινωνιακής Τεχνικής, Υδρολογίας και Ανάλυσης Υδατικών Συστημάτων. Αποτελείται από 20 μέλη Δ.Ε.Π. ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία εκλογής 4 ακόμη μελών Δ.Ε.Π. και από 3 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού(Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, 2014).

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ιδρύθηκε το 1999. Είναι διαμορφωμένο με τέτοιο τρόπο ώστε περιλαμβάνει ομάδες σπουδών οι οποίες είναι οι εξής: α) Αρχιτεκτονική Σύνοψη, β) Τεχνολογία, γ) Ψηφιακά Μέσα και Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, δ) Οπτικοακουστικές τέχνες και συνθέσεις, ε) Θεωρία και κριτική, στ) Πολεοδομία, Αστικός Σχεδιασμός, ζ) Ξένη Γλώσσα. Το τμήμα αποτελείται από 23 μέλη Δ.Ε.Π. και 3 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού(Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, 2014).

Το Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2000 ως Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων και δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους. Τον Ιούνιο του 2003 απέκτησε την αυτοδυναμία του και τον Ιούνιο του 2013 μετονομάστηκε σε Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών. Στην παρούσα διπλωματική εργασία θα αναφέρεται ως Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων για να γνωρίζουν όλοι για ποιο τμήμα γίνεται λόγος καθώς η αλλαγή του ονόματος είναι καινούργια. Αποτελείται από 23 μέλη Δ.Ε.Π. και 6 μέλη Διοικητικού

και Εργαστηριακού Προσωπικού(Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων, 2014).

Σχολή Επιστημών Υγείας

Πίνακας 10: Τμήματα και πληροφορίες της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Σχολή Επιστημών Υγείας	Βάση σχολής	Έτος ίδρυσης	Αριθμός Μελών ΔΕΠ	Αριθμός Μελών Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού
Τμήμα Ιατρικής	Λάρισα	1990	112	34
Τμήμα Κτηνιατρικής	Καρδίτσα	1993	30	11
Τμήμα Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας	Λάρισα	2000	20	12

Πηγή: Γραμματείες αντίστοιχων τμημάτων, ίδια επεξεργασία

Το Τμήμα Ιατρικής ιδρύθηκε το 1990 και παλαιότερα στεγαζόταν στο κέντρο (περιοχή Κατσιόγρα) της Λάρισας. Από το έτος 2012 έχει ξεκινήσει η μετεγκατάστασή του σε εγκαταστάσεις δίπλα στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας εκτός της πόλης. Οι τομείς από τους οποίους αποτελείται είναι οι εξής: α) Βασικών Επιστημών, β) Κλινικοεργαστηριακός, γ) Μητέρας – Παιδιού, δ) Μορφολογίας, ε) Νευρολογίας και Αισθητηρίων Οργάνων στ) Παθολογίας και ζ) Χειρουργικής. Αποτελείται από 112 μέλη Δ.Ε.Π., σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του, και από 34 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού προσωπικού(Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Ιατρικής, 2014).

Το Τμήμα Κτηνιατρικής ιδρύθηκε το 1993 και άρχισε να λειτουργεί το 1994. Το Τμήμα Κτηνιατρικής καλλιεργεί την κτηνιατρική επιστήμη και έχει την ευθύνη της οργάνωσης και της υλοποίησης της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας στο γνωστικό αυτό αντικείμενο. Αξίζει να σημειωθεί πως το Μάιο 2003 το Τμήμα έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ιδρυμάτων Κτηνιατρικής Εκπαίδευσης, έκτοτε η ανάπτυξή του βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης. Αποτελείται από 30 μέλη Δ.Ε.Π. και 11 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού προσωπικού(Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Κτηνιατρικής, 2014).

Το Τμήμα Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας ιδρύθηκε το 2000 και αποτελεί το πρώτο Τμήμα στην Ελλάδα στο τομέα τόσο της Βιοχημείας όσο και της Βιοτεχνολογίας. Το

Τμήμα είναι αυτόνομο στελεχώνεται από 20 μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού, 6 μέλη τεχνικού και 6 διοικητικού προσωπικού. Το τμήμα έχει αναπτύξει συνεργασίες υψηλού επιπέδου με εθνικά και διεθνή επιστημονικά Ιδρύματα, έχει χρηματοδοτηθεί μέσα από σημαντικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων και έχει συμβάλει ενεργά στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, με δημοσιεύσεις πλήθους επιστημονικών εργασιών σε έγκριτα διεθνή περιοδικά (Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας, 2014).

Ανεξάρτητα Τμήματα

Πίνακας 11: Τμήματα και πληροφορίες των Ανεξάρτητων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ανεξάρτητα Τμήματα	Βάση σχολής	Έτος ίδρυσης	Αριθμός Μελών ΔΕΠ	Αριθμός Μελών Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	Τρίκαλα	1984 (δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές το 1994)	25	7
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	Βόλο	1999	18	4

Πηγή: Επίσημοι Ιστότοποι τμημάτων, ίδια επεξεργασία

Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ιδρύθηκε το 1984 αλλά δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές του το 1994. Σήμερα το Τμήμα έχει 25 μέλη ΔΕΠ και 7 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού προσωπικού. Πολλά από τα εν λόγω μέλη δραστηριοποιούνται σε ερευνητικά προγράμματα και καινοτόμες δράσεις με εθνική και διεθνή απήχηση όπως η συγγραφή των βιβλίων φυσικής αγωγής για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση της χώρας. Το Τμήμα διαθέτει τρία θεσμοθετημένα εργαστήρια τα οποία παράγουν το 90% των δημοσιευμένων επιστημονικών εργασιών και φιλοξενούν σχεδόν το 100% των διδακτορικών φοιτητών. Στο πλαίσιο διασφάλισης της αριστείας, τουλάχιστον ένα εργαστήριο έχει πιστοποιηθεί κατά ISO9001:2008, ενώ σύντομα θα ακολουθήσουν και τα υπόλοιπα εργαστήρια (Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής, 2014).

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών ιδρύθηκε το 1999. Παρέχει εξειδίκευση, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του, σε γνωστικά αντικείμενα τα οποία ανταποκρίνονται τόσο στις ανάγκες της Εθνικής Οικονομίας όσο και στις σύγχρονες εξελίξεις της Οικονομικής Επιστήμης. Ως εκ τούτου, είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές οι προοπτικές άμεσης σύνδεσης των αποφοίτων του με την αγορά εργασίας. Αποτελείται από 18 μέλη Δ.Ε.Π. και 4 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού προσωπικού(Επίσημος Ιστότοπος Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, 2014).

Νεοσυσταθέντα τμήματα/ Σχολή Θετικών Επιστημών

Πίνακας 12: Τμήματα και πληροφορίες της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Σχολή Θετικών	Βάση σχολής	Έτος ίδρυσης	Αριθμός Μελών ΔΕΠ	Αριθμός Μελών Διοικητικού και Εργαστηριακού Προσωπικού
Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοιατρική	Λαμία	2004	8	6
Πληροφορικής	Λαμία	2013	0	2

Πηγή: Γραμματείες αντίστοιχων τμημάτων, ίδια επεξεργασία

Το Τμήμα Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική ιδρύθηκε το 2004 και παρέχει στους φοιτητές γνώσεις Πληροφορικής, που εδώ και χρόνια αποτελεί σαφή επιστημονική περιοχή. Ταυτόχρονα, στα τελευταία έτη σπουδών οι φοιτητές αποκτούν και μία εξειδίκευση, που περιλαμβάνει την αξιοποίηση των Πληροφοριακών Συστημάτων στο χώρο της Ιατρικής Τεχνολογίας, του Ιατρικού Φακέλου και των Διοικητικών Υπηρεσιών καθώς και της Έρευνας στη Βιοϊατρική Τεχνολογία και Βιοπληροφορική. Ανήκε στο Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας όμως το έτος 2013 εντάχθηκε στη Σχολή Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Το τμήμα αποτελείται από 8 μέλη Δ.Ε.Π., τρία μέλη Δ.Ε.Π. βρίσκονται υπό διορισμό και 6 μέλη Διοικητικού και Εργαστηριακού προσωπικού(Οδηγός Σπουδών 2013-2014 τμήματος, 2014).

Τέλος, το Τμήμα Πληροφορικής ιδρύθηκε το 2013 και έχει έδρα τη Λαμία. Το αντικείμενό του είναι η Πληροφορική και αποτελείται από 2 μέλη Διοικητικού προσωπικού. Δεν έχει ακόμα μέλη ΔΕΠ καθώς λειτουργεί για πρώτη χρονιά καθώς και εργαστηριακό προσωπικό, για τον ίδιο λόγο (γραμματεία τμήματος, 2014).

6.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

Το σχέδιο με βάση το οποίο σχεδιάστηκε το Πανεπιστήμιο στο Βόλο (Ρυθμιστικό σχέδιο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο) εκπονήθηκε αρχικά το 1986 και τροποποιήθηκε το 1992 σε συνεργασία με το ΑΠΘ, το δήμο Βόλου και το ΤΕΕ Μαγνησίας. Σύμφωνα με αυτό προωθήθηκε ένα πολυκεντρικό σχήμα οργάνωσης με κύριο χαρακτηριστικό έναν πυρήνα πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στον κεντρικό ιστό της πόλης και τις υπόλοιπες στην περίμετρό της. Οι πανεπιστημιακές και οι αστικές λειτουργίες διαπλέκονται οργανικά με τέτοιο τρόπο ώστε υπάρχουν περιοχές όπου κυριαρχεί η μία λειτουργία εις βάρος της άλλης.

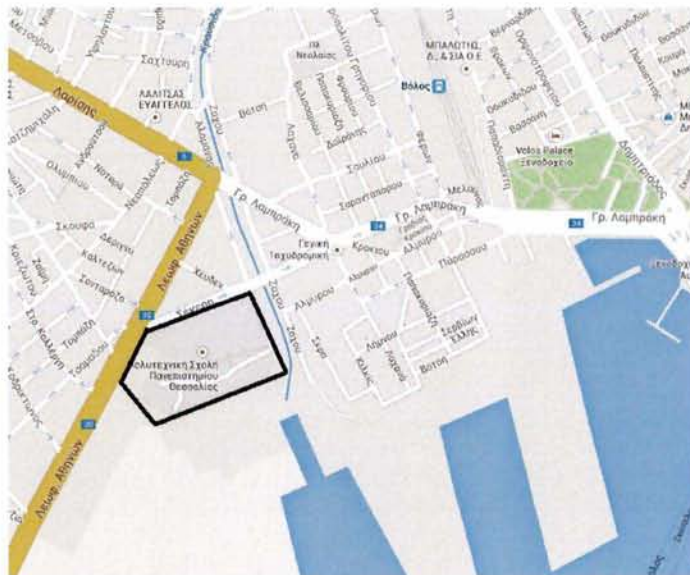
Το μοντέλο της διάχυτης αστικής χωροθέτησης που επιλέχθηκε στην περίπτωση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο συνήθως συνδυάζεται με την επανάχρηση ιστορικών κτιρίων ή περιοχών που έχουν χάσει την αρχική λειτουργία τους.

Στα πλαίσια ανάπτυξης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων υπό μορφή πλέγματος μέσα στην πόλη του Βόλου, το Πεδίο Άρεως αντιπροσωπεύει σήμερα το σημαντικότερο πόλο του πλέγματος με δεδομένα αφενός την υφιστάμενη έκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων και αφετέρου, τη δυναμική περαιτέρω ανάπτυξης. Η δυναμική ανάπτυξη του Πεδίου Άρεως διαμορφώνεται τόσο από την ανοικτή προοπτική της ακαδημαϊκής ολοκλήρωσης, όσο και από το εφικτό της χωρικής επέκτασης των υποδομών. Η ανάπτυξη του διαμορφώθηκε από το «Ρυθμιστικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Πεδίου Άρεως» που προτάθηκε από την Επιτροπή Ρυθμιστικού Σχεδίου και ανακοινώθηκε προς την Δ.Ε. του Πανεπιστημίου το Νοέμβριο του 1997.

Στο παρόν κείμενο, αρχικά γίνεται γνωστό ότι η Πολυτεχνική Σχολή, που παλαιότερα ονομαζόταν Σχολή Τεχνολογικών Επιστημών, αποτελούνταν μόλις από τρία τμήματα, το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας και το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών. Στον προγραμματισμό της Πολυτεχνικής Σχολής ήταν η ίδρυση των τμημάτων Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής, Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Μηχανικών Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων και το Τμήμα Μηχανικών Υλικών.

Τα υπάρχοντα τμήματα καταλάμβαναν αρχικά έκταση ίση με 33 στρέμματα και οριοθετούνταν από τις οδούς Αλαμάνας- Λεωφόρο Αθηνών-Σέκερη και από τη Λιμενική Ζώνη Βόλου.

Εικόνα 14: Τοποθεσία Πολυτεχνικής Σχολής (1997)

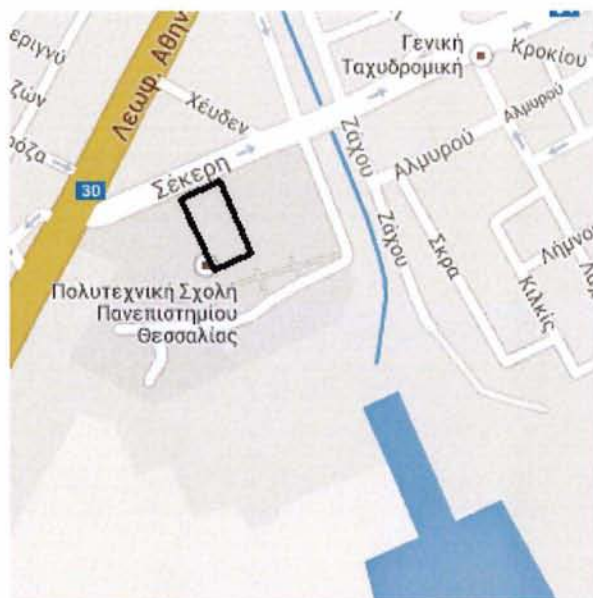
Πηγή: <https://maps.google.gr/>, ίδια επεξεργασία

Η περιοχή αυτή συγκεντρώνει επαγγελματικές δραστηριότητες που αποτελούν πηγές θορύβου και εστίες ατμοσφαιρικής και αισθητικής ρύπανσης συντάσσοντας ένα υποβαθμισμένο αστικό περιβάλλον. Η υποβάθμιση επιτείνεται από τα «νεκρά» κτιριακά κελύφη των παλιών βιομηχανιών και βιοτεχνιών, τα οποία δημιουργούν «ασυνέχειες» μέσα στον πολεοδομικό ιστό.

Το πανεπιστημιακό συγκρότημα του Πεδίου Άρεως δημιουργήθηκε με την ανάπλαση του παλιού βιομηχανικού συγκροτήματος «Μεταλλουργικής Παπαρήγα». Τα βιομηχανικά κτίρια ήταν τρία: το κυρίως μηχανουργείο, η αποθήκη και το χυτήριο. Η ανάπλαση των κτιρίων για τη στέγαση εκπαιδευτικών λειτουργιών έγινε σταδιακά από το 1989 έως το 1994. Αρχικά αναπλάστηκε το κτίριο της αποθήκης που στέγαζε το Τμήμα Γεωπόνων Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής, στη συνέχεια το 1992, το κτίριο του μηχανουργείου στο οποίο εγκαταστάθηκε το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας και τέλος το 1994 το χυτήριο που φιλοξενούσε το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών. Στο συγκρότημα προστέθηκαν σταδιακά και τρία νέα κτίσματα ελαφράς κατασκευής (δυο θερμοκήπια και ένα λυόμενο) για να καλύψουν τις ανάγκες κυρίως σε

εργαστηριακούς χώρους. Στη συνέχεια δίδεται μια πρόχειρη παρουσίαση των χώρων που αποτελούσαν το χυτήριο, την αποθήκη και το μηχανουργείο της Μεταλλουργικής Παπαρήγα.

Εικόνα 15: Το κτίριο της αποθήκης Παπαρήγα

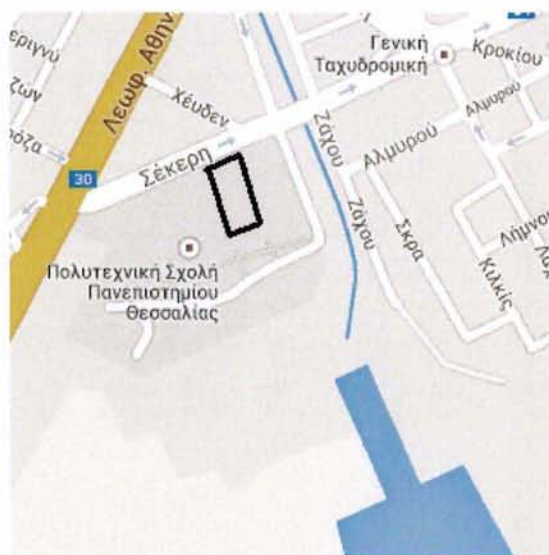
Πηγή: <https://maps.google.gr/> , ίδια επεξεργασία

Εικόνα 16: Το μηχανουργείο της Μεταλλουργικής Παπαρήγα

Πηγή: <https://maps.google.gr/> , ίδια επεξεργασία

Εικόνα 17: Το χυτήριο της Μεταλλουργικής Παπαρήγα

Πηγή: <https://maps.google.gr/> , ίδια επεξεργασία

Τα τρία βασικά εκπαιδευτικά κτίρια είναι δώροφα με συνολική κάλυψη 8290 τετραγωνικά μέτρα και συνολική δόμηση 16589 τετραγωνικά μέτρα, τα οποία μετά την προγραμματισμένη ίδρυση των υπολοίπων τμημάτων δεν επαρκούσαν. Για το λόγο αυτό η Γεωπονική Σχολή (που πλέον είχε τρία τμήματα) μετεγκαταστάθηκε στην περιοχή Φυτόκο και δρομολογήθηκε η κατασκευή του κτιρίου που θα στέγαζε το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης. Το

Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών θα στεγαστεί τώρα στο κτίριο όπου στεγαζόταν η Γεωπονία.

Πέρα από την στέγαση των τμημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής και της Γεωπονίας, το Ρυθμιστικό Σχέδιο διατυπώνει δύο εναλλακτικές προτάσεις για την επέκταση του πανεπιστημιακού συγκροτήματος. Η μία αναφέρεται στην επέκταση του πανεπιστημιακού συγκροτήματος πέραν της Λεωφόρου Αθηνών και η δεύτερη εναλλακτική αναφέρεται στην επέκταση πέραν του Κραυσίδανα προς την περιοχή των Παλαιών για τη χωροθέτηση Φοιτητικής Εστίας με τη μορφή πλέγματος μικρών κτιρίων.

Η αναθεώρηση στοιχείων του Ρυθμιστικού Σχεδίου στο Πεδίο Άρεως πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 1999 λόγω νέας δυναμικής στην ανάπτυξη του Πανεπιστημίου που συνδέεται με τη νέα εκλεγμένη διοίκηση του Πανεπιστημίου, την πρόσφατη ίδρυση τμημάτων των Αρχιτεκτόνων Μηχανικών και των Μηχανικών Ηλεκτρονικών υπολογιστών, τηλεπικοινωνιών και δικτύων καθώς και τις νέες δυνατότητες απορρόφησης κονδυλίων κατά την πενταετία 2000-2005.

Στην αναθεώρηση καθορίζονται, ακόμα, τα τετραγωνικά μέτρα που απαιτούνται για την πλήρη ανάπτυξη των τμημάτων αλλά και τα τετραγωνικά μέτρα που επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών τους. Πιο συγκεκριμένα, αυτά φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 13: Χωρικές ανάγκες τμημάτων όπως παρουσιάζονται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο του Πανεπιστημίου το 1999

ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑΤΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ εμβαδόν (τ.μ.)	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΧΩΡΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ 2000-2005 εμβαδόν (τ.μ.)	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΧΩΡΟ ΣΕ ΠΛΗΡΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ μετά το 2005 (εμβαδό σε τ.μ.)
Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης	2310(κτίριο Χυτηρίου κατά το ήμισυ)	6500(νέο κτίριο υπό κατασκευή)	6500
Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας	5880	10000	20000
Πολιτικών Μηχανικών	2310(κτίριο Χυτηρίου κατά το ήμισυ)	10000	25000
Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	-	4000	10000
Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων	-	6000	15000
ΣΥΝΟΛΟ	10500	36500	76500

Πηγή: Ρυθμιστικό Σχέδιο Ανάπτυξης Πολυτεχνικής Σχολής στο Πεδίο Άρεως. Πρόταση Αναθεώρησης, ίδια επεξεργασία

Η κατασκευή των νέων κτιρίων χρηματοδοτήθηκε από το 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Οι εκτάσεις που χαρακτηρίζονται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο του Πανεπιστημίου ως «εν δυνάμει διαθέσιμες εκτάσεις γης» φαίνονται στον παρακάτω πίνακα και ορισμένες από αυτές έχουν ήδη δεσμευτεί.

Πίνακας 14: Οι προτεινόμενες από Ρ.Σ (1997) περιοχές επέκτασης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων για την ανάπτυξη της Πολυτεχνικής Σχολής στο Πεδίον Άρεως: εμβαδό, χρήσεις γης, ιδιοκτησιακό καθεστώς και προεκτιμώμενο κόστος απόκτησης της κυριότητας από το Πανεπιστήμιο

Περιοχές προτεινόμενες από το Ρ.Σ.(1997) για επέκταση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων	Συνολικό Εμβαδό (στρέμματα)	Υφιστάμενες Χρήσεις Γης	Θεσμοθετημένες ή προτεινόμενες από το ΓΠΣ χρήσεις γης	Ιδιοκτησιακό καθεστώς	Εμβαδόν (Στρέμματα)	Κόστος Απόκτησης Κυριότητας (ευρώ/τ.μ.)	Σύνολο (ευρώ)
Περιοχή Α Τρίγωνο Σέκερη, Αλαμάνας, Αθηνών)	15,6	Φυτόριο, οχλούσες χρήσεις γης και εγκαταλειμμένα βιοτεχνικά κτίρια	Πάρκο Κραυσίδα	Δήμος Βόλου Ιδιώτες	6,7 8,9	Παραχώρηση κυριότητας Απαλλοτρίωση 146,74 έως 293,47 Μέση τιμή: 220,10	0 1760821,72
Περιοχή Β Επί της Αθηνών απέναντι από τις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις	11,2	Εγκαταλειμμένα βιομηχανικά κτίρια	Πλατεία με παιδική χαρά	ιδιώτες	11,2	293,47	3286867,21
Περιοχή Γ Επί της Αθηνών όμορα με τις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις	6,5	Οχλούσες χρήσεις	Επέκταση Πολυλειτουργικού Πάρκου Δήμου Βόλου	ιδιώτες	6,5	Απαλλοτρίωση 293,47	1907556,86
Περιοχή Δ Παλαιά	25	Βιομηχανία ψυγείων, ξυλουργεία, αποθήκες, ΥΕΒ	Εκπαιδευτικές, αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες	ΥΕΒ ιδιώτες	16,5 8,5	Παραχώρηση κυριότητας Απαλλοτρίωση 293,47	0 2494497,43
Σύνολο	58,3						9449743,22

Πηγή: Ρυθμιστικό Σχέδιο Ανάπτυξης Πολυτεχνικής Σχολής στο Πεδίο Άρεως. Πρόταση Αναθεώρησης, ίδια επεξεργασία

Οι πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις όπως περιγράφηκαν ανωτέρω παρουσιάζουν αδυναμίες κυρίως ως προς τον βαθμό επικοινωνίας και συλλειτουργίας των διαφόρων σχολών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην πόλη του Βόλου αλλά και μεταξύ των αυτών που βρίσκονται σε διαφορετικές πόλεις. Τα τμήματα του πανεπιστημίου στο Βόλο δεν συνδέονται μεταξύ τους με κάποιο ειδικό δίκτυο συγκοινωνίας όπως λεωφορεία για εξυπηρέτηση των φοιτητών ή δίκτυο ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων, αλλά ούτε και με το δίκτυο της αστικής συγκοινωνίας Βόλου. Εξαιρέση αποτελούν τα τμήματα της Πολυτεχνικής σχολής που βρίσκεται στο Πεδίο Άρεως αλλά και της Γεωπονίας στα βόρεια της πόλης στα οποία υπάρχει πρόσβαση είτε με λεωφορείο – αστικό και υπεραστικό- είτε με τρένο είτε με σύνδεση με τον περιφερειακό άξονα Βόλου, αντίστοιχα (Λαλένης Κ., Θεοδωρίδου Λ., 2012).

6.3 Η ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Από το 1997 όποτε διατυπώθηκε το Ρυθμιστικό Σχέδιο του Πανεπιστημίου και το οποίο περιγράφηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, έχουν γίνει ορισμένες αλλαγές που αφορούν στα περιουσιακά στοιχεία του. Για το λόγο αυτό επιθυμητή θεωρείται η παράθεση σε πίνακες όλων των ακινήτων στην πόλη του Βόλου αλλά και κοντά σε αυτήν που ανήκουν ή χρησιμοποιούνται από το Πανεπιστήμιο. Συγκεκριμένα στον Πίνακα 1 μπορούμε να βρούμε τις εκτάσεις που χρησιμοποιούνται από τη Σχολή Γεωπονικών Επιστημών και βρίσκονται εκτός της πόλης του Βόλου. Αυτές οι εκτάσεις βρίσκονται στον Άγιο Γεώργιο Βελεστίνου και στο χωριό Πάου Αργαλαστής. Οι χρήσεις, τα τετραγωνικά μέτρα των άκτιστων και κτισμένων επιφανειών και το έτος εγκατάστασης των υπαρχουσών χρήσεων βρίσκονται στον ίδιο πίνακα.

Πίνακας 15: Περιουσία του Π.Θ. εκτός της πόλης του Βόλου και σε μικρή ακτίνα από αυτόν

Περιγραφή	Πόλη	Επιφάνεια οικοπέδου (τ.μ.)	Επιφάνεια κτιρίων (τ.μ.)	Έτος κτήσης εγκατάστασης	Χρόνος Σύναψης Δεσμεύσεων
Αγρόκτημα Π.Θ.	Αγ. Γεώργιος, Βελεστίνο	108793	4189,75	1988	Δωρεά Υπουργείου Γεωργίας
Πολιτιστικό και Συνεδριακό Κέντρο Πάου Αργαλαστής	Αργαλαστή	560000	847,23	1985	Παραχώρηση για 99 χρόνια

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ίδια επεξεργασία

Στον Πίνακα 13 παρουσιάζονται τα κτίρια και τα οικόπεδα του Πανεπιστημίου που βρίσκονται εντός της πόλης του Βόλου. Τα κτίρια, όπου αυτά υπάρχουν, στεγάζουν τις ανάγκες των τμημάτων σε χώρους παραγωγής και πειραματισμού (όπως το αγρόκτημα), διεξαγωγής συνεδρίων και άλλων υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία του.

Πίνακας 16: Συνοπτική παρουσίαση της περιουσία του Π.Θ. στην πόλη του Βόλου

Περιγραφή	Οδός	Επιφάνεια οικοπέδου (τ.μ.)	Επιφάνεια κτιρίων (τ.μ.)	Έτος κτήσης εγκατάστασης	Χρόνος Σύναψης Δεσμεύσεων
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	Φυτόκο, Ν.Ιωνία	34595	15042	1996	Αγορά από την Ελληνική Καπνοβιομηχανία Ματσάγγος
Οικονομικό Τμήμα (πρώην Γαλλικό Ινστιτούτο)	Γ.Καρτάλη 72	686	1188	2002	Αγορά από το Γαλλικό δημόσιο
Κεντρική Βιβλιοθήκη	Μεταμορφώσεως 2	874,4	4520	1988	Αγορά από την Τράπεζα Ελλάδος
Λαογραφικό κέντρο Κίτσου Μακρή	Κίτσου Μακρή 38	264	179,80	1990	Δωρεά ψιλής κυριότητας
Τεχνική Υπηρεσία	Τ.Οικονομάκη 61	440,75	470	1985	Αγορά από ιδιώτη
Φοιτητική εστία- Λέσχη	2ας Νοεμβρίου και Βερναρδάκη	728,90	2080	1996	Αγορά από ιδιώτη
Πολυτεχνική Σχολή	Πεδίον Άρεως (Ο.Τ. 1268)	19103,70	21507,25	1987(κτίρια: Μηχ/γων, πολιτικών, αρχ/νων) 1997(οικόπεδο κτιρίου χωρο/τών)	Αγορά από ΕΤΒΑ(κτίρια: Μηχ/γων, πολιτικών, αρχ/νων), παραχώρηση από Κ.Ε.Δ.(κτίριο χωρο/τών)
Παραλιακό Συγκρότημα	Αργοναυτών και Φιλελλήνων 52	2341,87	14820	1985	Αγορά από ιδιώτη
Διατηρητέο κτίριο πρώην Τσικρική	Γαμβέτα 6	370,53	812,27	1995	Αγορά από ιδιώτη

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ίδια επεξεργασία

Στον Πίνακα 14 καθώς και στον ψηφιοποιημένο χάρτη που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα ακίνητα της περιουσίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας εντός της πόλης του Βόλου

και συγκεκριμένα εκείνα που χρησιμοποιούνται και στεγάζουν τις ανάγκες των τμημάτων σε χώρους διδασκαλίας, διοικητικούς χώρους, χώρους στέγασης και σίτισης των φοιτητών καθώς και το χώρο της κεντρικής βιβλιοθήκης.

Χάρτης 1: Χρησιμοποιούμενη ακίνητη περιουσία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο

Χρησιμοποιούμενη Ακίνητη Περιουσία Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο

Γεωπονική Σχολή

Φοιτητική Δίαιση
Σίτισης και Εστίας

Οικονομικό Γραφείο
(πρώην Γαλλικό
Ινστιτούτο)

Κεντρική Βιβλιοθήκη
Πανεπιστημίου

Κτήριο Μουσέγγου

Πολυτεχνική Σχολή

Τέλος, στον Πίνακα 14 παρατίθενται τα εκμισθωμένα από το Πανεπιστήμιο κτίρια εντός της πόλης του Βόλου. Τα κτίρια αυτά καλύπτουν τις ανάγκες στέγασης του Οικονομικού τμήματος και του τμήματος Μηχανικών Η/Υ, τηλεπικοινωνιών και δικτύων και τα γραφεία των μελών ΔΕΠ των παιδαγωγικών τμημάτων προσχολικής και δημοτικής εκπαίδευσης. Συνολικά τα τετραγωνικά μέτρα των μισθωμένων ακινήτων φτάνουν τα 5287 τ.μ.

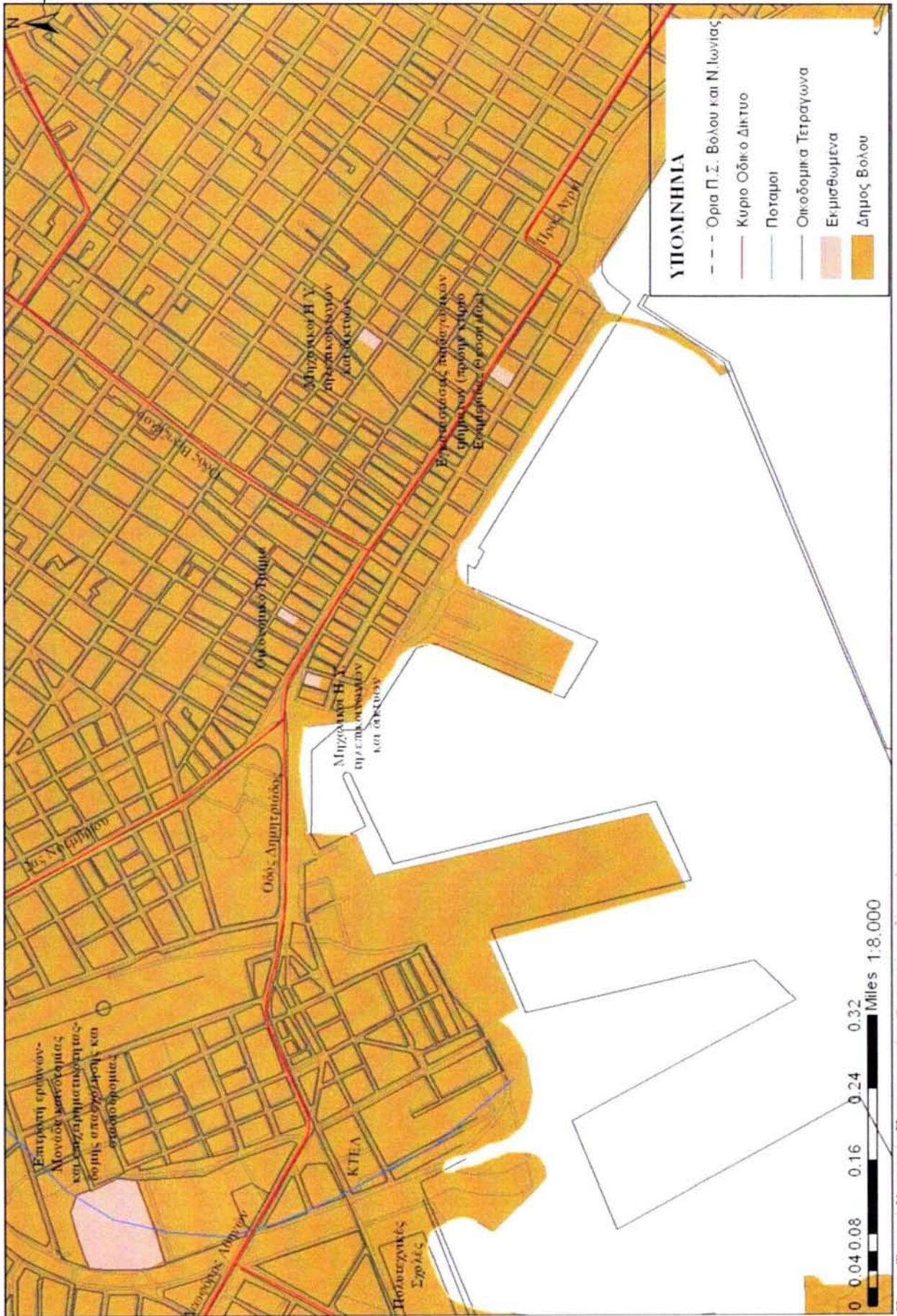
Πίνακας 17: Εκμισθωμένα κτίρια από το Π.Θ. για την κάλυψη των αναγκών του

Περιγραφή	Οδός	Επιφάνεια κτιρίων (τ.μ.)	Έτος κτήσης της εγκατάστασης
Εγκαταστάσεις Τμήματος Οικονομικών Επιστημών	Κοραή 43	800	Μισθωμένο από το 1999
Εγκαταστάσεις παιδαγωγικών τμημάτων προσχολικής και δημοτικής εκπαίδευσης (πρώην κτίριο εφημερίδας Θεσσαλία)	Κουμουνδούρου 4	730	Μισθωμένο από το 2009
Εγκαταστάσεις επιτροπής ερευνών-Μονάδας καινοτομίας και επιχειρηματικότητας-Δομής απασχόλησης και σταδιοδρομίας(συγκρότημα Τσαλαπάτα)	Ζάχου-Παγασών-Γιαννιτσών και Λαχανά(συνοικία Παλαιών)	1100	Μισθωμένο από το 2009
Εγκαταστάσεις τμήματος Μηχανικών Η/Υ, τηλεπικοινωνιών και δικτύων(κτίριο Δεληγιώργη)	Γκλαβάνη 37	1800	Μισθωμένο από το 2001
Εγκαταστάσεις τμήματος Μηχανικών Η/Υ, τηλεπικοινωνιών και δικτύων(κτίριο Ευφραίμογλου)	Ιάσονος 6	857	Μισθωμένο από το 2004

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ίδια επεξεργασία

Χάρτης 2: Εκμισθωμένα κτίρια από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας για την κάλυψη των αναγκών του

Εκμισθωμένα κτίρια από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Τέλος, υπάρχουν εκτάσεις και κτίρια που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και δεν χρησιμοποιούνται ή είναι μισθωμένα σε τρίτους και φαίνονται στον Πίνακα 16 και στους χάρτες που ακολουθούν.

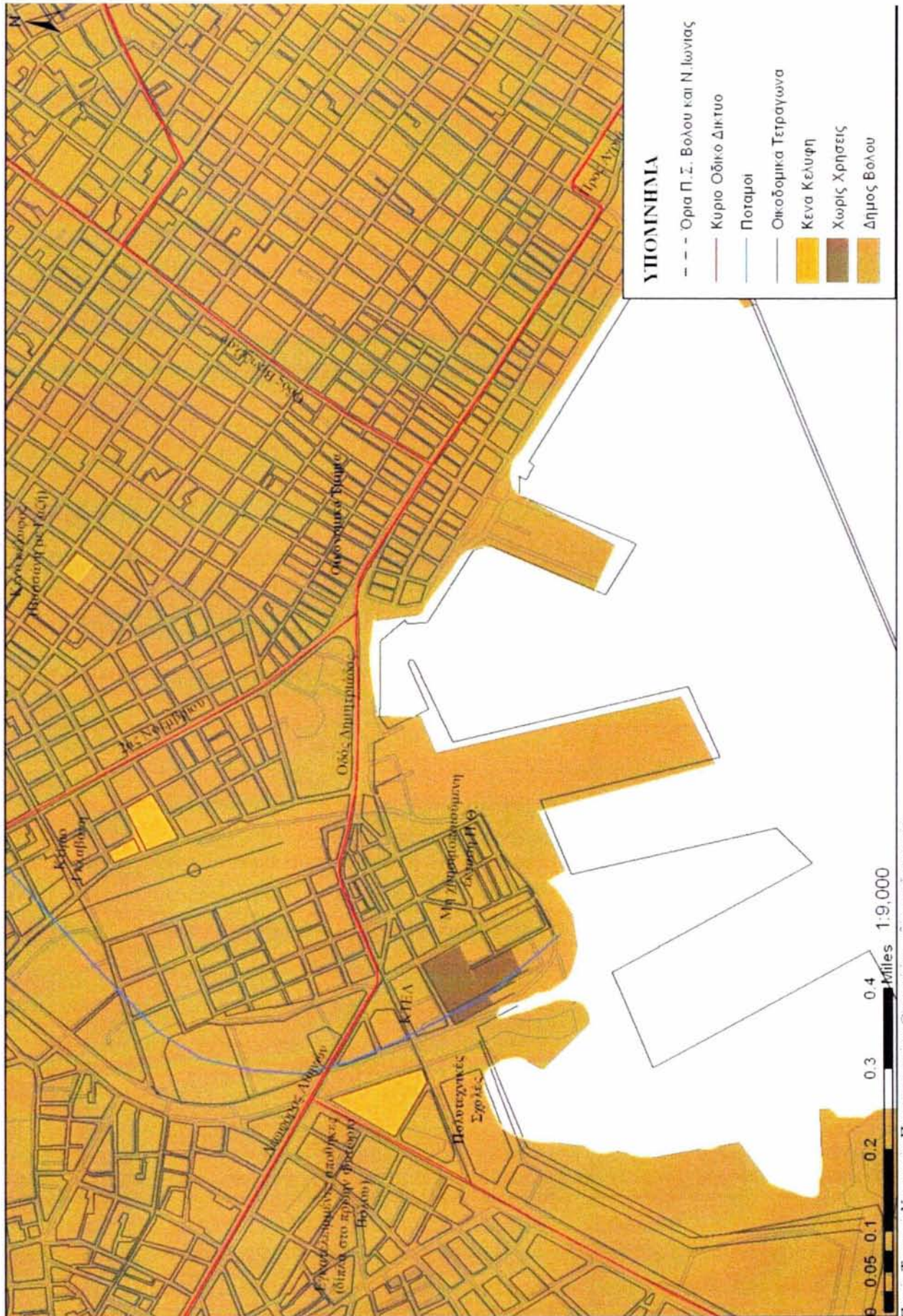
Πίνακας 18: Μη χρησιμοποιούμενα ή εκμισθωμένα σε τρίτους ακίνητα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο

Οδός	Εμβαδό Γεωτεμαχίου (τ.μ.)	Επιφάνεια κτιρίων (τ.μ.)	Νομικό Καθεστώς	Πολεοδομικό καθεστώς
Ναυάρχου Βότση και Σκρα	850	-	Ελεύθερο	Εντός Σχεδίου
Σκρα 4	462,67	288,67	Ελεύθερο	249,29 Εντός Σχεδίου, 213,38 Εκτός Σχεδίου, εντός χερσαίας Ζώνης Λιμένος Βόλου
Κιλκίς-Ν. Βότση & Λαχανά	1900,60	331	Ελεύθερο	Εκτός Σχεδίου, εντός χερσαίας Ζώνης Λιμένος Βόλου
Κικλίσ 1 & Ν. Βότση	450	160,01	Ελεύθερο, Τμήμα του μισθωμένο σε τρίτους	Εκτός Σχεδίου, εντός χερσαίας Ζώνης Λιμένος Βόλου
Κιλκίς 4: Θέση Φωταέριο	420	-	Ελεύθερο	Εκτός Σχεδίου, εντός χερσαίας Ζώνης Λιμένος Βόλου
Κιλκίς Θέση Φωταέριο	249,48	-	Ελεύθερο	Εντός Σχεδίου
Λαχανά- Λήμνου- Κιλκίς	2321,27	3887,08	Ελεύθερο, Τμήμα του μισθωμένο σε τρίτους	Εντός Σχεδίου
Σκρα 3 & Ζάχου	533,16	138,58	Ελεύθερο, Τμήμα του μισθωμένο σε τρίτους	Εντός Σχεδίου
Σκρα & Ζάχου	470,38	281,20	Ελεύθερο	Εντός Σχεδίου
Βουλής 17 (Αθήνα)	-	117	Ελεύθερο	Εντός Σχεδίου
ΣΥΝΟΛΟ (Βόλος)	7657,56	5200,54	-	-

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ίδια επεξεργασία

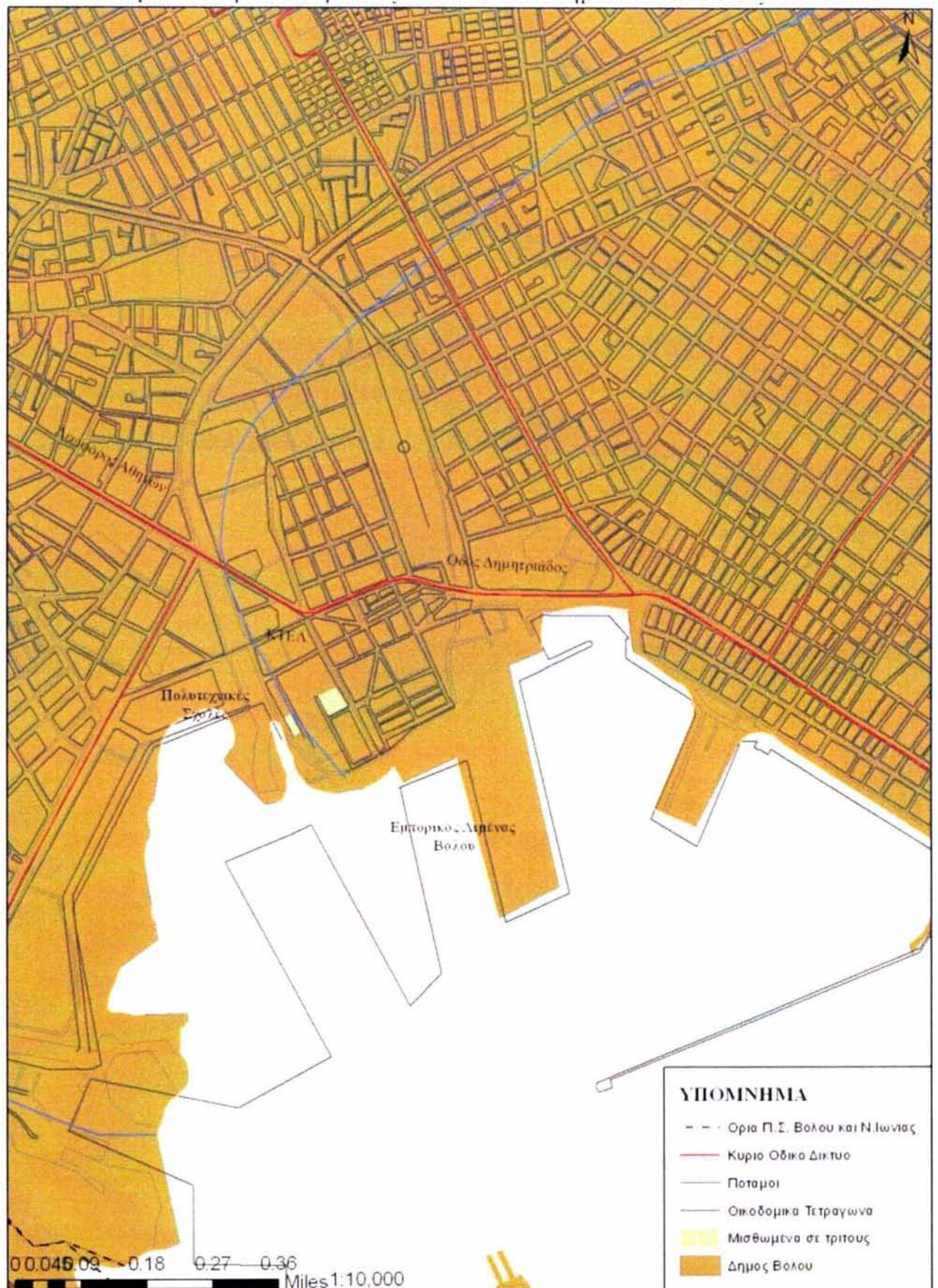
Προτεινόμενα εγκαταλεημένα κελύφη και αξιοποιησιμότητα ακίνητα του Π.Θ.

Χάρτης 3: Κτίρια χωρίς χρήση που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο

Χάρτης 4: Μισθωμένα σε τρίτους ακίνητα του Πανεπιστημίου

Μισθωμένα κτίρια σε τρίτους του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο

6.4 ΧΩΡΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Στο παρόν υποκεφάλαιο θα γίνει μια προσπάθεια να αποτυπωθεί η υπάρχουσα κατάσταση των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου στο Βόλου. Με τη βοήθεια των παρακάτω δορυφορικών φωτογραφιών θα προσπαθήσουμε να δείξουμε το χώρο όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του κάθε τμήματος .

Στην πρώτη αεροφωτογραφία βλέπουμε το Πεδίον Άρεως όπου βρίσκονται τα εξής τμήματα των Πολυτεχνικών Σχολών: το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών. Τα κτίρια στα οποία στεγάζονται τα τμήματα αυτά φαίνονται παρακάτω.

Δορυφορική φωτογραφία 1: Πεδίον Άρεως

Πηγή: <https://maps.google.com/> , ίδια επεξεργασία

Στο Πεδίον του Άρεως, τα τμήματα που υπάρχουν έχουν εγκατασταθεί με τον εξής τρόπο:

Δορυφορική φωτογραφία 2: Τμήματα Πεδίου Άρεως

Πηγή: <https://maps.google.com/>, ίδια επεξεργασία

Συμπληρωματικά με το Πεδίον Άρεως, πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις υπάρχουν και σε άλλες περιοχές εντός της πόλης του Βόλου. Το Συγκρότημα Παπαστράτου στην παραλία του Βόλου είναι ένα παράδειγμα. Το Συγκρότημα Παπαστράτου στεγάζει τη Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου και συγκεκριμένα το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Αγωγής, το Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Την αεροφωτογραφία του συγκροτήματος μπορούμε να τη δούμε παρακάτω:

Δορυφορική φωτογραφία 3: Παραλιακό Συγκρότημα Παπαστράτου

Πηγή: <https://maps.google.com/> , ίδια επεξεργασία

Η Σχολή Γεωπονικών Επιστημών παραμένει στην περιοχή του Φυτόκου όπως είχε καθοριστεί από το Ρυθμιστικό Σχέδιο. Η αεροφωτογραφία που δείχνει τη γενική εικόνα του συγκροτήματος φαίνεται παρακάτω.

Δορυφορική φωτογραφία 4: Συγκρότημα Σχολής Γεωπονικών Επιστημών

Πηγή: <https://maps.google.com/>, ίδια επεξεργασία

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών έως ότου ολοκληρωθούν οι εργασίες ανακατασκευής τμήματος του κτιρίου Ματσάγγου που βρίσκεται επί των οδών Ερμού και Παύλου Μελά όπου και θα στεγαστεί, βρίσκεται σε κτίριο επί της οδού Γ.Καρτάλη στον αριθμό 72 και σε μισθωμένο κτίριο επί της οδού Κοραή στον αριθμό 43.

Δορυφορική φωτογραφία 5α: Τμήμα Οικονομικών Επιστημών επί της Γ. Καρτάλη 72

Πηγή: <https://maps.google.com/> , ίδια επεξεργασία

Δορυφορική φωτογραφία 5β: Τμήμα Οικονομικών Επιστημών επί της Κοραή 43

Πηγή: <https://maps.google.com/> , ίδια επεξεργασία

Τέλος, το Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων μέχρι στιγμής στεγάζεται σε μισθωμένα από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας κτίρια επί των οδών Γκλαβάνη στον αριθμό 37 και Ιάσονος στον αριθμό 6.

Δορυφορική φωτογραφία 6α: Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων, κτίριο της οδού Γκλαβάνη 37

Πηγή: <https://maps.google.com/>, ίδια επεξεργασία

Δορυφορική φωτογραφία 6β: Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων, κτίριο της οδού Ιάσονος 6

Πηγή: <https://maps.google.com/>, ίδια επεξεργασία

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί πως εκκρεμεί η μετεγκατάσταση του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών από τα δύο κτίρια στα οποία στεγάζεται σήμερα στο ανακατασκευασμένο πλέον κτίριο Ματσάγγου. Η σύμβαση του έργου «

Αποκατάσταση τμήματος πρώην Καρνοβιομηχανίας Ματσάγγου και μετατροπή του σε Πανεπιστημιακό Κτίριο για τις ανάγκες του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο» υπογράφηκε στις 27 Ιανουαρίου του 2014 και η προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης εργασιών είναι η 12 Δεκεμβρίου 2015. Το έργο ανέλαβε η ανάδοχος εταιρεία ΤΕΟΔΟΜΗ Α.Κ.Τ.Ε. και το συνολικό ποσό της σύμβασης ανέρχεται στα πέντε εκατομμύρια εκατό εξήντα εννέα χιλιάδες οκτακόσια είκοσι έξι ευρώ και εξήντα λεπτά (5169826,60 ευρώ), υπολογισμένου και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας 23%.

Ακόμα, εκκρεμεί και η μετεγκατάσταση του Τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων από τα κτίρια που στεγάζονται αυτή τη στιγμή σε νέο κτίριο που θα ολοκληρωθεί στο χώρο που παλαιότερα στεγαζόταν το Φυτώριο του Βόλου (επί των οδών Σέκερη-Χέυδεν- Λεωφόρος Αθηνών-Σέκερη). Η σύμβαση του έργου « Κτιριακές Εγκαταστάσεις Τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο» υπογράφηκε στις 23 Οκτωβρίου 2013 μεταξύ του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.Ιωάννη Μεσσήνη και του προέδρου του Δ.Σ. της εταιρείας ΘΕΚΑΤ ΑΤΕ. Το συνολικό ποσό της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των πέντε εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα δύο χιλιάδων οκτακοσίων τριάντα επτά ευρώ (5852837,00 ευρώ) υπολογισμένου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Οι εργασίες σύμφωνα με την εταιρεία θα ολοκληρωθούν μέχρι τις 22 Οκτωβρίου 2015.

6.5 ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ ΑΠΟΤΥΠΩΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΗΤΟΡΕΣ

Λόγω παλαιότητας του Ρυθμιστικού Σχεδίου του Πανεπιστημίου, οι χώροι και τα τετραγωνικά μέτρα τα οποία προτάθηκαν για την κάλυψη των αναγκών τους δεν αντιπροσωπεύουν τις σημερινές ανάγκες τους. Για το λόγο αυτό αναγκαία ήταν η επικοινωνία με τους προέδρους των τμημάτων καθώς και με τους κοσμήτορες των σχολών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο και η αποτύπωση των πραγματικών σημερινών αναγκών σε εργαστήρια, αίθουσες διδασκαλίας, αμφιθεάτρων και άλλων υποδομών που μπορούν να εκφραστούν σε τετραγωνικά μέτρα προκειμένου από την παρούσα διπλωματική εργασία να εξαχθούν αποτελέσματα και προτάσεις οι οποίες να ανταποκρίνονται στην σημερινή πραγματικότητα.

Συγκεκριμένα, επιδιώχθηκαν συναντήσεις με τους προέδρους όλων των τμημάτων και τους Κοσμήτορες όλων των σχολών στο Βόλο, κάποιιο από τους οποίους λόγω πολλών υποχρεώσεων δεν μπόρεσαν να πραγματοποιήσουν τη συνάντηση αυτή. Συλλογή στοιχείων με τη μορφή συνεντεύξεων πραγματοποιήθηκαν με τους εξής και προέκυψαν τα παρακάτω συμπεράσματα:

Από τη Σχολή Γεωπονικών Επιστημών, η κοσμήτορας κυρία Μαρία Σακελλαρίου-Μακραντωνάκη, με την οποία πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις 14 Μαΐου 2014, μας ενημέρωσε για ορισμένες δυσκολίες που προκύπτουν στη σχολή και οι οποίες κυρίως αφορούν ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό και όχι σε χώρους και αίθουσες. Η Γεωπονική Σχολή που βρίσκεται στο Φυτόκο, στεγάζεται σε 15000 τετραγωνικά μέτρα και οι ανάγκες των τμημάτων δεν ξεπερνούν το μέγεθος που έχει η Σχολή σήμερα. Θετικό και άξιο αναφοράς είναι πως μέσα στη Σχολή υπάρχει και ένας χώρος ,υποτυπώδης μεν επαρκής δε, ο οποίος χρησιμοποιείται για τη σίτιση των φοιτητών που πληρούν τα κριτήρια.

Ο κοσμήτορας των Πολυτεχνικών Σχολών, κύριος Σκάγιαννης Παντελής έχοντας μια πιο ολοκληρωμένη άποψη για τα προβλήματα που έχουν προκύψει από τη λειτουργία των τμημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής και όχι μόνο , διατύπωσε τις προβλέψεις του και τις προτάσεις του σχετικά με τις ανάγκες των τμημάτων αλλά και των υπολοίπων σχολών. Συγκεκριμένα, συνάντηση με τον κ.Σκάγιαννη πραγματοποιήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2014 και υποστήριξε πως επιθυμητή είναι η μετεγκατάσταση των τμημάτων των Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανολόγων Μηχανικών σε εκτάσεις που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και βρίσκονται μεταξύ του σταθμού των ΚΤΕΛ και του ορίου των λιμενικών εγκαταστάσεων. Προτείνεται ο χώρος που θα μείνει άδειος από την μετεγκατάσταση των Πολιτικών Μηχανικών να στεγάσει μια βιβλιοθήκη η οποία θα εξυπηρετεί τους φοιτητές των Πολυτεχνικών Σχολών και στην οποία θα μπορούν να βρουν συγγράμματα αποκλειστικά των επιστημονικών πεδίων που καλύπτουν τα τμήματά τους. Το Τμήμα των Αρχιτεκτόνων Μηχανικών μπορεί να επεκταθεί και στο κτίριο που σήμερα στεγάζει τους Μηχανολόγους Μηχανικούς και να απομακρυνθούν από το Πεδίον Άρεως τα λυόμενα κτίρια που πρόχειρα καλύπτουν τις ανάγκες των τμημάτων. Τέλος και όσον αφορά στο Πεδίον Άρεως, ο κύριος Σκάγιαννης πρότεινε η οδός Σέκερη να γίνει ένας δρόμος ήπιας κυκλοφορίας και να ενταχθεί στο ευρύτερο campus χωρίς να υπάρχει κίνηση αυτοκινήτων με κατεύθυνση

εντός και εκτός του Βόλου αλλά έπειτα από συγκοινωνιακές μελέτες η κίνηση της οδού Σέκερη να δοθεί από την οδό Αθηνών.

Πέρα από τις προτάσεις για το Πεδίον Άρεως ο κύριος Σκάγιαννης έκανε μια προσέγγιση και στις ανάγκες των υπολοίπων τμημάτων και επισήμανε αλλαγές κυρίως για τα Παιδαγωγικά τμήματα και τον τρόπο λειτουργίας τους αλλά και την δημιουργία περισσότερων φοιτητικών κατοικιών που θα προσφέρουν στέγαση σε περισσότερους φοιτητές από ότι μπορούν να προσφέρουν σήμερα οι υπάρχουσες φοιτητικές κατοικίες. Ιδιαίτερα, τα Παιδαγωγικά τμήματα θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως το κτίριο Ματσάγγου, μέρος του οποίου έχει δοθεί για ανακατασκευή και εγκατάσταση του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών και να ιδρύσουν πρότυπα σχολεία τα οποία θα λειτουργούν με τη βοήθεια των φοιτητών τους. Ένα από τα πρότυπα σχολεία μπορούν να εγκατασταθούν, σύμφωνα με τον κοσμήτορα των Πολυτεχνικών Σχολών, στο κτίριο όπου σήμερα στεγάζεται το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών και μετά την μετεγκατάστασή του στο κτίριο Ματσάγγου θα παραμείνει άδειο. Τέλος, μέριμνα για τις φοιτητικές κατοικίες έχει ληφθεί από τον ίδιο αφού προτείνει την αγορά άδειων κτιρίων ή κατοικιών που υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή των παλαιών και διαμόρφωση αυτών ώστε να μπορούν αν φιλοξενήσουν φοιτητές.

Ο πρόεδρος του τμήματος των Αρχιτεκτόνων Μηχανικών κύριος Λόης Παπαδόπουλος, σε συνάντηση στις 13 Μαΐου 2014, επεσήμανε πως το τμήμα δεν έχει πρόσθετες ανάγκες σε χώρο καθώς τα μαθήματα θεωρίας είναι λίγα και οι υπάρχουσες αίθουσες επαρκείς και τα μαθήματα συνθέσεων που γίνονται με τη μορφή «εργαστηρίων» και απαιτούν μεγάλους χώρους, εξυπηρετούνται από τους υπάρχοντες χώρους του κτιρίου στο οποίο στεγάζονται. Το τμήμα των Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, όπως μας είπε, έχει τη δυνατότητα μετασχηματισμού και ευελιξίας και μεγαλύτερο πρόβλημα αποτελεί όχι η έλλειψη αιθουσών αλλά η κατάληψη των υπάρχόντων χώρων από νέους που δεν φοιτούν στο τμήμα καθώς: «Κάθε τετραγωνικό μέτρο στο Τμήμα μας αποτελεί χώρο εκπαίδευσης», όπως χαρακτηριστικά δήλωσε.

Η επόμενη συζήτηση σχετικά με τους χώρους του Τμήματος Παιδαγωγικών Προσχολικής Εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκε με την κυρία Χρονάκη Άννα στις 13 Μαΐου 2014. Το τμήμα των Παιδαγωγικών προσχολικής εκπαίδευσης λειτουργεί στον τρίτο όροφο του νέου κτιρίου πίσω από το κτίριο Παπαστράτου στην παραλία του Βόλου και τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος έχουν τα γραφεία τους στην πολυκατοικία επί

της οδού Κουμουνδούρου κάτω από την οδό Δημητριάδος. Η κυρία Χρονάκη τόνισε πως αυτός ο διαχωρισμός δημιουργεί πρόβλημα επικοινωνίας του τμήματος. Πρόβλημα αποτελεί ακόμα και η έλλειψη αιθουσών που θα χρησιμοποιούνται για εργαστήρια, που σύμφωνα με τις προτάσεις της κυρίας Χρονάκη είναι έξι περίπου εργαστήρια που θα έπρεπε να στεγάζονται σε 40 με 50 τετραγωνικά μέτρα το κάθε ένα. Ακόμα, το τμήμα προσχολικής εκπαίδευσης θα έπρεπε να έχει κάποιους χώρους στους οποίους θα πραγματοποιούνται σεμινάρια καθώς τις υπάρχουσες αίθουσες που προσφέρονται για αυτούς τους λόγους τις μοιράζονται με το Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων. Τέλος, τόνισε πως για ιστορικούς και ψυχολογικούς λόγους τα Παιδαγωγικά Τμήματα δεν θα συμφωνήσουν σε μια πιθανή μετεγκατάστασή τους και πως επιθυμητή είναι η μεταφορά των διοικητικών υπηρεσιών από το κτήριο τους.

Ακόμα μια συνάντηση στις 20 Μαΐου 2014, με τον πρόεδρο του Τμήματος Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος κύριο Βαφείδη Δημήτρη, έκανε γνωστή την κατάσταση των χώρων και του κτιρίου που στεγάζεται το τμήμα. Ο κύριος Βαφείδης τόνισε πως δεν υπάρχει κάποια ανάγκη για επιπλέον χώρους του τμήματος και πως αντιθέτως το κτίριο που στεγάζεται το τμήμα Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος έχει επαρκείς χώρους για τη στέγαση ενός ακόμα τμήματος το οποίο θα έχει περίπου 20 με 25 μέλη ΔΕΠ και να μην έχει μεγάλη ανάγκη για χώρους εργαστηρίων. Έκανε λόγο για τις μισθώσεις που γίνονται από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στο Βόλο και πως εκείνες θα πρέπει να πάψουν και τέλος εκτενή αναφορά έκανε στην ανυπαρξία χώρων στέγασης των φοιτητών. Επεσήμανε πως θα πρέπει να εκμεταλλευτούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα περιουσιακά στοιχεία του Πανεπιστημίου χωρίς να σπαταλούνται άδικα πόροι και πως τέλος, σημαντικό είναι με τη δημιουργία φοιτητικών εστιών για τη φιλοξενία φοιτητών να καταστήσουμε το Πανεπιστήμιο ελκυστικό και να αποτελεί επιλογή περισσότερων φοιτητών.

Στα όσα είπε ο κύριος Βαφείδης σχετικά με τη επάρκεια χώρων στη Σχολή Γεωπονικών Επιστημών έρχεται να συμφωνήσει και ο κύριος Σφουγγάρης Αθανάσιος πρόεδρος του Τμήματος Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος με την επιφύλαξη όμως της στέγασης ενός άλλου τμήματος στο υπάρχον κτίριο της Γεωπονίας. Η επικοινωνία με τον κ. Σφουγγάρη έγινε στις 12 Ιουνίου 2014.

Τέλος, έπειτα από επικοινωνία στις 12 Ιουνίου 2014 με την κυρία Χριστοπούλου Όλγα πρόεδρο του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης μας επιβεβαίωσε και η ίδια πως οι υπάρχουσες ανάγκες που προκύπτουν για το Τμήμα καλύπτονται από τους υπάρχοντες χώρους. Τέλος, τόνισε πως είναι σημαντικό να είμαστε έτοιμοι για οποιεσδήποτε μελλοντικές ανάγκες προκύψουν για το τμήμα λόγω της αύξησης των εισακτέων φοιτητών.

Πίνακας 19: Συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων συνεντεύξεων

Σχολές	Πραγματοποιήθηκε συνέντευξη με τους κοσμητόρες	Τμήματα	Πραγματοποιήθηκε συνέντευξη με τους προέδρους των τμημάτων	Ζητούμενοι/Αναγκαίοι χώροι(σε τ.μ.)	Χώροι υπό κατασκευή(σε τ.μ.)
Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου	όχι	Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης	Ναι	300	-
		Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	Όχι	-	-
		Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής	Όχι	-	-
		Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	Όχι	-	-
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	ναι	Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος	ναι	-	-
		Τμήμα Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος	ναι	-	-
Πολυτεχνική Σχολή	ναι	Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης	ναι	-	-
		Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	Όχι	-	-
		Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών	Όχι	-	-
		Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	Ναι	-	-
		Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων	Όχι ⁴	-	3897
Ανεξάρτητα Τμήματα	όχι	Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	Όχι	-	3711
ΣΥΝΟΛΟ	-	-	-	300	7608

Πηγή: ίδια επεξεργασία

⁴ Όπου οι απαντήσεις για την πραγματοποίηση των συνεντεύξεων είναι αρνητικές αυτές δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω των αυξημένων υποχρεώσεων των προέδρων και κοσμητόρων των τμημάτων και σχολών αντίστοιχα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Όπως αναφέρθηκε στο σημείο όπου γίνεται γνωστή η μεθοδολογία της διπλωματικής εργασίας, σκοπός της είναι η διατύπωση τριών εναλλακτικών σεναρίων που αφορούν τα μοντέλα χωροθέτησης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στο Βόλο. Αφού υπολογιστούν πρώτα οι ανάγκες που έχουν προκύψει σε κάθε τμήμα από τη λειτουργία του θα εκφραστούν σε τετραγωνικά μέτρα κλειστών εγκαταστάσεων και έπειτα θα αθροιστούν ώστε να μπορέσουμε να υπολογίσουμε τη συνολική ζήτηση σε χώρους που θα πρέπει το Πανεπιστήμιο να έχει προκειμένου η λειτουργία του να συνεχίσει χωρίς δυσκολίες.

Οι ανάγκες του κάθε τμήματος προέκυψαν έπειτα από τις συζητήσεις με τους κοσμήτορες των Σχολών και τους προέδρους των Τμημάτων και τα συμπεράσματα που εξήχθησαν με τη βοήθειά τους καθιστούν δυνατό τον υπολογισμό των εγκαταστάσεων συνολικά για κάθε τμήμα και σχολή. Πιο συγκεκριμένα, τα «υπάρχοντα» τετραγωνικά μέτρα των τμημάτων ή σχολών προκύπτουν από τα αρχεία της Τεχνικής Υπηρεσίας του Πανεπιστημίου ενώ τα «αναγκαία» προέκυψαν έπειτα από συζήτηση με τους προέδρους των τμημάτων και τους κοσμήτορες των σχολών όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Πίνακας 20: Υπάρχοντες και αναγκαίες πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις για την εύρυθμη λειτουργία των σχολών

Υπάρχοντα κτίρια και οικοπέδα (τ.μ.)	Σύντομος τίτλος/Περιγραφή	Οδός	Επιφάνεια Οικοπέδου (τ.μ.)	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)
	Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	Φυτόκο, Νέα Ιωνία	34595	15042
	Αγρόκτημα Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	Άγιος Γεώργιος, Βελεστίνο	108793	4189,75
	Οικονομικό Τμήμα (Πρώην Γαλλικό Ινστιτούτο)	Γ.Καρτάλη 72	686	1188
	Κεντρική Βιβλιοθήκη	Μεταμορφώσεως 2	874,4	4520
	Λαογραφικό Κέντρο Κίτσου Μακρή	Κίτσου Μακρή 38	264	179,8
	Τεχνική Υπηρεσία	Τ. Οικονομάκη 61	440,75	470
	Φοιτητική Εστία-Λέσχη	2ας Νοεμβρίου και Βερναρδάκη	728,9	2080
	Πολιτιστικό και	Αργαλαστή	560000	847,23

	Συνεδριακό Κέντρο Πάου Αργαλαστής			
	Πολυτεχνική Σχολή	Πεδίο Άρεως (Ο.Τ. 1268)	19103,70	21507,25
	Παραλιακό Συγκρότημα	Αργοναυτών και Φιλελλήνων	2341,87	14820
	Διατηρητέο Κτίριο πρώην Τσικρίκη	Γαμβέτα 6	370,53	812,27
	Εγκαταστάσεις Τμήματος Οικονομικών Επιστημών	Κοραή 43	-	800
	Εγκαταστάσεις Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής και Δημοτικής Εκπαίδευσης(Πρώην κτίριο εφημερίδας Θεσσαλίας)	Κουμουνδούρου 4	-	730
	Εγκαταστάσεις Επιτροπής Ερευνών-Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας-Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (Συγκρότημα Τσαλαπάτα)	Ζάχου-Παγασών-Γιαννιτσών και Λαχανά (συνοικία Παλαιών)	-	1100
	Εγκαταστάσεις Τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων (Κτίριο Δεληγιώργη)	Γκλαβάνη 37	-	1800
	Εγκαταστάσεις Τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων (Κτίριο Ευφραίμογλου)	Ιάσονος 6	-	857
Ζητούμενοι-Αναγκαίοι χώροι (τ.μ.)	Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης	-	-	300
Υπό κατασκευή/ ανακατασκευή χώροι (τ.μ.)	Προγραμματισμένες εγκαταστάσεις Οικονομικού Τμήματος (κτίριο Ματσάγγου)	28 ^{ης} Οκτωβρίου-Παύλου Μελά-Ερμού και Μακεδονομάχων	-	3711
	Προγραμματισμένες Εγκαταστάσεις Τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων (πρώην Φυτόριο Βόλου)	Σέκερη- Αθηνών και Χέυδεν	-	3897
ΣΥΝΟΛΟ	-	-	-	78851,3

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ίδια επεξεργασία

Ο παραπάνω πίνακας μας οδηγεί στον υπολογισμό του συνόλου των στεγασμένων τετραγωνικών μέτρων που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Συγκεκριμένα, το σύνολο των 78851,3 τετραγωνικών μέτρων περιλαμβάνει:

- Τους υπάρχοντες χρησιμοποιούμενους χώρους από τα τμήματα και την πανεπιστημιακή κοινότητα
- Τους χώρους που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία και την κάλυψη των αναγκών των τμημάτων και της πανεπιστημιακής κοινότητας, όπως αυτοί προέκυψαν έπειτα από τις συζητήσεις με τους προέδρους και τους κοσμήτορες
- Τέλος, τους χώρους των οποίων η ανακατασκευή ή κατασκευή εξ αρχής έχει ήδη εγκριθεί και ξεκινήσει. Συγκεκριμένα, οι χώροι αυτοί είναι το κτίριο των οδών 28^{ης} Οκτωβρίου- Παύλου Μελά- Ερμού και Μακεδονομάχων (κτίριο Ματσάγγου) των 3711 τετραγωνικών μέτρων που θα στεγάσει το Οικονομικό Τμήμα και το κτίριο που πρόκειται να κατασκευαστεί στη συμβολή των οδών Σέκερη- Αθηνών και Χέυδεν (3897 τετραγωνικά μέτρα) που θα στεγάσει το τμήμα των Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων.

Στο σημείο αυτό, αφού έχουν υπολογιστεί οι συνολικοί χώροι των εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου, θα διατυπωθούν τα τρία σενάρια βάσει των οποίων δύναται να αναπτυχθεί στο χώρο, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

7.1 ΣΕΝΑΡΙΟ 1^Ο

Το πρώτο σενάριο αφορά στη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου σε έναν οργανωμένο υποδοχέα (campus) εκτός⁵ πόλης. Ο υποδοχέας θα πρέπει να περιλαμβάνει πέρα από τις εγκαταστάσεις των τμημάτων – αίθουσες διδασκαλίας, αμφιθέατρα, εργαστήρια, γραφεία, κυλικεία, λέσχη σίτισης, φοιτητικές κατοικίες και βιβλιοθήκη- και άλλες λειτουργίες και υποδομές που θα καθιστούν τον υποδοχέα

⁵ Για την εκτός σχεδίου δόμησης περιοχή γύρω από το Βόλο ισχύουν τα εξής ΦΕΚ:

- ΦΕΚ 63 Δ', 18/2/1986 όπου γίνεται λόγος για τις ΖΟΕ που υπάρχουν γύρω από την περιοχή και το
- ΦΕΚ 270 Δ', 31/5/1985 για την εκτός σχεδίου δόμηση

Τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στη διατύπωση του σεναρίου και δεν το επηρεάζουν σε βαθμό κωλύματος της διαδικασίας χωροθέτησης.

οργανωμένο και αυτόνομο. Με τη σωστή οργάνωση και την αυτόνομη που θα πρέπει να επιτευχθεί κατά τη δημιουργία του campus αυτού, ο σπουδαστής, ερευνητής ή εργαζόμενος θα μπορεί να καλύψει όλες τις ανάγκες του εντός του campus και να μην σπαταλά χρόνο για άσκοπες μεταφορές εκτός του campus και μέσα στην πόλη του Βόλου.

Ακόμα, το campus θα περιλαμβάνει το βασικό οδικό δίκτυο για τη μετακίνηση των φοιτητών μέσα σε αυτό, πλατείες και ανοιχτοί χώροι. Επιπλέον θα πρέπει να υπολογιστούν οι χώροι για το ένα εστιατόριο των 40 τετραγωνικών μέτρων, τα 2 εστιατόρια γρήγορου φαγητού (fast food) των 25 τετραγωνικών μέτρων έκαστο, το ένα εμπορικό κατάστημα τροφίμων 300 τετραγωνικών μέτρων, το ένα βιβλιοπωλείο 30 τετραγωνικών μέτρων, τις 2 καφετέριες των 40 τετραγωνικών μέτρων έκαστη, τις τρεις τράπεζες με τα αυτόματα μηχανήματα ανάληψης χρημάτων των 30 τετραγωνικών μέτρων έκαστη και το ένα ιδιωτικό ιατρείο των 50 τετραγωνικών μέτρων. Συνολικά, οι στεγασμένοι χώροι που θα φιλοξενούν τις διάφορες συμπληρωματικές λειτουργίες στο campus φθάνουν τα 640 τετραγωνικά μέτρα.

Επομένως το campus θα πρέπει να περιλαμβάνει:

$$78851,3 \text{ m}^2 \text{ (ανάγκες πανεπ. κοινότητας)} + 640 \text{ m}^2 \text{ (συμπληρ. ανάγκες)} = 79491,3 \text{ m}^2$$

Ο οργανωμένος υποδοχέας, λοιπόν θα πρέπει να χωροθετηθεί έπειτα από μελέτη σε έκταση που θα μπορεί να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες των 79491,3 τετραγωνικών μέτρων, εκτός της πόλης του Βόλου και να πληροί τα εξής κριτήρια χωροθέτησης:

- της κεντρικότητας ή προσπελασιμότητας ως προς το αστικό δίκτυο. Συγκεκριμένα το campus θα πρέπει να βρίσκεται κοντά σε βασικό υπάρχον οδικό δίκτυο και ο χρόνος πρόσβασης σε αυτό, από την πόλη, να κυμαίνεται από 10 έως 20 λεπτά. Για το λόγο αυτό, επιθυμητή απόσταση από τα όρια του Πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου και Ν.Ιωνίας ορίζεται η ακτίνα των πέντε χιλιομέτρων.
- Της επάρκειας των χώρων. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει εφόσον γίνεται λόγος για εκτός σχεδίου πόλης έκταση, να λάβουμε υπόψη τον συντελεστή δόμησης για την εκπαίδευση ο οποίος κυμαίνεται από 0,2 έως 0,05 στον διεθνή χώρο και γνωρίζοντας τις ανάγκες σε κλειστούς χώρους να βρούμε την έκταση που θα μπορεί να τις στεγάσει.

- Της κατάλληλης κλίσης εδάφους και συγκεκριμένα την αποφυγή επιλογής έκτασης η οποία να βρίσκεται σε υψομετρική καμπύλη των 100 μέτρων και άνω.

Επομένως, εάν υπολογίσουμε με έναν συντελεστή δόμησης περίπου 0,12, τα 79491,3 τετραγωνικά μέτρα σε κλειστούς χώρους θα πρέπει να βρίσκονται σε μία έκταση της τάξης των 662427,5 τετραγωνικών μέτρων. Αυτό υπολογίζεται από τον τύπο :

Αδόμητη επιφάνεια * Συντελεστή δόμησης = δομημένη επιφάνεια,

Επομένως, η αδόμητη επιφάνεια, η εκτός σχεδίου πόλης έκταση που θέλουμε να υπολογίσουμε βρίσκεται από τον τύπο:

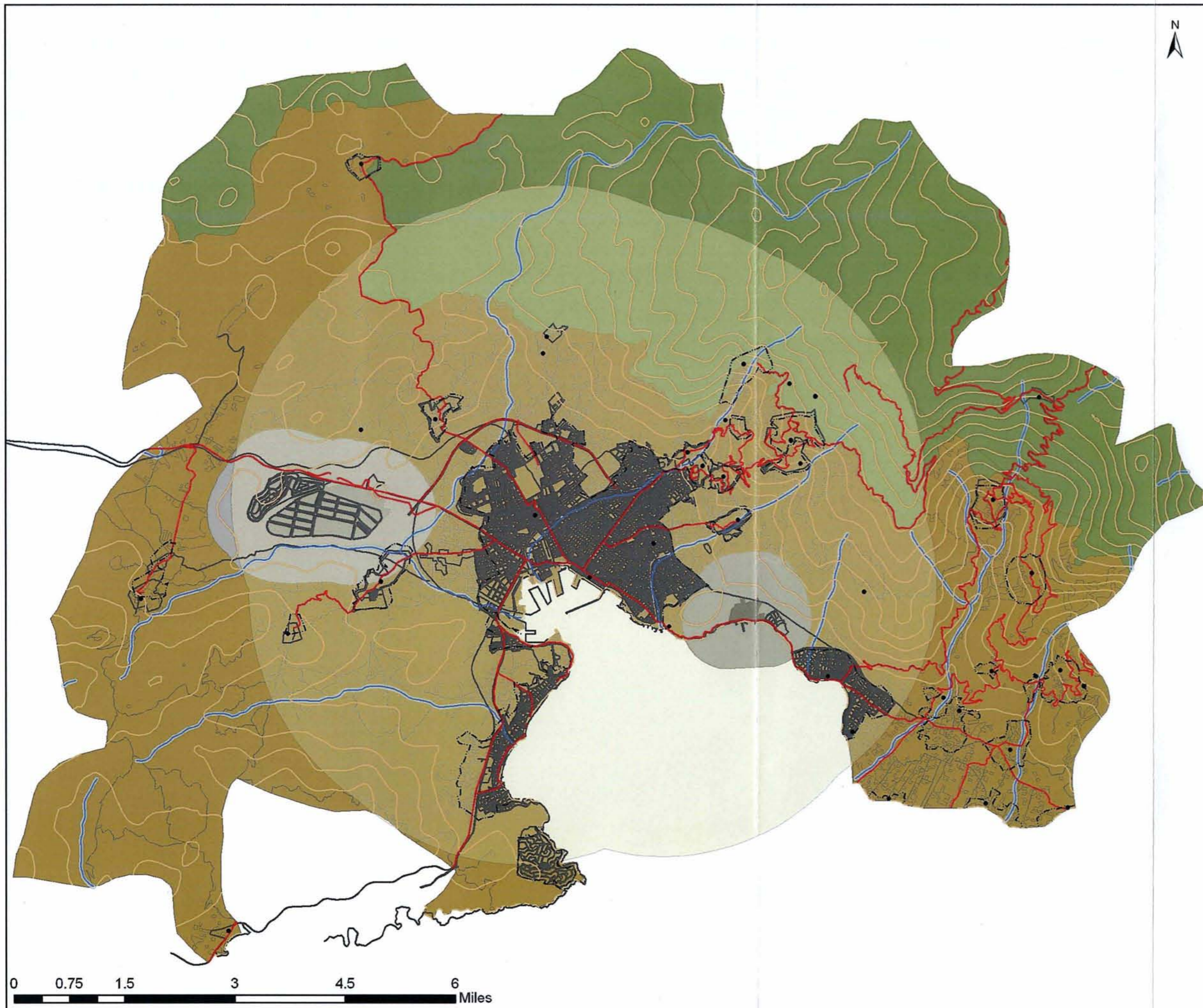
Αδόμητη επιφάνεια = δομημένη επιφάνεια/ συντελεστή δόμησης

Συγκεκριμένα, η έκταση αυτή μπορεί να χωροθετηθεί με τη μέθοδο της εις άτοπον απαγωγής στα μέρη που φαίνονται στον παρακάτω χάρτη. Οι προϋποθέσεις της εγκατάστασης των κτιρίων, που ορίστηκαν για τις ανάγκες της παρούσας διπλωματικής, είναι οι εξής:

- Θα πρέπει να βρίσκονται εντός νοητής ζώνης 5 χιλιομέτρων από τα όρια του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου
- Εκτός των θεσμοθετημένων ορίων των οικισμών που βρίσκονται στην περιοχή γύρω από το Βόλο
- Να μην βρίσκονται σε ορεινούς όγκους και η υψομετρική διαφορά από τη στάθμη της θάλασσας να είναι μικρότερη των 100 μέτρων, να μην βρίσκεται δηλαδή «επάνω» από την πρώτη υψομετρική καμπύλη των 100 μέτρων (όπως φαίνεται στον χάρτη)
- Θα πρέπει να τηρηθεί απόσταση 50 μέτρων από την κοίτη των ποταμών, ρεμάτων και χείμαρρων της περιοχής
- Εκτός των ορίων της θεσμοθετημένης περιοχής NATURA 2000
- Θα πρέπει να βρίσκεται έξω από τη μεταβατική περιοχή των βιομηχανικών δραστηριοτήτων της περιοχής (ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ., Τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ)

Οι ανωτέρω περιορισμοί φαίνονται στον χάρτη που ακολουθεί:

Χάρτης 5: Χάρτης Σεναρίου 1

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ,
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χάρτης 1: Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά
και περιορισμοί της περιοχής μελέτης

Επιμέλεια: Πάσχου Μαρία

Επιβλέπων καθηγητής: Οικονόμου Δ.

Κλίμακα 1:80000

Βόλος, 2014

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Οικισμοί Δ.Βόλου
- Όρια Π.Σ. Βόλου και Ν.Ιωνίας
- Όρια Λοιπών Οικισμών
- Κόριο Οδικό Δίκτυο
- Υψομετρικές Καμπύλες
- Ποταμοί
- Οικοδομικά Τετράγωνα
- 5 km από Π.Σ. Βόλου & Ν.Ιωνίας
- ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.
- Περιοχή Μετάβασης από κοίτη ποταμού
- Μετάβαση από Βιομηχανική Δραστηριότητα
- Τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ
- Μετάβαση από ΑΓΕΤ
- NATURA 2000
- Δήμος Βόλου

Επομένως, προκύπτει μια ευρεία περιοχή η οποία μπορεί να φιλοξενήσει τις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις. Από την ευρεία περιοχή υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί στην κατασκευή κτιρίων εκπαίδευσης, καθώς ο εκτός σχεδίου χώρος γύρω από την πόλη του Βόλου υπόκειται στις ρυθμίσεις του ΦΕΚ 63/Δ'/1986 στο Διάταγμα περί Καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου γύρω από τα διοικητικά όρια των Δήμων Βόλου και Ν. Ιωνίας και των Κοινοτήτων Διμηνίου, Αγριάς, Άλλης Μεριάς, Άνω Βόλου, Ανακασιάς και Αγ. Ονουφρίου του Ν. Μαγνησίας και καθορισμού χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το προαναφερθέν Διάταγμα μέσα στις Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου δεν έχει προβλεφθεί η ανέγερση κτιρίων εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μέσα στις θεσπισμένες ζώνες είναι αδύνατο να χωροθετηθούν οι εγκαταστάσεις⁶. Στον υπόλοιπο εξωαστικό χώρο, ο οποίος υπόκειται στις γενικές διατάξεις του ΦΕΚ 270/Δ'/1985 στο Διάταγμα περί Τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών, δεν υπάρχουν περιορισμοί στην ανέγερση κτιρίων εκπαίδευσης στον εξωαστικό χώρο επομένως οι περιοχές εκείνες, εφόσον πληρούν και τους υπόλοιπους περιορισμούς είναι κατάλληλες.

Όσον αφορά την τιμή ζώνης, σύμφωνα με την Α' Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Βόλου για την εκτός σχεδίου πόλης περιοχή στο Δήμο Βόλου εκείνη κυμαίνεται από 6 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο για τις περιοχές που βρίσκονται έως 500 μέτρα από το θεσμοθετημένο όριο του μέχρι την τιμή των 3 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο για τις υπόλοιπες περιοχές. Υποθέτοντας, για τις ανάγκες του σεναρίου αυτού, πως οι εγκαταστάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας θα χωροθετηθούν σε απόσταση μεγαλύτερη των 500 μέτρων από τα θεσμοθετημένα όρια του Π.Σ. Βόλου και Ν.Ιωνίας και ασφαλώς όχι στην Επαρχιακή οδό Βόλου- Αλμυρού⁷ το κόστος αγοράς της γης υπολογίζεται στα :

Τιμή ζώνης * Σύνολο αναγκών (σε τετραγωνικά μέτρα)

3 ευρώ/ m² * 662427,5 τετραγωνικά μέτρα = 1987282.5 ευρώ

Το συνολικό ποσό για την αγορά γης ανέρχεται στα 1987282.5 ευρώ. Συμπληρωματικά, θα πρέπει να υπολογιστεί και το κόστος κατασκευής των κλειστών χώρων. Για τον υπολογισμό αυτό μας δόθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (στην πόλη του

⁶ Χάρτης των περιοχών όπως έχουν προκύψει από το ΦΕΚ για τις ΖΟΕ υπάρχει στη σελ.115 του Παραρτήματος

⁷ Η τιμή ζώνης για τα αγροτεμάχια που βρίσκονται στο "μέτωπο" της επαρχιακής οδού Βόλου- Αλμυρού είναι μεγαλύτερη και διαμορφώνεται στα 10 ευρώ/m²

Βόλου) μια μέση τιμή για την κατασκευή πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων που έχει προκύψει εμπειρικά. Η τιμή αυτή ανέρχεται στα 1200 με 2000 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο κατασκευής. Λαμβάνοντας ως μέση τιμή για τον υπολογισμό την τιμή των 1600 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο το κόστος κατασκευής των 79491,3 τετραγωνικών μέτρων(κτιριακές ανάγκες) προκύπτει με τον εξής τρόπο:

Κόστος κατασκευής/ m² * κτιριακές ανάγκες = συνολικό κόστος κατασκευής

$$1600 \text{ ευρώ} / \text{m}^2 * 79491,3 \text{ m}^2 = 127186080 \text{ ευρώ.}$$

Επομένως, το συνολικό κόστος κατασκευής υλοποίησης του πρώτου σεναρίου υπολογίζεται με τον εξής τρόπο και ανέρχεται στην τιμή των:

Κόστος αγοράς της γης + Κόστος κατασκευής κτιρίων = συνολικό κόστος

$$1987282.5 \text{ ευρώ} + 127186080 \text{ ευρώ} = 129173362.5 \text{ ευρώ}$$

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί πως αναγκαίος είναι ο προγραμματισμός των δρομολογίων των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και η συνεργασία με το Αστικό ΚΤΕΛ Βόλου που θα εξυπηρετούν τις μετακινήσεις των φοιτητών εντός του campus και προς το Βόλο. Περαιτέρω, μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για τη δημιουργία δικτύων ποδηλατοδρόμων που θα συνδέουν το campus με την πόλη του Βόλου και θα διευκολύνουν τις μετακινήσεις σε αυτό, συμπληρωματικά με το δίκτυο πεζοδρόμων.

Συμπερασματικά, στο πρώτο σενάριο υποθέτουμε πως ο καλύτερος δυνατός τρόπος χωροθέτησης των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου είναι η εύρεση μιας εκτός σχεδίου πόλης έκτασης 662427,5 τετραγωνικών μέτρων, στην οποία με Σ.Δ. 0,12 θα δομηθεί η επιθυμητή επιφάνεια των 79491,3 στεγασμένων τετραγωνικών μέτρων. Το κόστος υλοποίησης του πρώτου σεναρίου ανέρχεται στα 129173362.5 ευρώ.

7.2 ΣΕΝΑΡΙΟ 2⁰

Το δεύτερο σενάριο αφορά στη χωροθέτηση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων σε έναν οργανωμένο υποδοχέα (campus) που θα βρίσκεται εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου και Ν. Ιωνίας ή εκτός³ αλλά σε άμεση επαφή με αυτόν. Το campus θα είναι σαφώς οριοθετημένο και θα ξεχωρίζει από την πόλη, δεν θα είναι αυτόνομο και δεν είναι αναγκαίο να περιλαμβάνει λειτουργίες όπως εστιατόρια, βιβλιοπωλεία, εμπορικό κατάστημα τροφίμων, καφετέριες, τράπεζες και ιδιωτικά ιατρεία. Οι στεγασμένοι χώροι των

οποίων οι ανάγκες θα καλύπτονται μέσα στο campus ανέρχονται στα 78851,3 τετραγωνικά μέτρα.

Στο campus αυτής της μορφής θα υπάρχουν μόνο οι λειτουργίες και οι εγκαταστάσεις που σχετίζονται άμεσα με το Πανεπιστήμιο. Τέτοιες είναι οι αίθουσες διδασκαλίας, τα αμφιθέατρα, εργαστήρια, γραφεία, κυλικεία, λέσχη σίτισης, φοιτητικές κατοικίες και τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου που περιλαμβάνονται στα συνολικά τετραγωνικά μέτρα που προαναφέρθηκαν. Επιπλέον με τους κλειστούς χώρους, θα πρέπει να υπάρχουν και οι επαρκείς ανοιχτοί χώροι- όπως και στο Σενάριο 1- που θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι για την κίνηση και στάση των σπουδαστών, ερευνητών, εργαζομένων και επισκεπτών του campus και θα προκύψουν από το συντελεστή δόμησης της περιοχής που θα χωροθετηθεί ο υποδοχέας.

Αξίζει να σημειωθεί πως η σίτιση των σπουδαστών, ερευνητών και εργαζομένων θα καλύπτεται από τη λέσχη σίτισης και τα κυλικεία που θα υπάρχουν εντός αυτού. Οι πρώτες βοήθειες μπορούν να καλυφθούν από ένα πρόχειρο ιατρείο και φαρμακείο εντός του campus.

Περιοχές όπου μπορεί ο υποδοχέας να χωροθετηθεί είναι περιοχές που βρίσκονται κυρίως σε άμεση επαφή με τα όρια του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου και Ν. Ιωνίας καθώς περιοχές κενές που να πληρούν τα τετραγωνικά μέτρα που απαιτούνται δεν είναι δυνατό να βρεθούν στο δομημένο κέντρο της πόλης.

Πιο συγκεκριμένα, ο οργανωμένος υποδοχέας θα πρέπει να χωροθετηθεί έπειτα από μελέτη σε έκταση που θα μπορεί να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες των 78851,3 τετραγωνικών μέτρων και θα πληροί τα εξής κριτήρια χωροθέτησης:

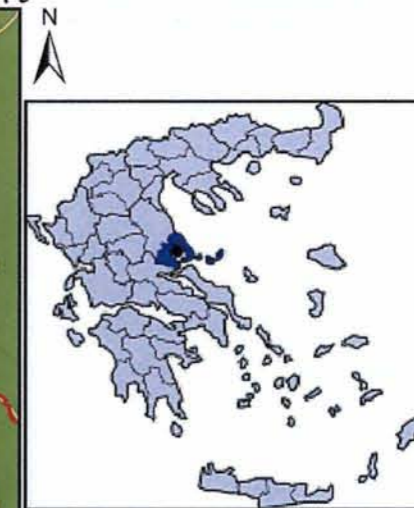
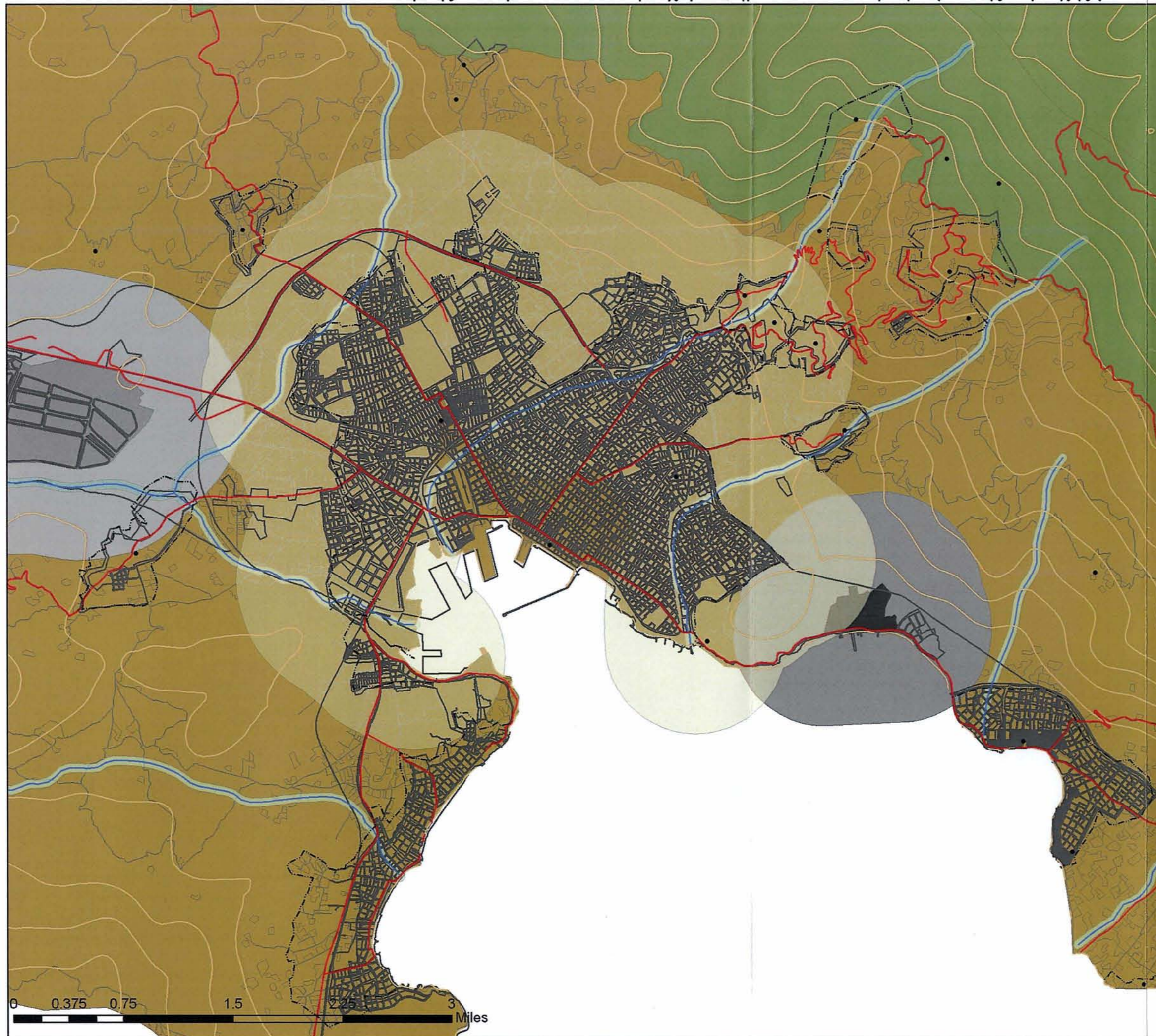
- Θα πρέπει να βρίσκεται σε άμεση επαφή ή/και εντός της πόλης του Βόλου ή σε ακτίνα ενός χιλιομέτρου από τα θεσμοθετημένα όρια του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου και Ν. Ιωνίας
- Να μην βρίσκεται σε ορεινούς όγκους και η υψομετρική διαφορά από τη στάθμη της θάλασσας να είναι μικρότερη των 100 μέτρων, να μην βρίσκεται δηλαδή «επάνω» από την πρώτη υψομετρική καμπύλη των 100 μέτρων (όπως φαίνεται στον χάρτη)
- Θα πρέπει να τηρηθεί απόσταση 50 μέτρων από την κοίτη των ποταμών, ρεμάτων και χείμαρρων της περιοχής
- Εκτός των ορίων της θεσμοθετημένης περιοχής NATURA 2000

- Θα πρέπει να βρίσκεται έξω από τη μεταβατική περιοχή των βιομηχανικών δραστηριοτήτων της περιοχής (ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ., Τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ)
- Δεν θα τέμνεται και δεν θα διαχωρίζεται από το Π.Σ. Βόλου και Ν.Ιωνίας από Εθνική Οδό και από οδό μεγάλης κυκλοφορίας
- Δεν θα πρέπει να υπάρχει ιδιαίτερη δόμηση στην περιοχή

Ο χάρτης που ακολουθεί έχει συνταχθεί με βάση τα ανωτέρω κριτήρια:

Χάρτης 6: Χάρτης Σεναρίου 2

Χάρτης Σεναρίου 2: Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και περιορισμοί της περιοχής μελέτης

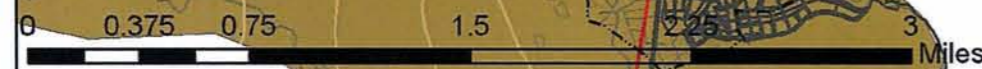

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ,
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χάρτης 2: Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά
και περιορισμοί της περιοχής μελέτης

Επιμέλεια: Πάσχου Μαρία
Επιβλέπων καθηγητής: Οικονόμου Δ.
Κλίμακα 1: 40000
Βόλος, 2014

- ### ΥΠΟΜΝΗΜΑ
- Οικισμοί Δ.Βόλου
 - Όρια Π.Σ. Βόλου και Ν.Ιωνίας
 - Όρια Λοιπών Οικισμών
 - Κόριο Οδικό Δίκτυο
 - Υψομετρικές Καμπύλες
 - Ποταμοί
 - Οικοδομικά Τετράγωνα
 - 1 km από Π.Σ. Βόλου & Ν. Ιωνίας
 - ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.
 - Περιοχή Μετάβασης από κοίτη ποταμού
 - Μετάβασης από Βιομηχανική Δραστηριότητα
 - Τσιμεντοβιομηχανία ΑΓΕΤ
 - Μετάβαση από ΑΓΕΤ
 - NATURA 2000
 - Δήμος Βόλου

Πηγή: Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Θεσσαλίας, ίδια επεξεργασία

Ακόμα, περιορισμοί (εφόσον λόγος γίνεται πάλι για τον εκτός σχεδίου χώρο) υπάρχουν στην κατασκευή κτιρίων εκπαίδευσης, καθώς ο εκτός σχεδίου χώρος γύρω από την πόλη του Βόλου υπόκειται στις ρυθμίσεις του ΦΕΚ 63/Δ'/1986 στο Διάταγμα περί Καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου γύρω από τα διοικητικά όρια των Δήμων Βόλου και Ν. Ιωνίας και των Κοινοτήτων Διμηνίου, Αγριάς, Άλλης Μεριάς, Άνω Βόλου, Ανακασιάς και Αγ. Ονουφρίου του Ν. Μαγνησίας και καθορισμού χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης. Το προαναφερθέν Διάταγμα στις Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου που ορίζει δεν προβλέπει ανέγερση κτιρίων εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μέσα στις θεσπισμένες ζώνες είναι αδύνατο να χωροθετηθούν οι εγκαταστάσεις⁸. Στον υπόλοιπο εξωαστικό χώρο, ο οποίος υπόκειται στις γενικές διατάξεις του ΦΕΚ 270/Δ'/1985 στο Διάταγμα περί Τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών, δεν υπάρχουν περιορισμοί στην ανέγερση κτιρίων εκπαίδευσης στον εξωαστικό χώρο επομένως οι περιοχές εκείνες, εφόσον πληρούν και τους υπόλοιπους περιορισμούς είναι κατάλληλες.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ΦΕΚ 270 Δ' του 1985 για τις εκτός σχεδίου περιοχές, στις γενικές διατάξεις του άρθρου 1 στο εδάφιο 6 αναφέρει πως ο Συντελεστής Δόμησης (Σ.Δ.) για τις εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων είναι ο 0,2. Γνωρίζοντας το Σ.Δ. της περιοχής είμαστε σε θέση να υπολογίσουμε την έκταση η οποία απαιτείται προκειμένου να στεγαστούν τα 78851,3 τετραγωνικά μέτρα. Ο υπολογισμός αυτός θα γίνει σύμφωνα με τον τύπο:

Αδόμητη επιφάνεια = δομημένη επιφάνεια/ συντελεστή δόμησης

και υπολογίζεται στα 394256,5 τετραγωνικά μέτρα. Με την έκταση αυτή θα υπολογιστεί το κόστος για την αγορά της γης. Σύμφωνα με την Α' Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Βόλου η τιμή ζώνης για την εκτός σχεδίου πόλης περιοχή στο Δήμο Βόλου κυμαίνεται από 6 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο για τις περιοχές που βρίσκονται έως 500 μέτρα από το θεσμοθετημένο όριο του μέχρι την τιμή των 3 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο για τις υπόλοιπες περιοχές. **Υποθέτοντας, για τις ανάγκες του σεναρίου αυτού, πως οι εγκαταστάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας θα χωροθετηθούν σε απόσταση έως**

⁸ Χάρτης των περιοχών όπως έχουν προκύψει από το ΦΕΚ για τις ΖΟΕ υπάρχει στη σελ.115 του Παραρτήματος

ένα χιλιόμετρο από τα θεσμοθετημένα όρια του Π.Σ. Βόλου και Ν.Ιωνίας και ασφαλώς όχι στην Επαρχιακή οδό Βόλου- Αλμυρού⁹, η τιμή ζώνης θα διαμορφωθεί στο μέσο όρο των δύο αυτών τιμών και περίπου στα 4.5 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο¹⁰. Το κόστος αγοράς της γης υπολογίζεται στα :

Τιμή ζώνης * Σύνολο αναγκών (σε τετραγωνικά μέτρα)

$$4.5 \text{ ευρώ/ m}^2 * 394256,5 \text{ τετραγωνικά μέτρα} = 1774154,25 \text{ ευρώ}$$

Το συνολικό ποσό για την αγορά γης ανέρχεται στα 1774154,25 ευρώ. Συμπληρωματικά, θα πρέπει να υπολογιστεί και το κόστος κατασκευής των κλειστών χώρων. Για τον υπολογισμό αυτό δόθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (στην πόλη του Βόλου) μια μέση τιμή για την κατασκευή πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων που έχει προκύψει εμπειρικά. Η τιμή αυτή ανέρχεται στα 1200 με 2000 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο κατασκευής. Λαμβάνοντας ως μέση τιμή για τον υπολογισμό την τιμή των 1600 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο το κόστος κατασκευής των 78851,3 τετραγωνικών μέτρων(κτιριακές ανάγκες) προκύπτει με τον εξής τρόπο:

Κόστος κατασκευής/ m² * κτιριακές ανάγκες = συνολικό κόστος κατασκευής

$$1600 \text{ ευρώ / m}^2 * 78851,3 \text{ m}^2 = 126162080 \text{ ευρώ.}$$

Επομένως, το συνολικό κόστος υλοποίησης του δευτέρου σεναρίου υπολογίζεται με τον εξής τρόπο και ανέρχεται στην τιμή των 127936234,3 ευρώ:

Κόστος αγοράς της γης + Κόστος κατασκευής κτιρίων = συνολικό κόστος

$$1774154,25 + 126162080 = 127936234,3 \text{ ευρώ}$$

Μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί ώστε η μετακίνηση των φοιτητών να πραγματοποιείται σε κατάλληλα διαμορφωμένα δίκτυα πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και δίκτυα μεταφοράς με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (Αστικό ΚΤΕΛ Βόλου) από και προς όλες τις περιοχές της πόλης.

⁹ Η τιμή ζώνης για τα αγροτεμάχια που βρίσκονται στο "μέτωπο" της επαρχιακής οδού Βόλου- Αλμυρού είναι μεγαλύτερη και διαμορφώνεται στα 10 ευρώ/m²

¹⁰ Ο υπολογισμός αυτός γίνεται για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας. Ο ορθός τρόπος υπολογισμού γίνεται κλιμακωτά. Κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό καθώς δεν καταδεικνύεται το ακριβές γήπεδο για αγορά.

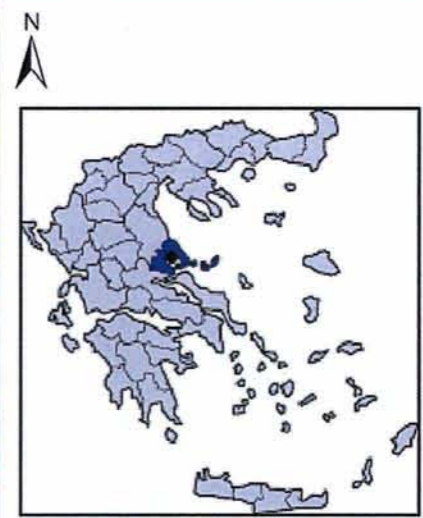
7.3 ΣΕΝΑΡΙΟ 3⁰

Το τελευταίο σενάριο που διατυπωθεί για τις ανάγκες της παρούσας διπλωματικής εργασίας αφορά στη μετατροπή τμήματος του Βόλου σε πανεπιστημιούπολη¹¹. Μέσα στο τμήμα της πόλης θα βρίσκονται διάχυτες αλλά με ορθό τρόπο συνδεδεμένες οι λειτουργίες και οι υποδομές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Η διαδικασία χωροθέτησης ή επαναχωροθέτησης των αναγκών της πανεπιστημιακής κοινότητας θα πρέπει να είναι λογική και όχι άσκοπη. Συγκεκριμένα, οι χώροι για τους οποίους πρέπει να γίνει μια μελέτη αλλαγής της θέσης τους ή εύρεσης νέας εξαρχής είναι οι εξής:

- Χώροι που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Αγωγής και καταλαμβάνουν εμβαδό 300 τετραγωνικών μέτρων
- Οι εγκαταστάσεις των Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής και Δημοτικής Αγωγής όπου σήμερα στεγάζονται σε μισθωμένο κτίριο επί της οδού Κουμουνδούρου στον αριθμό 4. Οι χώροι καταλαμβάνουν περίπου 730 τετραγωνικά μέτρα.
- Φοιτητικές εστίες με τη δυνατότητα στέγασης 100 φοιτητών ακόμα σε δωμάτια των 20 τετραγωνικών έκαστο
- Οι εγκαταστάσεις της Επιτροπής Ερευνών-Μονάδας Καινοτομίας και επιχειρηματικότητας- Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας που βρίσκονται στο Τσαλαπάτα στις συμβολές των οδών Ζάχου- Παγασών- Γιαννιτσών και Λαχανά εκμισθώνονται για την κάλυψη των αναγκών του Πανεπιστημίου και έχουν έκταση 1100 τετραγωνικά μέτρα και τέλος
- Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις της Σχολής Επιστημών του Ανθρώπου που καταλαμβάνουν 14820 τετραγωνικά μέτρα και στεγάζονται στο κτίριο Παπαστράτου στη συμβολή των οδών Αργοναυτών και Φιλελλήνων προκειμένου η Σχολή και τα τμήματα να εντάσσονται μέσα στα νοητά όρια της πανεπιστημιούπολης

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί πως η επαναχωροθέτηση της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών θα ήταν αδύνατη και ανούσια καθώς οι ανάγκες που προκύπτουν από το περιεχόμενο και τα προγράμματα σπουδών των τμημάτων καθιστά αναγκαία την ύπαρξη αγροκτήματος και αγροτεμαχίων κοντά σε αυτό και όχι τη χωροθέτησή του εντός της πόλης.

¹¹ Όπως αυτή έχει οριστεί στο Κεφάλαιο 1

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ,
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χάρτης 3: Ακίνητη Περιουσία του
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο

Επιμέλεια: Πάσχου Μαρία

Επιβλέπων καθηγητής: Οικονόμου Δ.

Κλίμακα 1: 15000

Βόλος, 2014

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

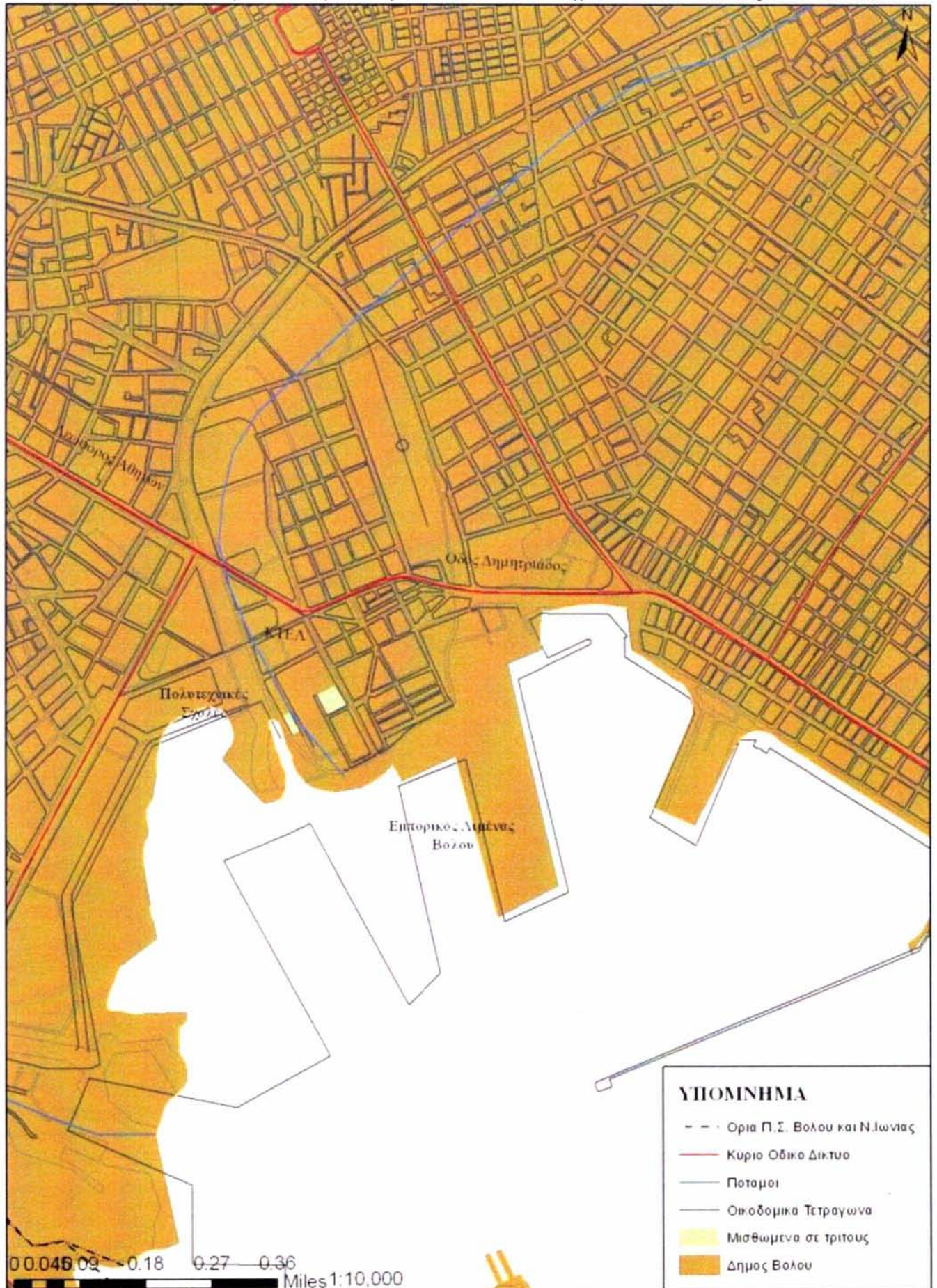
- Όρια Π.Σ. Βόλου και Ν.Ιονίας
- Κύριο Οδικό Δίκτυο
- Υψομετρικές Καμπύλες
- Ποταμοί
- Οικοδομικά Τετράγωνα
- Κενά Κελύφη
- Μισθωμένα σε τρίτους
- Χωρίς Χρήσεις
- Εκμισθωμένα
- Ιδιοκτησία
- Περιοχή Μετάβασης από ΑΓΕΤ
- Δήμος Βόλου

Ακόμα, οι εγκαταστάσεις του Οικονομικού Τμήματος επί της Κοραή 43 και του Τμήματος Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Δικτύων επί της οδού Ιάσονος 6 και Γκλαβάνη 37 δε λαμβάνονται υπόψη στα συνολικά τετραγωνικά μέτρα κλειστών χώρων που είναι προς επαναχωροθέτηση καθώς όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 6 έχει ήδη ληφθεί μέριμνα για αυτά τα τμήματα.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι χώροι προς επαναχωροθέτηση συγκεντρώνουν 18950 τετραγωνικά μέτρα. Σύμφωνα με το παρόν σενάριο, οι χώροι που θα φιλοξενήσουν τις προαναφερόμενες ανάγκες σε χώρους, των τμημάτων και σχολών, είναι κυρίως παλαιά εγκαταλειμμένα κτίρια τα οποία βρίσκονται στα δυτικά της πόλης και παλαιότερα στέγαζαν μεγάλες βιομηχανίες του Βόλου αλλά και ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα που αποτελούν ακίνητη περιουσία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και είτε εκμισθώνονται σε τρίτους είτε δεν έχουν κάποια χρήση. Συγκεκριμένα, τα κτίρια και οι εκτάσεις είναι οι εξής και φαίνονται στον παρακάτω χάρτη:

- Το κτίριο Γκλαβάνη (πρώην εργοστάσιο Γκλαβάνη) επιφάνειας 6540, 62 τετραγωνικών μέτρων στη συμβολή των οδών Παπαδιαμάντη και Βερναρδάκη, Γάτσου και Θρακών, Γλάδστωνος και Ορφανοτροφείου
- Η εγκαταλειμμένη «Κίτρινη Αποθήκη» επί των οδών Βασσάνη με Ανθίμου Γαζή ύψους πέντε ορόφων με υπόγειο και εμβαδού 7500 τετραγωνικών μέτρων
- Οι εγκαταλειμμένες αποθήκες επί των οδών Χέυδεν- Λεωφόρου Αθηνών- Αλαμάνας και Σέκερη (δίπλα στις υπό κατασκευή εγκαταστάσεις του τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων) με οικόπεδο περίπου 10000 τετραγωνικών μέτρων στο οποίο με Συντελεστή Δόμησης 2.40 μπορούν να κατασκευασθούν κτίρια το ανώτερο των 24000 τετραγωνικών μέτρων, από τα οποία για τις σημερινές ανάγκες των εγκαταστάσεων θα κτιστούν 19000 τετραγωνικά μέτρα
- Οι χωρίς χρήση ή και εκμισθωμένες σε τρίτους, εκτάσεις του Πανεπιστημίου επί των οδών Ναυάρχου Βότση και Σκρα, Σκρα 4, Κυκλίκ Θεση Φωταέριο, Λαχανά- Λήμνου- Κυκλίκ, Σκρα 3 & Ζάχου, Σκρα & Ζάχου συνολικής έκτασης του γεωτεμαχίου 4886,96 τετραγωνικά μέτρα και έκτασης των κτιρίων (παλαιών αποθηκών) 4595,53 τετραγωνικών μέτρων, όπου μπορούν να κατασκευασθούν επιπλέον (σύμφωνα με το Συντελεστή Δόμησης 2,4) 7133,174 τετραγωνικά μέτρα στεγασμένων χώρων

Χάρτης 8 : Εκμισθωμένα σε τρίτους ακίνητα του Πανεπιστημίου
Μισθωμένα κτίρια σε τρίτους του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο Βόλο

Ανωτέρω δόθηκαν οι εναλλακτικές επιλογές χώρων που μπορούν να στεγάσουν και να φιλοξενήσουν τα τμήματα και τις λοιπές ανάγκες της πανεπιστημιακής κοινότητας. Στη συνέχεια και για κάθε έναν χώρο θα υπολογιστεί το κόστος αγοράς ή/ και κατασκευής κτιρίων. Συγκεκριμένα, η αξία αγοράς υπάρχοντων κτιρίων, σύμφωνα με την Α' Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Βόλου, που προορίζονται για εκπαιδευτική χρήση ανέρχεται στο ποσό των 570 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο ανεξαρτήτου ζώνης μέσα στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου. Επομένως:

- Η αγορά του πρώην εργοστασίου Γκλαβάνη θα κοστίσει

Τιμή αγοράς/ τετραγωνικό μέτρο * εμβαδό κτιρίου = κόστος αγοράς

570 ευρώ * 6540, 62 τετραγωνικά μέτρα = 3728153,4 ευρώ

- Επιπλέον θα υπολογιστεί και το κόστος αποκατάστασης του υπάρχοντος κτιρίου το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 1400 ευρώ/ τετραγωνικό μέτρο, σύμφωνα με την Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, επομένως το συνολικό κόστος ανακατασκευής είναι 9156868 ευρώ.
- Η αγορά της Κίτρινης Αποθήκης σύμφωνα με τον ίδιο υπολογισμό, θα κοστίσει 7275000 ευρώ και το κόστος αποκατάστασης είναι 10500000 ευρώ
- Η αγορά της έκτασης μεταξύ των οδών Χέυδεν- Λεωφόρου Αθηνών- Αλαμάνας και Σέκερη (δίπλα στις υπό κατασκευή εγκαταστάσεις του τμήματος Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων) κοστίζει, σύμφωνα με την Α' Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Βόλου 950 ευρώ / τετραγωνικό μέτρο. Σύνολο η αγορά της θα κοστίσει 9500000 ευρώ αλλά σύμφωνα με τις τιμές που επικρατούν στην αγορά, το Πανεπιστήμιο μπορεί να κάνει προσφορά στους ιδιοκτήτες και να αγοραστεί στην τιμή των 4500000 ευρώ. Επιπλέον, η κατασκευή νέου κτιρίου με εμβαδό ίσο με τις ανάγκες που υπολογίστηκαν στην αρχή του Σεναρίου 3 (περίπου 19000 τετραγωνικά μέτρα) θα κοστίσει 30400000 ευρώ.
- Και τέλος, όσον αφορά τις εκτάσεις και τα κτίρια στο χώρο που ανήκει στο Πανεπιστήμιο επί των οδών Ναυάρχου Βότση και Σκρα, Σκρα 4, Κυκλίας Θέση Φωταέριο, Λαχανά- Λήμνου- Κυκλίας, Σκρα 3 & Ζάχου, Σκρα & Ζάχου η αποκατάσταση των 4595,53 τετραγωνικών μέτρων θα κοστίσει 6433742 ευρώ και η κατασκευή των επιπλέον 7133,174 τετραγωνικών μέτρων στεγασμένων χώρων θα κοστίσει 11413078 ευρώ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται συνολικά το κόστος κατασκευής ή/ και αποκατάστασης κτιρίων για την υλοποίηση του Σεναρίου 3:

Πίνακας 21: Κόστος κατασκευής ή/ και αποκατάστασης κτιρίων για το Σενάριο 3

Θέση	Γεωτεμάγια		Κτίρια			
	Εμβαδό (τ.μ.)	Κόστος αγοράς	Εμβαδό (τ.μ.)	Κόστος κατασκευής	Κόστος αποκατάστασης	Κόστος αγοράς
Πρώην εργοστάσιο Γκλαβάνη	-	-	6540,62	-	9156868	3728153,4
Κίτρινη Αποθήκη	-	-	7500	-	10500000	7275000
Χένδεν-Λεωφόρου Αθηνών-Αλαμάνας και Σέκερη	10000	4500000	16000	-	22400000	-
Περιοχή όπισθεν των ΚΤΕΛ	4886,96	-	4595,53	-	6433742	-
	-	-	7133,174	11413078,4	-	-

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Τέλος, αφού έχουν παρουσιαστεί τα κόστη για όλες τις εναλλακτικές επιλογές θα διατυπωθεί ολοκληρωμένη η πρόταση που γίνεται στο παρόν σενάριο. Συγκεκριμένα στην παρακάτω πρόταση λαμβάνεται υπόψη ότι το κόστος αποκατάστασης ανά τετραγωνικό μέτρο κτιρίου είναι μικρότερο από το κόστος κατασκευής ανά τετραγωνικό μέτρο κτιρίου (1400 και 1600 αντίστοιχα) και πως είναι προτιμότερο και πιο οικονομικό να αξιοποιηθούν εκτάσεις που ήδη ανήκουν στο Πανεπιστήμιο.

Επομένως, προτείνεται η μετεγκατάσταση της Επιτροπής Ερευνών- Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας-Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας που σήμερα στεγάζεται σε κτίρια μισθωμένα από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στο Συγκρότημα Τσαλαπάτα, στην περιοχή που ανήκει στο Πανεπιστήμιο και βρίσκεται πίσω από τα ΚΤΕΛ Βόλου (Ναυάρχου Βότση και Σκρα, Σκρα 4, Κιλκίς Θέση Φωταέριο, Λαχανά- Λήμνου- Κιλκίς, Σκρα 3 & Ζάχου, Σκρα & Ζάχου). Από την έκταση τούτη προτείνεται να χρησιμοποιηθούν τα υπάρχοντα κτίρια και συγκεκριμένα τα 1100 τετραγωνικά μέτρα που αποτελούν τις σημερινές ανάγκες της Επιτροπής Ερευνών- Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας-Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας. Η αποκατάσταση αυτών θα κοστίσει 1540000 ευρώ.

Ακόμα, προτείνεται η δημιουργία νέων φοιτητικών κατοικιών συνολικού εμβαδού 2000 τετραγωνικών μέτρων που θα στεγαστούν και αυτές σε υπάρχοντα κτίρια στην ίδια έκταση των οποίων η αποκατάσταση θα κοστίσει 2800000 ευρώ. Τέλος, προτείνεται η μετεγκατάσταση ολόκληρης της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών στην περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Χέυδεν- Λεωφ. Αθηνών- Αλαμάνας και Σέκερη. Η μετεγκατάσταση κρίνεται σκόπιμη προκειμένου τα τμήματα της σχολής να εντάσσονται μέσα στα όρια της πανεπιστημιούπολης. Από το προαναφερθέν οικόπεδο θα αγοραστεί τμήμα του, 6667 τετραγωνικών μέτρων το οποίο θα κοστίσει περίπου 3000150 ευρώ και θα στεγάσει (σύμφωνα με το Συντελεστή Δόμησης) 16000 τετραγωνικά μέτρα που είναι περίπου οι σημερινές ανάγκες της Σχολής. Το κόστος αποκατάστασης των τετραγωνικών αυτών μέτρων ανέρχεται στην τιμή των 22400000 ευρώ.

Επομένως το συνολικό κόστος υλοποίησης του Σεναρίου 3 ανέρχεται στην τιμή των 29740150 ευρώ.

Τέλος, ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί ώστε οι μετακινήσεις των φοιτητών μέσα στην πανεπιστημιούπολη να πραγματοποιείται σε κατάλληλα διαμορφωμένα δίκτυα πεζοδρόμων, ποδηλατοδρόμων και δίκτυα μεταφοράς με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (Αστικό ΚΤΕΛ Βόλου) από και προς όλες τις περιοχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΕΡΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Στο παρόν κεφάλαιο, θα παρουσιαστούν συνοπτικά τα σενάρια καθώς και το κόστος υλοποίησής τους με σκοπό την επιλογή και τη σωστή τεκμηρίωση του καταλληλότερου σεναρίου για τη χωροθέτηση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στο Βόλο.

Στο πρώτο σενάριο οι πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις θα χωροθετηθούν σε οργανωμένο υποδοχέα της μορφής πανεπιστημιακού campus το οποίο θα βρίσκεται εκτός της πόλης του Βόλου. Το campus θα περιλαμβάνει λειτουργίες συμπληρωματικές με αυτές της πανεπιστημιακής κοινότητας προκειμένου να είναι αυτόνομο. Το κόστος υλοποίησής του ανέρχεται στο πόσο των 129173362 ευρώ.

Στο δεύτερο σενάριο η χωροθέτηση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων θα γίνουν σε έναν οργανωμένο υποδοχέα με τη μορφή πανεπιστημιακού campus το οποίο θα βρίσκεται σε επαφή με τα θεσμοθετημένα όρια του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου και Ν. Ιωνίας. Το campus δεν θα είναι αυτόνομο με την έννοια ότι μέσα σε αυτό θα στεγαστούν οι λειτουργίες που αφορούν άμεσα την πανεπιστημιακή κοινότητα. Το κόστος υλοποίησης του δευτέρου σεναρίου ανέρχεται στο ποσό των 127936234,3 ευρώ.

Τέλος, το τρίτο σενάριο περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να χωροθετηθούν οι εγκαταστάσεις του πανεπιστημίου ώστε να διαμορφώσουν τμήμα της πόλης του Βόλου σε πανεπιστημιούπολη. Το κόστος υλοποίησης του σεναρίου ανέρχεται στο ποσό των 29740150 ευρώ.

Στο κεφάλαιο 4 όπου γίνεται η παράθεση των θετικών και αρνητικών σημείων των campus και των πανεπιστημιούπολεων διαπιστώνεται πως κάθε μορφή από αυτές που παρουσιάζουν τα σενάρια συγκεντρώνουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα τόσο για την πανεπιστημιακή κοινότητα όσο και για την ίδια την πόλη του Βόλου, τις υπηρεσίες που προσφέρει και την οικονομία της. Με βάση τον Πίνακα 1 διαμορφώνεται ένας πιο αναλυτικός πίνακας που περιλαμβάνει τα θετικά και αρνητικά σημεία των τριών μορφών χωροθέτησης που διατυπώθηκαν στα σενάρια.

Πίνακας 22: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του κάθε σεναρίου

Μορφές χωροθέτησης	Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
Campus εκτός της πόλης	<p>Συνοχή και άμεση ενσωμάτωση στην πανεπιστημιακή κοινότητα</p> <p>Μικρές αποστάσεις</p> <p>Ενημέρωση για workshop και εκδηλώσεις</p> <p>Εκδηλώσεις- συγκεντρώσεις χωρίς ενόχληση</p> <p>Ασφάλεια</p>	<p>Δυσκολία πρόσβασης, πρόσβαση μόνο με ΙΧ, λεωφορείο, μηχανή</p> <p>Θόρυβος και αδυναμία συγκέντρωσης λόγω της έντονης κινητικότητας</p> <p>Αυξημένο κόστος αστικών λειτουργιών μέσα σε αυτό</p> <p>Αυξημένο κόστος ενοικίασης δωματίου εντός αυτού</p> <p>Δυσκολία μετακίνησης από και προς την πόλη</p>
Campus εντός της πόλης	<p>Συνοχή και άμεση ενσωμάτωση στην πανεπιστημιακή κοινότητα</p> <p>Ευκολία μετακίνησης από και προς την πόλη</p> <p>Εύρος αστικών λειτουργιών σε χαμηλές τιμές κοντά σε αυτό</p> <p>Ασφάλεια</p>	<p>Θόρυβος και αδυναμία συγκέντρωσης λόγω της έντονης κινητικότητας</p> <p>Αυξημένα ενοίκια στις περιμετρικές του campus περιοχές</p>
Πανεπιστημιούπολη	<p>Έντονη κινητικότητα και «ζωντάνια» στην περιοχή</p> <p>Διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων και αξιοποίηση από φοιτητές</p> <p>Χωρική επέκταση των εγκαταστάσεων (σε πόλεις αραιοδομημένες ή με κενά κελύφη)</p> <p>Άμεση πρόσβαση σε μεταφορικά μέσα όπως (ΚΤΕΛ και σιδηρόδρομος)</p> <p>Αναβάθμιση του προφίλ της πόλης</p>	<p>Υψηλή ζήτηση σε τεχνικές υποδομές (μεγάλο κόστος μελετών)</p> <p>Χαλάρωση των δεσμών της πανεπιστημιακής κοινότητας</p> <p>Έντονες κλιματολογικές συνθήκες- δυσκολία μετακινήσεων</p>

Πηγή: ίδια επεξεργασία

Επομένως, τα θετικά σημεία της δημιουργίας ενός campus εκτός της πόλης του Βόλου αφορούν στη συνοχή της πανεπιστημιακής κοινότητας και την άμεση ενσωμάτωση των πρωτοετών φοιτητών σε αυτήν. Εφόσον όλες οι σχολές είναι συγκεντρωμένες σε έναν υποδοχέα με σαφή όρια η συνοχή είναι έντονη. Οι αποστάσεις που συνδέουν τα κτίρια των τμημάτων και των υπολοίπων υπηρεσιών θα είναι σχετικά μικρές και η μετακίνηση θα γίνεται με μεγάλη ευκολία. Ακόμα, λόγω της συνοχής που έχει επιτευχθεί η ενημέρωση για workshops , διαγωνισμούς, εκθέσεις και άλλες εκδηλώσεις με παρόμοιο περιεχόμενο γίνονται εύκολα γνωστές. Έτσι οι εκδηλώσεις που οργανώνονται από το πανεπιστήμιο ή άλλα ιδρύματα θα έχουν, ως επόμενο, μεγάλη επισκεψιμότητα. Αυτές, θα πραγματοποιούνται χωρίς ενόχληση από την γύρω κοινότητα και με ασφάλεια.

Από την άλλη πλευρά, τα μειονεκτήματα του campus εκτός της πόλης αφορούν στο πρακτικό κομμάτι και ιδιαίτερα στη δυσκολία πρόσβασης σε αυτό, εφόσον αυτό θα βρίσκεται μακριά από το κέντρο της πόλης η πρόσβαση θα γίνεται είτε με δημόσια Μέσα Μαζικής Συγκοινωνίας είτε ιδιωτικά οχήματα με αποτέλεσμα η μετακίνηση από και προς την πόλη να μην καθίσταται εύκολη. Ακόμα, λόγω της μορφής του μονοπωλίου των καταστημάτων που θα υπάρχουν μέσα σε αυτό είναι πολύ πιθανό το κόστος των υπολοίπων αστικών λειτουργιών αλλά και των δωματίων προς ενοικίαση να είναι ιδιαίτερα αυξημένο. Τέλος, λόγω της έντονης κινητικότητας φοιτητών στον περιορισμένο χώρο του campus θα μπορούσε να υπάρξει αδυναμία συγκέντρωσης των φοιτητών στη διεξαγωγή των μαθημάτων τους αλλά και στην ολοκλήρωση των εργασιών τους που συνήθως λαμβάνουν χώρα σε χώρους εκτός των αιθουσών.

Η δημιουργία ενός campus εντός της πόλης συγκεντρώνει ορισμένα θετικά σημεία τα οποία είναι ίδια με την μορφή του campus εκτός της πόλης. Αυτά αφορούν κυρίως στη συνοχή της πανεπιστημιακής κοινότητας και την αίσθηση ασφάλειας. Επιπλέον πλεονεκτήματα που παρουσιάζει αυτή η μορφή είναι η ευκολία της μετακίνησης από και προς το κέντρο της πόλης καθώς βρίσκεται σε μικρή απόσταση από αυτό. Τέλος, εξαιτίας του γεγονότος της ανυπαρξίας συμπληρωματικών λειτουργιών σε αυτό (π.χ. καταστήματα τροφίμων, ιδιωτικά εστιατόρια κ.ά.) αυτά εντοπίζονται σε πληθώρα στην περιοχή που γειτνιάζει με το campus. Λόγω της πληθώρας τέτοιου είδους καταστημάτων, οι τιμές των προϊόντων που θα διαμορφωθούν θα είναι χαμηλές σύμφωνα με τον μηχανισμό προσφοράς και ζήτησης.

Τα αρνητικά σημεία που εντοπίζονται στη χωροθέτηση αυτής της μορφής είναι η έντονη κινητικότητα των φοιτητών μέσα στο campus η οποία μπορεί να επιφέρει αδυναμία συγκέντρωσης των φοιτητών στη διεξαγωγή των μαθημάτων τους αλλά και στην ολοκλήρωση των εργασιών τους που συνήθως λαμβάνουν χώρα σε χώρους εκτός των αιθουσών. Τέλος, σε αντίθεση με την πληθώρα των καταστημάτων παντός είδους στο κέντρο της πόλης που γειτνιάζει με το campus, το οικιστικό απόθεμα είναι περιορισμένο. Το γεγονός αυτό μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση των ενοικίων των σπιτιών που γειτνιάζουν με το campus.

Η διαμόρφωση τμήματος της πόλης σε πανεπιστημιούπολη επιφέρει κυρίως πλεονεκτήματα. Αυτά συνοψίζονται στο γεγονός ότι η πόλη αποκτά ένα προφίλ αναβαθμισμένο καθώς σε αυτή οργανώνονται περισσότερες εκδηλώσεις που προσελκύουν τουρίστες από άλλες πόλεις ή και χώρες εφόσον η διοργάνωση στηρίζεται σε «μεγάλα γεγονότα» όπως γιορτές οργανωμένες από το πανεπιστήμιο και συνεργασίες με άλλα ιδρύματα. Η αυξημένη κινητικότητα στο κέντρο της πόλης και η «ζωντάνια» που δίνει σε αυτή αποτελεί ένα ακόμα θετικό σημείο που εντοπίζουμε από τη διαμόρφωση πανεπιστημιούπολης. Εύκολη είναι επίσης, η χωρική επέκταση της πανεπιστημιούπολης με αγορά ακινήτων που δεν χρησιμοποιούνται, και είναι αρκετά ιδίως τη σημερινή εποχή, και συμπληρωματικά κενά κελύφη παλαιών εργοστασίων, όπως συμβαίνει στην πόλη του Βόλου. Επιπλέον, με την συνύπαρξη των φοιτητών μαζί με τους κατοίκους και τις υπηρεσίες της πόλης, επιτυγχάνεται ανασχεδιασμός και διαμόρφωση του χαρακτήρα και ορισμένες φορές της μορφής του χώρου. Ιδιαίτερα, ο χώρος εντός της πανεπιστημιούπολης μπορεί να αξιοποιηθεί από τους φοιτητές και τα project που εκείνοι υλοποιούν. Τελευταίο πλεονέκτημα αλλά ιδιαίτερα σημαντικό αποτελεί η ευκολία στην πρόσβαση στους σταθμούς των μέσων μαζικής μεταφοράς, όπως το ΚΤΕΛ και ο σιδηρόδρομος.

Τα μειονεκτήματα που παρουσιάζονται από τη μετατροπή της πόλης σε πανεπιστημιούπολη αφορούν κυρίως στην υψηλή ζήτηση σε τεχνικές υποδομές και το μεγάλο κόστος των μελετών που απαιτούνται προκειμένου εκείνες να υλοποιηθούν. Οι δεσμοί μεταξύ των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας χαλαρώνουν εξαιτίας της απόστασης των τμημάτων και της μη συγκέντρωσής του σε έναν ενιαίο χώρο και τέλος, ένα ακόμα μειονέκτημα της πανεπιστημιούπολης είναι οι έντονες κλιματολογικές συνθήκες που εμφανίζονται ιδίως κατά τους χειμερινούς μήνες όπου οι χαμηλές

θερμοκρασίες και οι βροχοπτώσεις δυσχεραίνουν τη μετακίνηση των φοιτητών μέσα σε αυτή.

Από την παράθεση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων των μορφών χωροθέτησης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων γίνεται φανερό η υπεροχή δύο μοντέλων, αυτών που αντιπροσωπεύουν το Σενάριο 1 και Σενάριο 3 καθώς συγκεντρώνουν τον ίδιο αριθμό πλεονεκτημάτων. Με πιο λεπτομερή παρατήρηση προκύπτει πως το Σενάριο 1 συγκεντρώνει περισσότερα μειονεκτήματα από το Σενάριο 3 και λαμβάνοντας υπόψη το αυξημένο κόστος υλοποίησής του πρώτου, συμπεραίνουμε πως το Σενάριο 3 είναι η καλύτερη και καταλληλότερη επιλογή χωροθέτησης για την πόλη του Βόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ/ ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η επιλογή του καλύτερου σεναρίου, με όρους χωροταξικούς και η καλή τεκμηρίωση της επιλογής αυτής. Πριν τη διατύπωση των σεναρίων, ακολουθείται μια λογική διαδρομή η οποία περιλαμβάνει τα παρακάτω.

Αρχικά, πραγματοποιείται μια προσέγγιση των όρων και ορισμών που θα χρησιμοποιηθούν στην εργασία και παρουσιάζονται συνοπτικά τα δύο μοντέλα χωροθέτησης των πανεπιστημίων που αναπτύχθηκαν στην Ευρώπη και στην Αμερική ήδη από τον 20^ο αιώνα, καθώς και οι ενδιάμεσες σε αυτές μορφές που σχηματίστηκαν. Ακολουθεί η παρουσίαση των εγκαταστάσεων πανεπιστημίων τόσο από την ξένη όσο και από την ελληνική εμπειρία που αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα της μορφής με την οποία το κάθε ένα έχει διαμορφωθεί στο χώρο. Δίδονται τα κριτήρια επιλογής των χώρων ή περιοχών για την ανάπτυξη πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων όπως εκείνα έχουν διατυπωθεί από το Ρυθμιστικό Σχέδιο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας που εκπονήθηκε το 1997 και στο τέλος αυτής της νοητής ενότητας πραγματοποιείται απολογισμός σχετικά με τα θετικά και αρνητικά σημεία που εντοπίζονται από τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου σύμφωνα με τα παραδείγματα που έχουν αναφερθεί. Συγκεκριμένα, οι μορφές χωροθέτησης είναι η μορφή του *campus* είτε αυτό βρίσκεται εντός της πόλης είτε εκτός και η μορφή της πανεπιστημιούπολης με τις διάχυτες εγκαταστάσεις μέσα σε αυτή.

Σε επόμενο κεφάλαιο πραγματοποιείται η ανάλυση της περιοχής μελέτης, δηλαδή του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου και Νέας Ιωνίας τα χαρακτηριστικά της οποίας θα μας βοηθήσουν στην επιλογή του κατάλληλου μοντέλου- σεναρίου χωροθέτησης. Ακολουθεί η παρουσίαση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, των σχολών και τμημάτων της και η υφιστάμενη κατάσταση των εγκαταστάσεων των τμημάτων του στο Βόλο αλλά και οι ανάγκες που έχουν προκύψει, όπως εκείνες διαμορφώθηκαν έπειτα από συζητήσεις με τους προέδρους των τμημάτων και τους κοσμήτορες των σχολών.

Τέλος, υπολογίζονται τα συνολικά τετραγωνικά μέτρα που είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία του Πανεπιστημίου στο Βόλο και διατυπώνονται τα τρία σενάρια χωροθέτησης των εγκαταστάσεων. Αυτά αφορούν στη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου εντός οργανωμένου υποδοχέα (πανεπιστημιακό *campus*) ο οποίος βρίσκεται εντός ή/και εκτός της πόλης και στη διαμόρφωση περιοχής

ή τμήματος της πόλης σε πανεπιστημιούπολη. Αφού έχουν διατυπωθεί τα τρία σενάρια, παρατίθενται λεπτομερώς τα θετικά και αρνητικά σημεία που συγκεντρώνουν και η επιλογή εκείνου που συγκεντρώνει τα περισσότερα πλεονεκτήματα.

Με την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας αποδεικνύεται πως η καταλληλότερη μορφή με την οποία μπορούν να διαμορφωθούν οι εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου στο Βόλο είναι αυτή της διαμόρφωσης της πόλης σε πανεπιστημιούπολη. Σε αντίθεση με τη σημερινή, η προτεινόμενη μορφή των εγκαταστάσεων δημιουργεί προοπτικές ανάπτυξης και αναδιαμόρφωσης του πανεπιστημίου και μπορεί να ανταπεξέλθει σε μελλοντικές προκύπτουσες ανάγκες. Συμπληρωματικά, η παρούσα διπλωματική εργασία δημιουργεί προοπτικές για την υλοποίηση και άλλων διπλωματικών εργασιών προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού επιπέδου με θέμα την υλοποίηση του σεναρίου που επιλέχθηκε και τη μετατροπή του Βόλου σε πανεπιστημιούπολη. Σε αυτές μπορεί να γίνει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των τεχνικοοικονομικών στοιχείων και ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός των κτιρίων που θα κατασκευασθούν ή θα αποκατασταθούν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

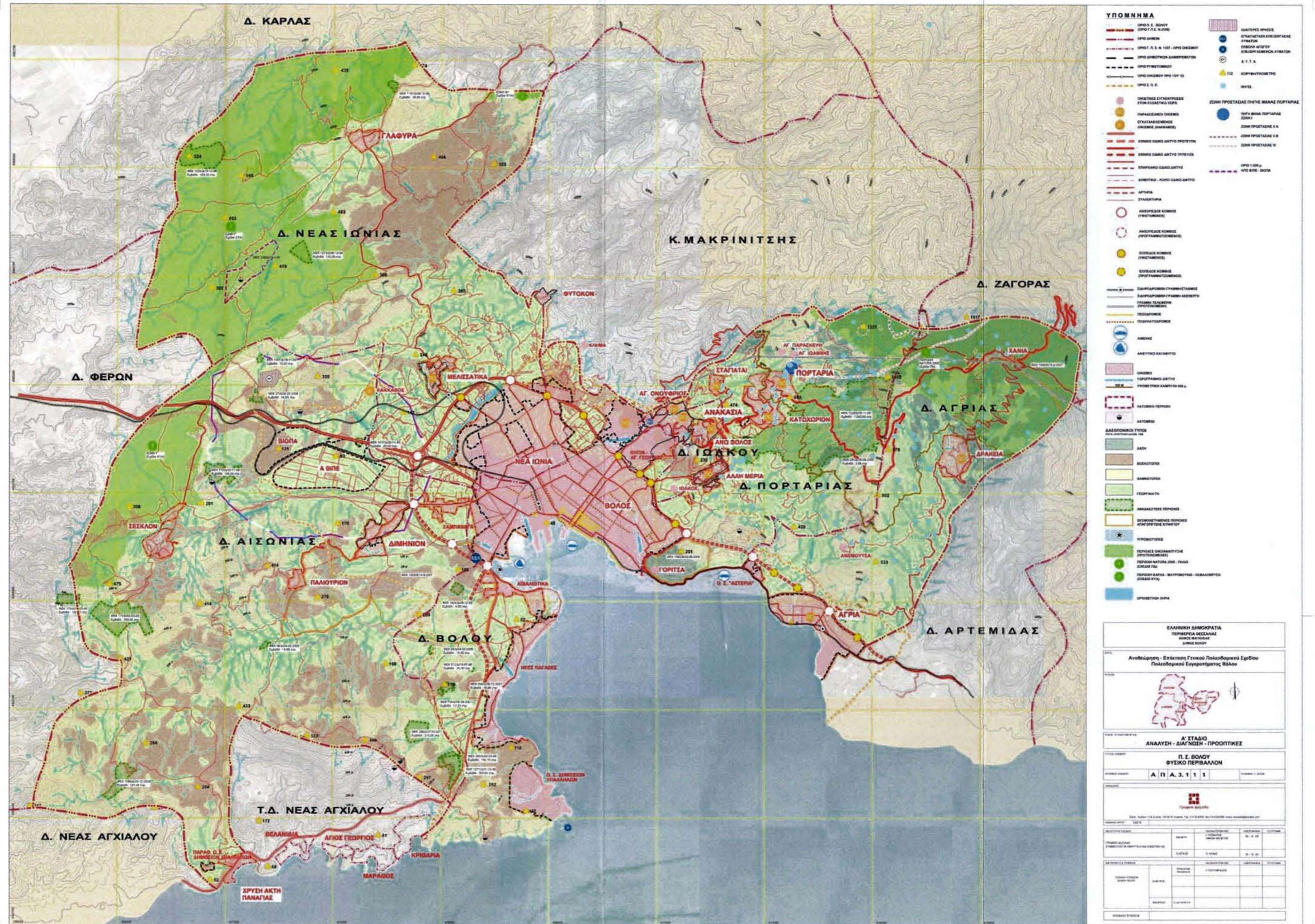
Χάρτης 1: Campus Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Σχολές και τμήματα.

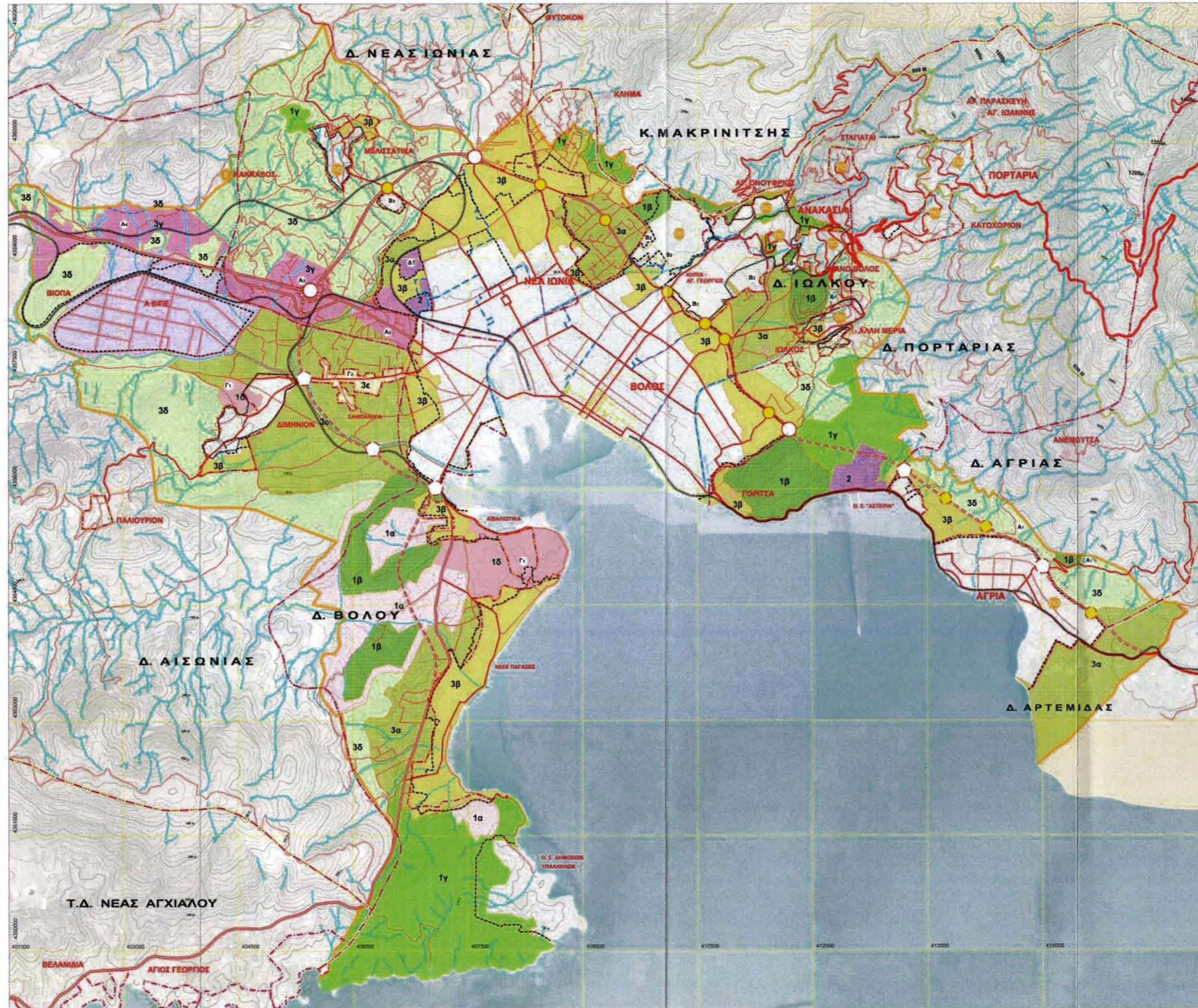
ΧΑΡΤΗΣ 1 - CAMPUS ΑΠΘ

01	ΚΤΙΡΙΟ ΣΧΟΛΗΣ ΒΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	14	ΚΤΙΡΙΟ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ	26	ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	39	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΤΕΡΥΓΑ	49	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΚΤΙΡΙΟ Β
02	ΚΤΙΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ	15	ΠΑΛΑΙΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ	27	ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ	40	ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ	50	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΤΙΡΙΟ Α
03	ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΤΙΡΙΟ Α	16	ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ	28	ΚΤΙΡΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	41	ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	51	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΤΙΡΙΟ Β
04	ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΤΙΡΙΟ Β	17	ΜΕΤΕΩΡΟΣΚΟΠΕΙΟ	29	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ	42	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΤΕΡΥΓΑ	57	ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
05	ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Α	18	ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ	30	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	43	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΤΕΡΥΓΑ		
06	ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Β	19	ΠΑΙΔΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	31	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ	44	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		
07	ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΓΑ	20	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Α	32	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Α	45	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Β		
08	ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Α	21	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Β	33	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	46	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Δ		
09	ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Β	22	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΓΑ	34	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ	47	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Γ		
10	ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Γ	23	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΛΑΙΟ ΚΤΙΡΙΟ	35	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	48	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Γ		
11	ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Α	24	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ	36	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Ε13		ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΚΤΙΡΙΟ Α		
12	ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Β	25	ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ & ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	37	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ Ε14		ΚΤΙΡΙΟ ΚΕΔΕΑ		
13	ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΤΙΡΙΟ Γ			38	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΤΙΡΙΟ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ				

Χάρτης 2: Φυσικό Περιβάλλον Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου

Χάρτης 4: Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΣΥΝΟΡΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ
- ΣΥΝΟΡΙΑ ΔΗΜΩΝ
- ΣΥΝΟΡΙΑ Τ.Ε. ΣΥΝΟΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
- ΣΥΝΟΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΥΝΟΡΙΑ Τ.Ε.
- ΣΥΝΟΡΙΑ Δ.Σ.
- ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΕΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΛΟΓΟ
- ΠΑΡΑΒΑΣΗΚΟ ΟΙΚΟΣ
- ΕΞΩΤΕΡΟ ΟΛΟΘΡΩΣΤΟ ΤΥΠΟΥ
- ΕΣΩΤΕΡΟ ΟΛΟΘΡΩΣΤΟ ΤΥΠΟΥ
- ΕΞΩΤΕΡΟ ΟΛΟΘΡΩΣΤΟ ΤΥΠΟΥ
- ΕΣΩΤΕΡΟ ΟΛΟΘΡΩΣΤΟ ΤΥΠΟΥ
- ΑΡΧΑΙΑ - ΚΑΙΝΑ ΟΛΟΘΡΩΣΤΑ ΔΑΤΥ
- ΑΡΧΑΙΑ
- ΣΤΑΣΙΟΤΡΟΦΙΑ
- ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΚΟΜΜΕΣ (ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ)
- ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΚΟΜΜΕΣ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ)
- ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΚΟΜΜΕΣ (ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ)
- ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΚΟΜΜΕΣ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ)
- ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟ
- ΤΑΥΤΟΤΥΠΟ ΔΑΤΥ

1α	ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΔΑΤΥ
1β	ΔΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΕΙΣ ΟΙΚΙΑΣ
1γ	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ
1δ	ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΔΑΤΥ
2	ΟΙΚΙΑΣΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
3α	ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΙΚΙΑΣ
3β	ΟΙΚΙΑΣΤΕΣ ΜΕ ΤΙΣΕΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΕΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟ
3γ	ΟΙΚΙΑΣΤΕΣ ΜΕ ΤΙΣΕΣ ΟΙΚΟΤΕΧΝΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ
3δ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΟΙΚΙΑΣΤΕΣ
3ε	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Α. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΨΟΣΙΝΩΝ Δ.Σ.

- Α) Τυπική ποσότητα 18, καθόριστε με ποσότητα 18, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ
- Α) Τυπική ποσότητα 18, καθόριστε με ποσότητα 18, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ
- Α) Τυπική ποσότητα 18, καθόριστε με ποσότητα 18, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ
- Α) Τυπική ποσότητα 20, καθόριστε με ποσότητα 18, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ

Β. ΕΞΩΤΕΡΟ ΤΥΠΟΤΥΠΟ ΑΥΤΟ Δ.Σ.

- Β) Ελάχιστη τυπική, 15, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ
- Β) Ελάχιστη τυπική, 30-40, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ
- Β) Ελάχιστη τυπική, 30, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ

Γ. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΜΕΣΗ ΥΨΟΣΙΝΩΝ Δ.Σ.

- Γ) Καθόριστε με ποσότητα 18, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ
- Γ) Καθόριστε με ποσότητα 18, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ

Δ. ΑΝΑΚΤΙΜΩΣΗ ΥΨΟΣΙΝΩΝ Δ.Σ.

- Δ) Ανεκδοτ. οικότ. με καθόριστε, ελάχιστη 18, ελάχιστη με 15 ΜΚΧ ΕΣΩΤΕΡΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΤΙΚΟ ΔΙΑΙΤΗΡΙΟ

Ανοικίσιμη - Επάρχια Γενική Πολυθεσμικού Σχεδίου Πολυθεσμικού Σχεδίου

Α' ΣΤΑΔΙΟ
ΑΝΑΛΥΣΗ - ΔΙΑΓΝΩΣΗ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ζ.Ο.Ε.

Α Π Α. 3.3 - 2 1 1

Γενική Διεύθυνση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ

ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Αβδελίδης, Κ. (2010) *Η Χωρική Εξέλιξη 4 Μεγάλων Ελληνικών Πόλεων*, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. Διαθέσιμο στο : < URL: <http://www.ekke.gr/publications/wp/wp21.pdf> [πρόσβαση 6 Μαΐου 2014]

Ελληνική Στατιστική Αρχή (2001) *Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι. Σύνολο Ελλάδος, Γεωγραφική ζώνη (NUTS I), περιφέρεια (NUTS II), νομός, δήμος/ κοινότητα και δημοτικό / κοινοτικό διαμέρισμα*. Ελληνική Στατιστική Αρχή. Διαθέσιμο στο : < URL: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-census2011> [πρόσβαση 26 Ιουνίου 2014]

Ελληνική Στατιστική Αρχή (2011) *Πίνακας αποτελεσμάτων μόνιμου πληθυσμού- Απογραφής 2011* [διαδίκτυο (online)]. Ελληνική Στατιστική Αρχή. Διαθέσιμο στο : < URL: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-census2011> [πρόσβαση 6 Μαΐου 2014]

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1981): Απόφ. Αρ 13 Περί εγκρίσεως του πλαισίου οργανώσεως της ευρύτερης περιοχής Βόλου και Λάρισας και των ρυθμιστικών σχεδίων γενικών κατευθύνσεων των αντίστοιχων πόλεων (ΚΕΠΑ Βόλου-Λάρισας), ΦΕΚ 551 Β'/1981, Αθήνα

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1985) : Διάταγμα Περί Τροποποίησης των όρων και περιορισμών των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του 1923 οικισμών, ΦΕΚ 270/Δ'/1985

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1986) : Διάταγμα Περί Καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου γύρω από τα διοικητικά όρια των Δήμων Βόλου και Ν. Ιωνίας και των κοινοτήτων Διμηνίου, Αγριάς, Άλλης μεριάς, Άνω Βόλου, Ανακασιάς και Αγ. Ονουφρίου του Ν. Μαγνησίας και καθορισμός χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης, ΦΕΚ 63/Δ'/1986

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1995) Απόφαση Περί Καθορισμού όρων δόμησης, ως προς τις χρήσεις γης με βάση τη μελέτη αναθεώρησης

του παλαιού σχεδίου πόλης Βόλου Ν. Μαγνησίας, πλην των συνοικιών παλαιών, Νεάπολης και Αγ. Αναργύρων, ΦΕΚ 669/ Δ'/ 1995

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1997) Απόφαση Περί Τροποποίησης όρων δόμησης, ως προς τη χρήση γης, σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως. Οι περιοχές αυτές είναι : Αϊβαλιώτικα, Νέες Παγασές, Βόρειες Συνοικίες, επέκταση Νεάπολης- Αγ. Αναργύρων και παλαιό σχέδιο πόλης Βόλου, Ν. Μαγνησίας, ΦΕΚ 1131/Δ'/ 1997

Θεοδωρά, Γ., Λουκάκης, Π. (2005) *Τυπολόγηση των Ελληνικών Πόλεων με Κριτήρια Περιφερειακής Εμβέλειας* Αειχώρος, 2: 129-130

Θεοδωράκης, Ι., Ζουμπουλάκης, Μ., Δασκαλόπουλος, Γ., Πετράκου, Α., Αθανασίου, Α. (2010) *Οδηγός Σπουδών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Ακαδημαϊκό Έτος 2010-2011*, Βόλος, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας. Διαθέσιμο στο: < URL http://www.uth.gr/static/miscdocs/Odigos_Spoudon_20110411.pdf [πρόσβαση 27 Απριλίου 2014]

Θεοδωρίδου, Α., Λαλένης, Κ. (2012) *Χωροθέτηση, Σχεδιασμός και Πολεοδομική Ένταξη των Πανεπιστημίων στις Νεοελληνικές Πόλεις. Οι περιπτώσεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και ΤΕΙ Καβάλας* Αειχώρος, 17:136-163. Διαθέσιμο στο: < URL <http://www.rhodes.gr/userfiles/f3d32225-c364-4819-aea4-00cf65c58887/LalenisKostas1.pdf> [πρόσβαση 11 Απριλίου 2014]

Μπραζιώτη, Ε., Μπρέντα, Μ. (2010) *Βιομηχανικά Μνημεία και Εκπαίδευση* Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Παπαναστασοπούλου, Β.(2011) *Το Εβραϊκό Νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης. ένας Τόπος Μνήμης και Περισυλλογής* [διαδίκτυο (online)]. Academia.edu. Διαθέσιμο στο :< URL http://www.academia.edu/1170849/_The_Jewish_cemetery_of_Thessaloniki> [πρόσβαση 19 Ιουνίου 2014]

Παφίλη, Ε. (2013) *Το Μορφωτικό Επίπεδο του Πληθυσμού, σαν Παράγοντας Οικονομικής Ανάπτυξης του Νομού Κυκλάδων* Διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης, Πειραιάς Διαθέσιμο στο : <URL: <http://digilib.lib.unipi.gr/dspace/bitstream/unipi/5641/1/Pafili.pdf> [πρόσβαση 19 Ιουνίου 2014]

University of Oxford (2012) '*University of Oxford Draft Strategic Plan 2013-2018*', [διαδίκτυο (online)]. Gazette Supplement. Διαθέσιμο στο: < URL:[http://www.ox.ac.uk/media/global/www.ox.ac.uk/localsites/gazette/documents/supplements2012-13/University_of_Oxford_Draft_Strategic_Plan_2013-18_\(1\)_to_No_5007.pdf](http://www.ox.ac.uk/media/global/www.ox.ac.uk/localsites/gazette/documents/supplements2012-13/University_of_Oxford_Draft_Strategic_Plan_2013-18_(1)_to_No_5007.pdf) [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Επίσημος Ιστότοπος Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης < URL:<http://www.auth.gr/history.html> [πρόσβαση 27 Απριλίου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος Δήμου Βόλου (2009), *Αναθεώρηση- Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου* <URL:<http://epoleodomia.volos.gr/cgi-bin/pages/page.pl?arlang=Greek&arcode=110209112822&argenkat=%CE%9C%CE%B5%CE%BB%CE%AD%CF%84%CE%B5%CF%82> [πρόσβαση 2 Ιουλίου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών <URL:<http://www.uoa.gr/to-panepistimio/istoria-kai-prooptikes.html> [πρόσβαση 10 Μαΐου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου < URL:<http://www.ntua.gr/index.html> [πρόσβαση 27 Απριλίου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης < URL:<http://www.pre.uth.gr/new/el/content/161-tmima> [πρόσβαση 28 Ιουνίου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης < URL:<http://www.ece.uth.gr/main/el> [πρόσβαση 28 Ιουνίου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος Πανεπιστημίου Queen Mary < URL:<http://www.qmul.ac.uk/qminsight/askjames/articles/18712.html> [πρόσβαση 11 Απριλίου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Καβάλας < URL:http://www.teikav.edu.gr/teikav/portal/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&lang=el [πρόσβαση 27 Απριλίου 2014]

Ιστότοπος 'Συμβουλές για Προπτυχιακά, Μεταπτυχιακά, Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα και το εξωτερικό < URL: <http://www.studysmart.gr/index.php/recognition/372-college-vs-university.html> [πρόσβαση 10 Απριλίου 2014]

Ιστότοπος wikimarìa. Χάρτης της Πανεπιστημιούπολης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στην περιοχή Ζωγράφου <URL: <http://wikimarìa.org/21057/e1> [πρόσβαση 10 Μαΐου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος University College of London < URL: <http://www.ucl.ac.uk/about-ucl> [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος University College of London. Παρουσίαση UCL και της πόλης του Λονδίνου < URL: <http://www.ucl.ac.uk/london/basic-presentation> [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος University College of London. Χάρτης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων < URL: <http://www.ucl.ac.uk/maps/downloads/campus-map-2012.pdf> [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος University of Newcastle < URL: <http://www.ncl.ac.uk/about/campus/newcastle/>, [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος University of Oxford < URL: <http://www.ox.ac.uk/about/organisation> [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Επίσημος Ιστότοπος University of Sussex < URL: <http://www.sussex.ac.uk/aboutus/index> [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Ιστοσελίδα ADAMAKIS ARCHITECTS & associates <URL http://www.adamakis-architects.gr/data_info.php?photo_id=158&timitat1=52593&timitat2=35524&timitat3=0&timitat4=0&timitat5=0&timitat6=0&timitat7=0 [πρόσβαση 26 Ιουνίου 2014]

Ιστοσελίδα web Greece.gr <URL : <http://www.web-greece.gr/magnisia/volos/volos-gr.htm> [πρόσβαση 28/6/2014]

Ιστότοπος Wikipedia. The Free Encyclopedia < URL:
http://en.wikipedia.org/wiki/Royal_charter [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Ιστότοπος Wikipedia. The Free Encyclopedia < URL:
http://en.wikipedia.org/wiki/University_of_Sussex [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Ιστότοπος Wikipedia. The Free Encyclopedia < URL:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/08/Airborne_imagery_University_of_Sussex_Campus.jpg [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

Ιστότοπος Wikipedia. The Free Encyclopedia < URL:
<http://www.ncl.ac.uk/about/campus/newcastle/>
<http://www.ncl.ac.uk/about/facilities/> [πρόσβαση 3 Μαΐου 2014]

URBAN GREEN(2011) Creation of social, recreational and sport facilities [διαδίκτυο (online)]. Βόλος: URBAN GREEN. Διαθέσιμο στο : < URL:
http://www.ioer.de/greenkeys/Greenkeys_Tools/casesreport/PDF/Volos/Volos_strategy_Greek_080708.pdf [πρόσβαση 6 Μαΐου 2014]

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βαφείδη Δημήτρη, 20 Μαΐου 2014

Παπαδόπουλος Λόης, 13 Μαΐου 2014

Σακελλαρίου- Μακραντωνάκη Μαρία, 14 Μαΐου 2014

Σκάγιαννης Παντελής, 26 Φεβρουαρίου 2014

Σφουγγάρης Αθανάσιος, 12 Ιουνίου 2014

Χριστοπούλου Όλγα, 12 Ιουνίου 2014

Χρονάκη Άννα, 13 Μαΐου 2014

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

ArcGis 10.1

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

004000124089

